

DANMARKS NATIONALBANK

Kvartalsoversigt – August 1989

Signaturforklaring

- Nul
- 0 Mindre end en halv af den anvendte enhed
 - Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- ... Tal foreligger ikke
- * Foreløbige eller anslåede tal
- ___ Databrud

I tabeller, hvor banker og sparekasser indgår, er tallene eksklusive færøske og grønlandske banker og sparekasser, men inklusive herværende filialer af udenlandske pengeinstitutter.

Kvartalsoversigt - August 1989

Seneste tendenser i valuta- og pengeforholdene	1
Revision af ECU-kurven	9
Den Internationale Valutafonds rolle i det seneste amerikanske initiativ til løsning af gældsproblemerne for udviklingslandene v/Hugo Frey Jensen, Internationalt Kontor	11
Nationalbankdirektør Erik Hoffmeyers indlæg på Danmarks Sparekasseforenings årsmøde den 15. juni 1989	20
Regler for pengeinstitutternes mellemværender med Nationalbanken af 18. juli 1989	24
Nationalbankens pressemeddelelse af 19. juni 1989	26
Nationalbankens pressemeddelelse af 29. juni 1989	27

Tabeller og figurer:

Nationalbankens vigtigste aktiver og passiver	1
Danmarks internationale likviditet	2
Middelkurser i København for visse valutaer samt indeks for effektiv kronekurs	3
Valutakursudviklingen i forhold til dollar	4
Valutakursudviklingen i forhold til danske kroner	4
EMS-valutaernes indbyrdes placering	5
Den effektive kronekurs	5
Registrerede kapitalbetalinger fra og til udlandet	6
Specifikation af porteføljeinvesteringer	7
Bankers og sparekassers udlandsstilling	8
Udenrigshandelen	8
Kvantumindeks og bytteforhold i udenrigshandelen	9
Betalingsbalancen	10
Statsfinansierne	11
Statens finansieringsbehov	12
Statens udlån og gæld	12
Kommuner, havne og værker mv.'s likvide beholdninger og gæld	13
Bankers og sparekassers mellemværender med Nationalbanken	14
Bankers og sparekassers indenlandske udlån og indlån	15
Bankers og sparekassers udlån og beholdning af obligationer og aktier	16
Branchefordeling af bankers og sparekassers indenlandske udlån	17
Stigning i bankers indenlandske indlån, udlån og beholdning af obligationer	18
Bankers indlån	18
Stigning i sparekassers indenlandske indlån, udlån og beholdning af obligationer	19
Sparekassers indlån	19
Primær likviditet og forskellige faktorerers påvirkning heraf	20
Pengemængden	21
Forskellige faktorerers påvirkning af pengemængden (M_2)	22
Statens nettofinansieringsbehov samt kreditudvidelse til den private sektor og kommuner mv. gennem en række vigtige finansieringskilder	22
Tinglysninger af pantebreve i fast ejendom	23
Cirkulerende børsnoterede kroneobligationer	23
Realkreditinstitutternes låneaktivitet	24
Nettortilgang af børsnoterede kroneobligationer til kursværdi samt aktieemissioner	25
15 finansieringsselskabers balancer	26
Priser og lønninger	27
Effektiv rente af et udvalg af børsnoterede obligationer samt mindsterenten	28
Bankers og sparekassers effektive udlåns- og indlånsrenter	29
Rentesatser i en række lande	30
Nationalbankens vigtigste rentesatser	31
Nationalbankens rentesatser samt pengemarkedsrenter	32
Dag-til-dag pengemarkedsrente	32
CIBOR-satser	33

Seneste tendenser i valuta- og pengeforholdene

Denne oversigt vedrører perioden fra maj til begyndelsen af august 1989.

De internationale valutaforhold

Dollaren udviste betydelige kursudsving over for de øvrige hovedvalutaer gennem forårs- og sommermånederne. Over for D-marken steg dollaren kraftigt i maj og kom op over 2 D-mark pr. dollar. Dollaren havde ikke været så stærk over for de europæiske valutaer siden slutningen af 1986, dvs. inden indgåelsen af Louvre-aftalen i februar 1987. Dollarstigningen var endnu mere udtalt over for japanske yen med 14 pct. gennem maj og frem til toppunktet medio juni, hvor udviklingen vendte. Siden er dollaren faldet, og i begyndelsen af august var kursen over for D-marken tilbage på samme niveau som i perioden februar-april.

Baggrunden for de kraftige udsving var især vurderingen af udviklingen i amerikansk økonomi. I foråret var det den overvejende opfattelse, at væksten var så kraftig, at der var betydelig risiko for en uacceptabel opgang i inflationen. For at undgå dette havde de amerikanske pengepolitiske myndigheder siden begyndelsen af 1988 gradvis strammet pengepolitikken, og renten var steget. I sommermånederne ændredes billedet, idet den realøkonomiske udvikling gik i retning af en mere behersket økonomisk vækst. Frygten for stigende inflation lettede, og pengepolitikken lempedes.

Den realøkonomiske udvikling i Tyskland tegnede sig noget anderledes med udsigt til højere økonomisk vækst end ventet og risiko for stigende inflation bl.a. forårsaget af svækkelsen i D-markkursen. De tyske myndigheder reagerede med at hæve de officielle rentesatser i slutningen af april og igen ved slutningen af juni.

Som følge af den forskelligartede renteudvikling i USA og Tyskland indsnævredes renteforskellen for korte placeringer fra knap 4 pct. i april til kun ca. 1 ½ pct. i begyndelsen af august.

I Japan oplevedes fortsat høj økonomisk vækst og tendens til stigende inflation, der søgtes modvirket gennem en forsigtig pengepolitisk stramning. Yen-kursen påvirkedes dog mere af den politiske usikkerhed i Japan, der var medvirkende til, at yen svækkedes også over for D-marken.

I maj og juni, hvor dollaren styrkedes kraftigt, blev udviklingen søgt modvirket gennem koordineret centralbankintervention, hvor – i modsætning til perioden forud – også den japanske centralbank deltog.

Det europæiske valutakurssamarbejde (EMS)

Spanske pesetas blev tilsluttet valutakurssamarbejdet med virkning fra den 19. juni 1989. Udsvingsgrænserne blev fastsat til ± 6 pct., dvs. ligesom for italienske lire.

Da markederne åbnede mandag den 19. juni, styrkedes pesetas med 1 pct., selv om Banco de Espana intervenerede kraftigt i valutamarkedet. Siden styrkedes pesetas yderligere og steg efterhånden til den øvre del af det brede EMS-bånd.

Den danske krone har siden begyndelsen af dette år været placeret i den nederste del af interventionsbåndet, jf. figuren side 6.

Kursudviklingen de øvrige EMS-valutaer imellem har været forholdsvis rolig, bl.a. af-

spejlende det forhold, at forhøjelsen af de officielle tyske rentesatser i slutningen af april og slutningen af juni blev efterfulgt af tilsvarende satsforhøjelser i de fleste EMS-medlemslande. På denne baggrund var udviklingen i rentespændet mellem korte D-mark placeringer og korte placeringer i de øvrige EMS-valutaer forholdsvis stabil.

Italienske lire styrkedes i forhold til EMS-valutaerne i maj måned til den øverste del af det snævre EMS-bånd.

Pund-sterling svækkedes kraftigt i forhold til D-marken i slutningen af maj og i juni måned. Mod slutningen af maj forhøjedes bankernes korte udlånsrente fra 13 pct. til 14 pct. Svækkelsen i pund-kursen faldt sammen med stigende inflation i England og tegn på uenighed i den engelske regering om tilrettelæggelsen af den økonomiske politik. I juli stabiliseredes pund-kursen på et kursniveau, der var noget lavere end niveauet igennem det seneste års tid.

På mødet i Rådet af økonomi- og finansministre den 19. juni vedtoges en revision af ECU-kurven. Denne revision er nærmere beskrevet på side 9-10 nedenfor.

Økonomisk og monetær union

Ved Det Europæiske Råds møde i Madrid 26.-27. juni drøftede EF's stats- og regeringschefer planerne vedrørende en gradvis gennemførelse af en økonomisk og monetær union på basis af Delors-rapporten, som er nærmere omtalt i kvartalsoversigten for maj. Det blev vedtaget fra 1. juli 1990 at iværksætte den første af de tre etaper, som Delors-rapporten beskriver.

Første etape forudsætter, at medlemslandene bestræber sig på at fjerne alle hindringer for finansiell integration, og der skal ske en styrkelse af det penge- og valutapolitiske samarbejde, ligesom alle medlemslandenes valutaer skal deltage i EMS-valutakursmekanismen på lige vilkår. Tidspunktet for, hvornår dette kan ske for henholdsvis sterling, græske drachmer og escudos, og hvornår udsvingsgrænserne for liren og pesetas skal nedsættes, er dog ikke fastlagt.

Det Europæiske Råd vedtog endvidere, at Rådet af Økonomi- og Finansministre, Udenrigsministerrådet, EF-Kommissionen, Centralbankchefkomiteen og Den Monetære Komité skal påbegynde det forberedende arbejde med henblik på indkaldelse af en regeringskonference, der skal udarbejde forslag til de ændringer af Rom-traktaten og Fællesakten, som iværksættelsen af de følgende faser vil nødvendiggøre.

Fælles holdning til direktivforslag til skabelse af et integreret finansielt område

Ved Rådet af Økonomi- og Finansministres møde den 19. juni 1989 blev der opnået fælles holdning til det såkaldte 2. bankharmoniseringsdirektiv samt til direktivforslaget angående solvensnøgletal og direktivforslag vedrørende samordning af reglerne om insider-handel.

Forslagene har gennemgået ikke uvæsentlige ændringer, siden de oprindeligt blev fremsat af Kommissionen i 1988¹⁾. Hvad angår 2. bankharmoniseringsdirektiv var de vigtigste ændringer, at mindstekravet til egenkapital på 5 mill. ECU ikke skal gælde for institutter, der allerede eksisterer på tidspunktet for direktivets ikrafttræden, at et medlemslands myndigheder under visse betingelser kan give tilladelse til, at der oprettes

¹⁾ De oprindelige forslag til 2. bankharmoniseringsdirektiv og solvensnøgletalsdirektivet er behandlet i en artikel i kvartalsoversigten for august 1988 (Ole Hollensen: Etablering af det indre marked i EF for finansielle tjenesteydelser).

nye kreditinstitutter med ned til 1 mill. ECU i egenkapital, og at proceduren i forbindelse med etablering af kreditinstitutter fra tredielande forenkles. Dette indebærer, at myndighederne ikke automatisk, før de udsteder tilladelse til et kreditinstitut fra et tredieland, skal underrette og afvente „grønt lys” fra Kommissionen. Den endelige udformning af denne bestemmelse indebærer, at såfremt EF-banker møder vanskeligheder ved etablering i ikke-medlemslande, kan der indledes forhandlinger med det pågældende tredieland, og kun som en sidste udvej kan det bestemmes, at der skal iværk-sættes sanktioner over for etablering af nye kreditinstitutter fra det pågældende tredie-land.

I forbindelse med direktivforslaget vedrørende solvensnøgletal er det værd at be-mærke, at gruppen af lande, som ved risikovægtningen betegnes som „indenlandske”, nu er defineret som samtlige OECD-lande m.fl. og ikke som oprindelig foreslået be-grænset til EF-lande. Endelig er der ved risikovægtningen af henholdsvis realkreditobli-gationer og lån mod pant i fast ejendom vedtaget overgangsordninger, der i nogen grad letter tilpasningen for danske penge- og realkreditinstitutter til de fælles EF-normer, dels ved at realkreditobligationer indtil udgangen af 1997 kan vægtes med 10 pct. i ste-det for de normale 20 pct., der gælder for interbankmellemværender, dels ved at Tysk-land, Danmark og Grækenland indtil 1. januar 1996 kan tillade, at kreditinstitutter vægter udlån inden for 60 pct. af værdien af kontor- og forretningsejendomme med 50 pct., hvilket ellers kun anvendes ved udlån mod pant i boligejendomme.

Den endelige vedtagelse af direktivforslagene ventes at kunne ske i løbet af efteråret 1989.

Prisudviklingen

Modsat udviklingen i de fleste andre industrilande, hvor inflationen havde tendens til at accelerere mod slutningen af 1988 og i begyndelsen af 1989, har inflationen i Dan-mark målt ved den årlige vækst i forbrugerpriserne ligget forholdsvis konstant på mellem 4½ og 5 pct. frem til juni. Denne udvikling dækker over en tendens til acceleration i importpriserne, mens den indenlandske omkostningsudvikling har været aftagende. Lønindekset for industriens arbejdere viste således i maj en år-til-år stigning på ca. 4½ pct., mens stigningen i 1988 lå på ca. 7 pct. (årsgennemsnit).

Betalingsbalancen

Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster var i første halvår 1989 6,7 mia.kr. mod 7,1 mia.kr. året før. Sammenligning af tallene vanskeliggøres dog af nogle særlige forhold knyttet til oprettelsen af Dansk Internationalt Skibsregister i 2. halvår 1988, til omlægningen af tolldokumenterne ved årsskiftet 1987-88 og til en ekstraordi-nær overførsel fra udlandet i begyndelsen af 1989. Korrektion for disse forhold betyder skønsmæssigt, at den underliggende forbedring af betalingsbalancen har været godt 2 mia.kr. større end de anførte 0,4 mia.kr.

Fraregnet skibe og fly er overskuddet på handelsbalancen øget fra 2,4 mia.kr. i første halvår 1988 til 5,0 mia.kr. i første halvår 1989. De sæsonkorrigerede tal viser imidlertid, at der ikke er sket forbedringer i handelsbalancen siden efteråret 1988, hvilket bl.a. skyl-des en betydelig stigning i priserne på olie og andre råvarer omkring årsskiftet. Byttefor-holdet er således forværret med 3-4 pct. svarende til en umiddelbar forringelse af han-delsbalancen i 1. halvår med ca. 3 mia.kr.

Den rolige udvikling i den indenlandske efterspørgsel modsvares af, at den mængde-

Betalingsbalanceunderskuddets finansiering

	Løbende poster i alt	Offentlig nettokapitalimport	Privat registreret nettokapitalimport		Ikke registrerede kapitalbevægelse samt agio, fejl og udeladelser	Træk på valuta-reserverne
			Ændring i pengeinstitutternes udlandsstilling	Øvrige		
Milliarder kroner						
1987	- 20,6	21,1	- 5,2	35,7	- 1,0	- 30,0
1988	- 12,2	- 5,9	5,0	24,1	- 2,3	- 8,7
1988 1. kv. .	- 1,6	0,9	4,3	6,0	- 2,5	- 7,1
2. — .	- 5,5	1,2	3,0	10,3	0,4	- 9,4
3. — .	- 2,1	- 2,0	- 1,6	4,7	0,3	0,7
4. — .	- 3,0	- 6,0	- 0,7	3,1	- 0,5	7,1
1989 1. kv. .	- 2,3	- 4,5	3,6	- 13,7	4,7	12,2
2. — .	- 4,4	- 0,8	6,0	- 1,5	- 1,1	1,8
Juli* . . .	. . .	0,9	7,4	- 2,0	. . .	0,3

mæssige import er 1 pct. højere end i første halvår 1988, mens eksporten er øget med 6-7 pct. Eksportvæksten har dog næppe været kraftigere end svarende til nogenlunde uændrede markedsandele på eksportmarkederne, selv om den seneste udvikling i industrieksporten peger i positiv retning.

Den private kapitaleksport i 1. kvartal blev vendt til kapitalimport i 2. kvartal, men dog ikke helt tilstrækkeligt til at finansiere det løbende underskud og en mindre offentlig kapitaleksport. Valuta-reserverne er derfor blevet nedbragt i løbet af 2. kvartal med 1,8 mia.kr.

Kapitaleksport i form af valutaudlændinges tilbagesalg af obligationer var især stor i 1. kvartal af dette år, mens udviklingen stabiliseredes i løbet af 2. kvartal, hvor der i enkelte måneder (april og juni) forekom nettokøb af danske kroneobligationer. De foreløbige opgørelser for juli viser et nettotilbagesalg fra udlandet på 1,3 mia.kr.

Likviditetsudviklingen

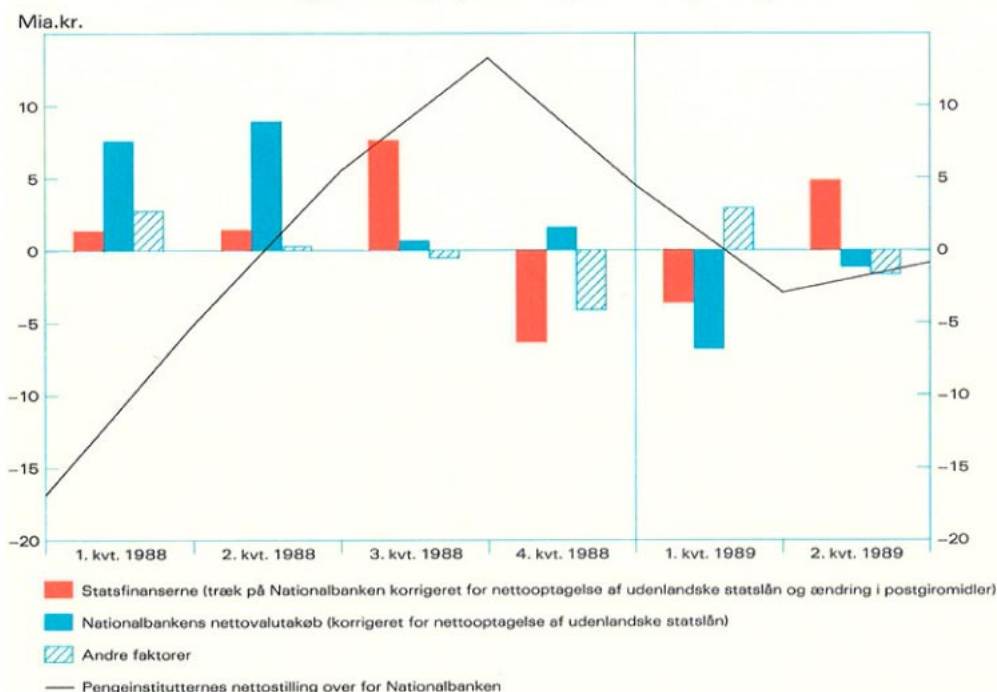
Pengeinstitutternes nettostilling over for Nationalbanken forbedredes i 2. kvartal 1989 med 2,1 mia.kr., idet statspapirsalget i perioden lå i underkanten af statens bruttofinansieringsbehov. I juli forringedes nettostillingen med 0,3 mia.kr., således at pengeinstitutterne ultimo juli 1989 havde en nettogæld til Nationalbanken på 1,2 mia.kr. Figur 1 viser pengeinstitutternes nettostilling over for Nationalbanken i 1988 og første halvår 1989, og de faktorer, der har påvirket likviditetsudviklingen.

Som det fremgår af figuren, kan pengeinstitutternes likviditet på kortere sigt blive påvirket af statsfinansieringen som følge af afvigelser mellem statspapirsalget og statens finansieringsbehov. På længere sigt tilstræbes, at bruttosalget af statspapirer svarer til statens bruttofinansieringsbehov med fradrag af afdrag på udenlandske lån. Dette opnåedes i 1988. I de første 7 måneder af 1989 har statspapirsalget udgjort 71,1 mia.kr., hvilket stort set svarer til finansieringsbehovet.

Der er i juli og august foretaget nogle tekniske ændringer af reglerne for pengeinsti-

*Pengeinstitutternes nettostilling over for Nationalbanken
ultimo og forskellige faktorerers påvirkning heraf*

Figur 1

tutternes mellemværender med Nationalbanken. De nye regler fremgår af side 24-25 i kvartalsoversigten. I lighed med de fleste øvrige europæiske centralbanker kræver Nationalbanken nu sikkerhedsstillelse for udlån til pengeinstitutter.

Inden for et af Nationalbanken fastsat maksimum udtrykt som en procentdel af egenkapitalen har det enkelte pengeinstitut adgang til låntagning i Nationalbanken ved træk på folio forudsat, at pengeinstituttet har håndpantet børsnoterede obligationer til sikkerhed herfor. Pengeinstitutter, der på grund af klausuler i kontrakter om ansvarlig indskudskapital ikke har mulighed for håndpantætning, får i en overgangsperiode mulighed for træk på folio på basis af genkøbsforretninger.

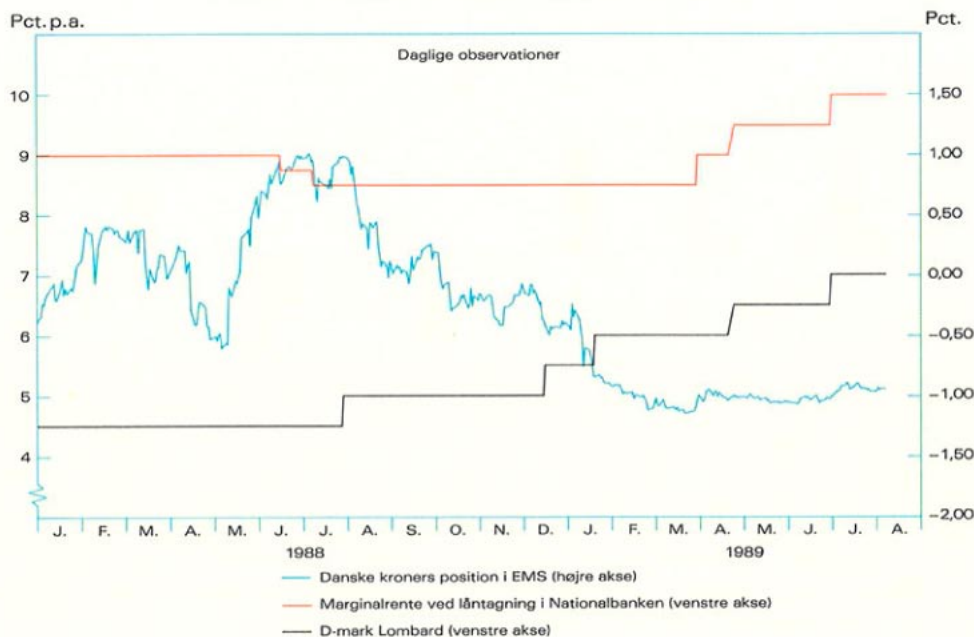
De ændrede regler for pengeinstitutternes mellemværender med Nationalbanken medførte ingen ændring af renteforholdene. Renten ved træk på folio inden for 5 pct. af egenkapitalen andrager 9 ½ pct. og for træk herudover 10 pct. Renten af indeståender på folio udgør 9 pct.

Renteudviklingen

Kronens position i EMS-båndet siden foråret 1989 og det historisk set beskedne rentespænd i forhold til D-mark har nødvendiggjort, at ændringer i den tyske rente hurtigt er blevet efterfulgt af tilsvarende danske renteændringer, jf. figur 2, side 6. Danmarks Nationalbank forhøjede således den 20. april og den 29. juni sine rentesatser, begge gange med ½ pct., for såvel lån til som indskud fra pengeinstitutter umiddelbart efter,

Figur 2

*Danske kroners position i EMS-båndet
og udviklingen i danske og tyske renter*

at den tyske forbundsbank havde forhøjet sine satser tilsvarende. De tyske renteændringer blev også fulgt af en række andre europæiske lande.

Til trods for den relativt kraftige stigning i Nationalbankens rentesatser og pengemarkedsrenten har obligationsrenten været bemærkelsesværdig stabil siden begyndelsen af februar, jf. figur 3. Forskellen mellem korte og lange rentesatser er således blevet betydelig mindre, og i juli har dag-til-dag pengemarkedsrenten endog enkelte dage ligget over obligationsrenten. Udviklingen i retning af mindre forskel mellem korte og lange renter genfindes i mange af de øvrige industrilande. En indsnævring af forskellen mellem korte og lange rentesatser kan tages som udtryk for, at markedet anser risikoen for øget inflation for lille.

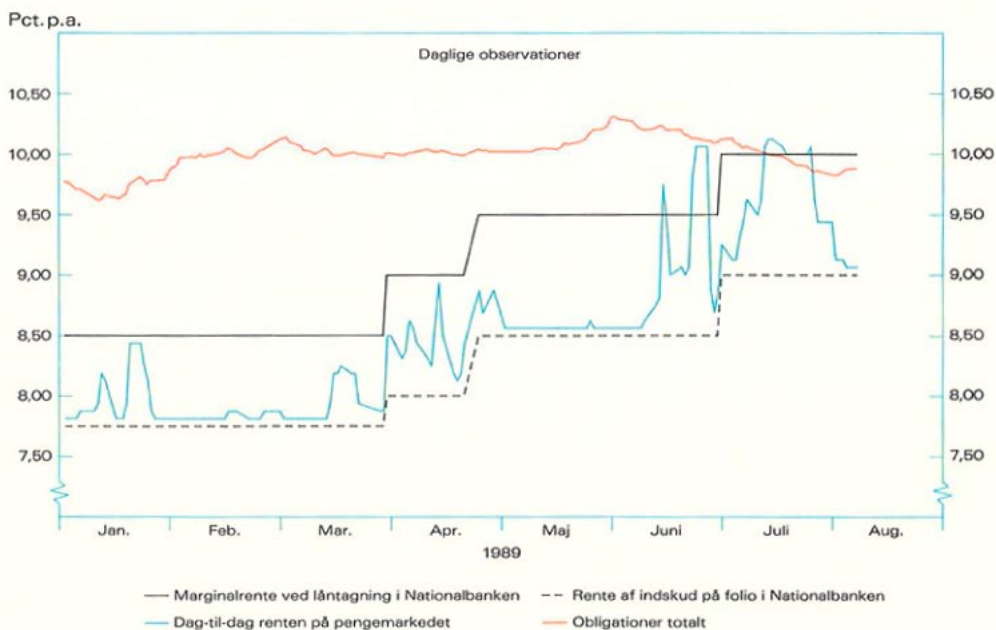
Indsnævringen af disse renteforskelle indebærer en forringelse af de finansielle institutioners indtjeningsmuligheder ved at holde langfristede obligationer finansieret ved kortfristede (variabelt forrentede) indskud. Derimod tyder udviklingen ikke på, at danske pengeinstitutters rentemarginal på ind- og udlånsforretninger er blevet væsentligt formindsket, idet pengeinstitutternes typiske rentesatser på dette område er ændret nogenlunde i takt med stigningen i de korte rentesatser.

Værdipapirmarkedet

Aktiviteten, både hvad angår nyudstedelser og omsætning på det danske obligationsmarked, har været relativt beskeden i første halvår 1989. Den lave byggeaktivitet og nedgangen i antallet af ejendomshandler har mindsket behovet for ejendomsfinansiering. Da nogle låntagere – fortrinsvis erhvervsmæssige – samtidig har indfriet tidligere optagne relativt højt forrentede lån uden at optage tilsvarende nye realkreditlån, har netto-

Renteudviklingen i Danmark

Figur 3

tilgangen af obligationer ligget lavt, og i enkelte måneder er der endog sket et fald i den udestående obligationsmængde, idet institutternes udtrækninger af obligationer har oversteget nyudstedelsen.

Udstedelsen af statspapirer er imidlertid steget i forhold til 1988, men uden at opveje faldet i tilgangen af realkreditobligationer. Nettotilgangen af obligationer opgjort til kursværdi udgjorde således i første halvår 1989 34 mia.kr. mod 41 mia.kr. i samme periode sidste år.

I juli blev der optaget svenske obligationslån til notering på Københavns Fondsbørs. Der er nedsat en arbejdsgruppe med det formål at fremkomme med forslag til, hvorledes afvikling af obligationshandel i fremmed valuta mest hensigtsmæssigt kan ske.

Pengeinstitutternes balancer

Udlån fra danske pengeinstitutter til valutaindlændinge er frem til udgangen af juli især sket fra pengeinstitutternes udenlandske enheder. Udlån herfra er i gennemsnit over de seneste tre måneder steget med ca. 20 pct. i forhold til året før, mens udlån fra de indenlandske forretningssteder kun er steget med ca. 2 pct. Taget under ét lå stigningstakten på ca. 6½ pct.

Pengeinstitutternes indlån fra valutaindlændinge viste i forårsmånederne en forholdsvis høj år-til-år stigning, men da dette først og fremmest afspejlede et midlertidigt lavt indlånsniveau i foråret 1988, blev det ikke pålagt pengeinstitutter, hvis indlånsvækst oversteg 7 pct., at deponere i Nationalbanken, således som indlånsovervågningssystemet ellers ville have pålagt dem. I juni og juli var indlånsstigningen faldet tilbage til omkring 4 pct.

Låneefterspørgselen fra private synes fortsat at udvikle sig svagt. Den seneste opgørelse

over udlån til ikke-erhvervsformål, som næsten udelukkende ydes fra pengeinstitutternes indenlandske enheder, viste en stigning i 12-måneders perioden frem til udgangen af juni på kun 0,6 mia.kr. eller 0,5 pct. Da ikke-erhvervsmæssige indlån samtidig steg ca. 16 mia.kr., svarende til godt 8 pct., synes den private ikke-erhvervssektor fortsat at forbedre sin finansielle nettostilling.

Møntreform

Det første trin i møntreformen, afskaffelse af 5-øren og 10-øren og indførelse af en 50-øre og en ny 10-krone, blev iværksat fra den 1. juli. Ved udgangen af juli var der indtaget knap 20 pct. af omløbet af 10-ører og godt 15 pct. af omløbet af 5-ører.

Møntreformen er omtalt i Nationalbankens årsberetning 1988, side 68-71.

Revision af ECU-kurven

ECU'en, der er en kurv af europæiske valutaer, bliver revideret den 21. september 1989.

Da ECU'en blev introduceret sammen med EMS'en i marts 1979, fik den samme definition som den tidligere regningsenhed, den europæiske regningsenhed ERE, idet indholdet af nationale valutaer ikke blev ændret. Der blev imidlertid indført en revisionsklausul. Muligheden for revision blev indført, fordi ECU'en imellem revisionstidspunkterne er en kurv med faste mængder af nationale valutaer, hvor vægten af de valutaer, der apprecierer, vil forøges over tiden, ligesom vægten af de valutaer, der deprecierer, vil blive reduceret. Hvert femte år skal vægtene tages op til vurdering og kan om nødvendigt revideres. Hvis vægten af en valuta i den mellemliggende periode er ændret med mere end 25 pct., kan der anmodes om en revision.

De oprindelige vægte i ERE blev fastsat ud fra medlemslandenes bruttonationalprodukt, intraeuropæiske handel og kvote i det kortfristede bistandssystem.

Den første revision blev foretaget i 1984, hvor vægtene stort set blev ført tilbage til niveauet fra marts 1979.

Ved revisionen til september i år vil især vægten af D-mark og hollandske gylden blive reduceret, men også vægtene for belgiske franc og danske kroner reduceres. Herved tages der hensyn til de oprindelige kriterier for fastsættelse af ECU'ens vægte, idet vægtene for italienske lire, franske franc og græske drachmer forøges, og der skaffes plads til spanske pesetas og portugisiske escudos, jf. tabellen.

Som noget nyt er beslutningen om de nye ECU-vægte blevet offentliggjort tre måneder, før de træder i kraft. Offentliggørelsen skete efter vedtagelsen i Økonomi- og Finansministerrådet den 19. juni 1989, og de nye vægte gælder pr. 21. september i år.

Baggrunden for dette er, at siden sidste revision er ECU-markedet vokset, og man har fundet, at det var rimeligt at give markedet nogle måneder til at tilpasse sig de nye vægte. De nye vægte medfører en større andel af valutaer med højere rente og en reduktion af lavrentevalutaernes vægte. For både aktiver og passiver i ECU, som består hen over revisionstidspunktet, er det relevant at kende de nye vægte, men naturligvis er løbetiden afgørende for betydningen af revisionen.

Som nævnt er årsagen til den faldende vægt for lire, franske franc og drachmer, at disse har haft en svagere kursudvikling end de øvrige valutaer. Såfremt denne kursudvikling fortsætter, vil forøgelsen af disse valutaers vægt medføre, at også den reviderede ECU får en svagere kursudvikling, end en urevideret ECU ville have haft. Hertil kommer virkningen af, at spanske pesetas og portugisiske escudos er inkluderet i kurven.

Modstykket til dette er en højere ECU-rente af den reviderede ECU, idet „svage” valutaer typisk også er højrentevalutaer, og fordi renten af fordringer og forpligtelser i ECU er baseret på renten af de valutaer, der indgår i kurven. På basis af renteforholdene i juni vil rentestigningen blive omkring 0,3 pct., og rentestigningen må forventes at ske gradvis i perioden, indtil revisionen træder i kraft. For eksisterende langfristede fastforrentede ECU-obligationer vil rentestigningen fremkomme ved, at kursen falder.

Markedsrenten kan i praksis afvige fra renten af kurvvalutaerne. Særligt for langfris-

ECU-kurven og udviklingen i de enkelte valutaers vægte

	1979 13. marts	1984 17. sept.	1989 primo aug. *) 21. sept.	
	Pct.			
DEM	33,0	32,0	34,6	30,1
FRF	19,8	19,0	18,6	19,0
GBP	13,3	15,0	13,1	13,0
NLG	10,5	10,1	10,9	9,4
BEC	9,7	8,5	8,9	7,9
ITL	9,5	10,2	9,4	10,15
DKK	3,1	2,7	2,7	2,45
IEP	1,1	1,2	1,1	1,1
GRD		1,3	0,6	0,8
ESB				5,3
PTE				0,8

*) Beregnet på grundlag af gældende markedskurs for komponentvalutaerne.

tede fordringer, hvor en ECU-obligation ikke kan deles op i obligationer af komponentvalutaer med ens løbetid, nominel rente, kreditværdighed osv., er det ikke muligt at etablere en entydig relation.

For pengeinstitutter med udlån i ECU og uden tilsvarende indskud i ECU er det ligeledes af betydning at kunne planlægge inddækning i ændrede og nye komponentvalutaer i god tid.

Ved revisionen af ECU den 21. september vil de nye antal møntenheder i national valuta blive beregnet af EF-kommissionen på basis af de valutakurser, som EF-centralbankerne registrerer på deres valutamarkeder onsdag den 20. september kl. 14,15. EF-kommissionen vil offentliggøre beregningerne torsdag den 21. september 1989. Beregningen udføres således, at ECU's værdi over for andre valutaer bliver den samme på justeringstidspunktet, hvad enten den beregnes på basis af nye eller på basis af gamle mængder af nationale valutaer.

Revisionen medfører ikke ændring af de obligatoriske interventionskurser eller centralkurser inden for det europæiske valutakurssamarbejde, EMS.

Den Internationale Valutafonds rolle i det seneste amerikanske initiativ til løsning af gældsproblemerne for udviklingslandene¹⁾

v/Hugo Frey Jensen, Internationalt Kontor

1. Historisk baggrund

Gældskrisens udbrud går tilbage til sommeren 1982, hvor Mexico erklærede sig ude af stand til at overholde afdragsforpligtelserne på sin udlandsgæld.

Forud var gået en periode, hvor mellemindkomstlandene blandt udviklingslandene havde ekspanderet stærkt med en gennemsnitlig årlig økonomisk vækst i 1970'erne på 3 pct. pr. indbygger, jf. tabellen.

Væksten var i vid udstrækning lånefinansieret, da importen steg væsentligt stærkere end eksporten, men låntagningen føltes ikke som nogen stor byrde, da realrenten i denne periode var meget lav og til tider oven i købet negativ. Resultatet blev en voldsom gældsætning til udenlandske banker, der under de daværende forhold var ivrige efter at gøre forretninger med disse lande ud fra almindelige profithensyn. Der blev lånt rigeligt og i stigende grad til variabel rente såvel til private virksomheder som til offentlige myndigheder.

Gældsproblemets opståen og i første omgang akutte karakter skyldtes et sammenfald af forskellige forhold.

Selve gældens størrelse spillede selvfølgelig en central rolle, men dertil kom, at industrilandene i begyndelsen af 1980'erne lagde større og større vægt på inflationsbekæmpelsen i deres økonomiske politik med det resultat, at realrenten steg kraftigt – til stor ulempe for de gældsramte lande – samtidig med, at efterspørgslen efter udviklingslandenes produkter faldt kraftigt. I forbindelse hermed indtraf tillige en alvorlig bytteforholdsforringelse for disse lande, jf. tabellen.

Hertil kom, at lånoptagelsen ikke i tilstrækkeligt omfang var blevet brugt til at oparbejde eksportkapacitet, der kunne forrente og afdrage udlandsgælden. I begyndelsen af 1980'erne stod mange udviklingslande således med en økonomi, der som følge af subsidierede priser, stor udbredelse af statsejede og -drevne virksomheder, handelsprotektionistiske tiltag samt andre strukturforvridende foranstaltninger var meget ineffektiv og dårligt rustet til deltagelse i den mere markedsorienterede internationale handel.

På denne baggrund kom de mest forgældede udviklingslandes betalingsbalanceunderskud og gældsbetalinger op på at udgøre henholdsvis 35 og godt 50 pct. af indtægterne fra eksporten af varer og tjenester i 1982. Resultatet blev, at de udenlandske

¹⁾ Beskrivelsen fokuserer på de gældstyngede udviklingslande i mellemindkomstgruppen, som har været i stand til at optage lån hos private banker. Problemerne er også store – om end ikke større – for de fattigste udviklingslande, men de har i mange år været afskåret fra at optage lån på de private kapitalmarkeder. For denne landegruppe er der international erkendelse af, at problemerne må løses gennem lempelige lånevilkår fra de offentlige kreditors side. Valutafonden, Verdensbanken og Paris-klubben har i de seneste år tilpasset regelsættet med henblik på de allerfattigste lande (Paris-klubben er en uformel institution, hvor der forhandles omlægninger af gældstyngede landes offentlige og offentligt garanterede gæld til industrilandene). Det er således mellemindkomstlandenes problemer og bestræbelserne på, at de atter skal opnå adgang til de internationale kapitalmarkeder, som har afstedkommet de seneste justeringer i Valutafondens lånefaciliteter.

Økonomiske nøgletal for Baker-plan landene¹⁾

	Gennemsnitlig årlig procentvis stigning i					
	BNP	BNP pr. indbygger	Forbrugerpriser	Vare-eksport	Vare-import	Bytte-forhold
1971-80	5,8	3,1	35,9	2,7	8,2	5,5
1981-85	0,6	- 1,7	85,8	2,0	- 7,7	- 2,3
1986-88	2,4	0,3	135,2	4,5	2,4	- 6,6

	Investe-ringskvote	Løbende betalings-balance som andel af eksport af varer og tjenester	Udlandsgæld som andel af eksport af varer og tjenester	Gældsbetjening som andel af eksport af varer og tjenester
1982	21,6	- 35,7	268,3	51,9
1985	16,8	- 0,1	288,3	40,7
1988	17,0	- 5,6	299,8	39,6

Kilde: World Economic Outlook, april 1989, International Monetary Fund.

¹⁾ Består af Argentina, Bolivia, Brasilien, Chile, Columbia, Côte d'Ivoire, Ecuador, Filippinerne, Jugoslavien, Marokko, Mexico, Nigeria, Peru, Uruguay og Venezuela, som er de højtforældede mellemindkomstlande, der omfattes af den daværende amerikanske finansminister Bakers initiativ fra 1985.

lånecilder tørrede ud. Det blev vanskeligt at få bankerne til at refinansiere udlandsgælden, og da Mexico standsede sine afdragsbetalinger, blev det praktisk taget umuligt for mange udviklingslande at få nye kreditter.

Endelig blev problemerne kraftigt forværret af en betydelig privat kapitalflugt fra flere af disse lande, deriblandt de store latinamerikanske lande.

I første omgang opfattedes vanskelighederne som et midlertidigt likviditetsproblem, der samtidig kunne være en alvorlig trussel mod det internationale banksystem. Ved udgangen af 1982 var de amerikanske bankers udeståender til gældsramte lande således dobbelt så store som egenkapitalen.

2. Efterfølgende udvikling

Hjørnestenen i løsningen af udviklingslandenes finansieringsproblemer blev – og er stadigvæk – lån fra Valutafonden. Der er gennem de betingelser, som er knyttet til disse lån, stillet sådanne krav til den økonomiske politik, at man herigennem har søgt at genskabe et minimum af kreditværdighed for disse lande.

De eksterne finansieringsmuligheder har dog fortsat været meget begrænsede. Da de mest gældstyngede udviklingslande opnåede betalingsbalancelige vægt i 1985, var tilpasningen primært gennemført i form af en markant realøkonomisk stramning. Bruttonationalproduktet pr. indbygger og mængden af importerede varer faldt således i gennemsnit med henholdsvis 1,7 og 7,7 pct. om året i perioden 1981-85, jf. tabellen. Samtidig medførte tilpasningen, at en faldende del af produktionsresultatet anvendtes til investeringer, dvs. eksportpotentialet blev ikke forøget, ligesom gældsbyrden ikke blev afgørende reduceret.

På denne baggrund fremkom den daværende amerikanske finansminister James Baker i 1985 med en plan for de 15 mest forældede – især latinamerikanske – mellemind-

komstlande, de såkaldte Baker-plan lande, jf. note til tabellen. Planen tog sigte på økonomisk tilpasning i de pågældende lande, men som noget nyt med vægt på en vækst- og udbudsorienteret politik, bl.a. finansieret med kraftigt forøgede bidrag fra Verdensbanken og de private banker.

Den efterfølgende højkonjunktur i industrilandene havde en positiv, men ikke afgørende afsmitning på de gældsramte lande, og i 1988 faldt bruttonationalproduktet pr. indbygger atter. Baker-planens forudsætning om større bidrag fra de private banker er ikke blevet opfyldt. Bankerne har tværtimod formindsket deres engagementer. Samtidig har de gennemført en omfattende forbedring af deres soliditet bl.a. gennem opbygning af reserver til imødegåelse af tab på udviklingslande. De er således blevet mindre sårbare over for værdiforringelser af tilgodehavender i udviklingslandene¹⁾. Ved udgangen af 1988 var de amerikanske bankers udeståender i udviklingslandene faldet til 70 pct. af egenkapitalen.

I lyset af faldet i indkomsterne og de manglende resultater har situationen i udviklingslandene været præget af frustration og tilpasningstræthed. Selv om der har været tale om fald i forhold til højdepunktet i 1986, er niveauet for de forskellige indikatorer for gældsbyrden ved udgangen af 1988 ikke forbedret afgørende i forhold til 1982, jf. tabellen.

Hos en række af industrilandene har man set med bekymring på den offentlige sektors stigende engagement på bekostning af de private banker. I perioden 1983-88 udgjorde den offentlige langsigtede nettolångivning til de 15 Baker-plan lande godt 70 mia. \$. Bankernes nettolångivning i samme periode var derimod negativ med i alt 5 mia. \$.

Ligesom i 1985 kørte gældsstrategien atter fast. Det er samtidig blevet en mere og mere udbredt opfattelse, at der snarere er tale om et solvensproblem end om et likviditetsproblem. Det er bl.a. kommet til udtryk på det sekundære marked for udviklingslandenes gæld, hvor prisen i perioden 1987-88 faldt fra 65 til 40 pct. af den pålydende værdi. Udviklingen af den såkaldte menu af muligheder for konvertering af gamle fordringer til andre aktiver, eksempelvis egenkapitalindskud i virksomheder beliggende i gældslandene og kontant indfrielse af fordringer på gældslandene til underkurs, har til lige været udtryk for, at gældsreduktion blev mere og mere accepteret.

Efter at have afvist både et fransk og et japansk forslag hertil i efteråret 1988 fremkom den amerikanske finansminister Brady i marts 1989 med et initiativ, der skulle genoplive den stagnerende gældsstrategi bl.a. gennem gældsreduktion.

3. *Brady-initiativet*

Indledningsvis omtales de elementer i Brady-initiativet, som ikke direkte involverer Verdensbanken og Valutafonden.

For det første betones, at debitorlandene skal føre en økonomisk politik, som bl.a. kan fremme repatriering af flugtkapital. Den manglende tillid til den økonomiske udvikling blandt de gældsramte landes egne indbyggere har som nævnt afstedkommet en kapitalflugt af et ganske betydeligt omfang.

Med forbehold for, at sådanne opgørelser er behæftet med særlig stor usikkerhed, er

¹⁾ Givet at bankernes overordnede hensyn i et markedsorienteret system er varetagelse af aktionærernes interesser, er det naturligt, at de bl.a. som følge af konsolideringen er blevet tilbageholdende med at yde lån. J. M. Guttentag og R. Herring, „Accounting for Losses on Sovereign Debt: Implications for New Lending“, Essays in International Finance No. 172, May 1989, Princeton University, giver en udmærket oversigt over bankernes tilskyndelse til deltagelse i gældsstrategien.

de private udlandsaktiver skønnet til at udgøre op imod 50 pct. af udviklingslandenes offentlige udlandsgæld. Hvis priserne på de sekundære markeder kunne anvendes, ville debitorlandene således være i stand til selv at købe udlandsgælden tilbage.

Det er imidlertid tvivlsomt, om repatriering af flugtkapital på kort sigt kan bidrage til at løse udviklingslandenes finansieringsproblemer. Repatriering kan først forventes at få et betydeligt omfang i slutningen af tilpasningsprocessen, når debitorlandene har gennemført den nødvendige økonomiske opretning og tilliden til den økonomisk-politiske udvikling er etableret.

For det andet skal bankerne give et generelt og tidsbegrænset amnesti fra de klausuler i lånekontrakterne, som begrænser mulighederne for gældsreduktion. Normalt indeholder låneaftaler en række bestemmelser, som forhindrer debitor i at forskelsbehandle kreditorerne. I princippet er en enkelt bank i et lånekonsortium, der kan bestå af flere hundrede banker, i stand til at blokere for gældsomlægningsaftaler, og desuden er det ikke muligt at tilgodese samarbejdsvillige banker gennem forskelsbehandling af gammel og ny gæld.

For det tredje skal kreditorlandene overveje tilpasning af skatte- og tilsynsmæssige forhold, som begrænser bankernes incitament til at deltage i gældsreduktioner. Skatte- og tilsynsreglerne varierer imidlertid fra land til land, hvilket bl.a. indebærer, at det er vanskeligt at få klarhed over, hvilke generelle forhold der begrænser bankernes tilskyndelse. Det er endvidere karakteristisk, at selv om stort set alle kreditorlande i princippet tilslutter sig synspunktet om behov for justeringer af skatte- og tilsynsreglerne, er der hidtil ikke for alvor blevet taget hensyn hertil. Synspunktet blev gentaget i G-7 landenes kommuniké fra mødet i Paris i juli 1989, men det er stadigvæk for tidligt at afgøre, om der hermed er skabt momentum i sagen. For så vidt angår tilsynsreglerne eksisterer endvidere den overordnede indvending, at de generelt er udformet med henblik på at beskytte indskyderne og ikke dubiøse debitorer.

Endelig opfordres kreditorlandene til at yde bilaterale bidrag til de gældsramte lande.

For så vidt angår Valutafonden og Verdensbanken¹⁾ foreslås tre ændringer i institutionernes udlånspraksis. For det første skal det inden for de gældende lånegrænser gøres muligt at sætte en andel af låneprovenuet til side til anvendelse af reduktion af gælden til private kreditorer, eksempelvis gennem udviklingslandenes opkøb af gældsposter til underkurs.

For det andet skal supplerende midler stilles til rådighed som sikkerhed for en del af de rentebetalinger, debitorlandet påtager sig i medfør af aftaler med bankerne om reduktion af såvel gælden som gældsbetjeningen. Et typisk eksempel vil være, at bankerne får ombyttet et stort usikkert tilgodehavende med en mindre obligationspost, hvor en del af rentebetalingerne er sikret med lånet fra Valutafonden. Dette element bærer betegnelsen rentestøtte, men der er altså ikke tale om långivning til favørrente fra Valutafondens side.

For det tredje skal Valutafonden slække på kravet om, at en samlet pakke for hele det eksterne finansieringsbehov skal være færdigforhandlet (fuld finansiering), før frigivelse af lån kan finde sted. Valutafonden indførte denne praksis i forbindelse med gældsproblemernes udbrud i 1982. På det tidspunkt var bankernes udeståender i udviklings-

¹⁾ I det følgende omtales alene Valutafonden. Verdensbanken har i medfør af Brady-initiativet tilpasset sin udlånspraksis efter stort set samme retningslinier som Valutafonden.

landene så store, at bankerne tillagde debitorlandets indgåelse af et økonomisk saneringsprogram med Valutafonden meget stor vægt. På denne baggrund blev Valutafondens krav om fuld finansiering et instrument til at få bankerne til at deltage i långivningen til de gældsramte lande. Samtidig medvirkede kravet til at mindske risikoen for Valutafondens midler, at etablere en retfærdig fordeling af byrden blandt de involverede parter samt at genetablere normale debitor/kreditor relationer, herunder at undgå restancer.

Efter at bankerne har gennemført en betydelig konsolidering, er deres behov for gældsomlægningsaftaler med debitorlandene ikke længere akut. Forhandlingerne med debitorlandene er derfor i en række tilfælde trukket i langdrag. Kravet fra Valutafonden om fuld finansiering har således medvirket til en stærk forsinkelse af indsatsen i enkelte lande med større tilpasningsproblemer til følge. En lempelse af kravet om fuld finansiering har til hensigt at forhindre bankerne i at ligge i læ af Valutafonden, men samtidig vil en række af fordelene i forbindelse med fuld finansiering, jf. ovenfor, blive formindsket.

Brady-initiativet fik en blandet modtagelse ved fremkomsten. En række industrilande var bekymrede over rentestøtteelementet, der indebærer en forøgelse af den offentlige sektors engagement. På den anden side steg forventningerne i udviklingslandene til et urealistisk højt niveau. Da de private banker samtidig vejrede morgenluft i form af et forøget offentligt bidrag til at hjælpe dem ud af en række dårlige lån, gik de igangværende forhandlinger med debitorlandene øjeblikkeligt i stå.

På denne baggrund intensiveredes arbejdet på at få udmøntet Brady-initiativet, og allerede i slutningen af maj lå de nye retningslinier for Valutafonden klar.

4. Valutafondens nye retningslinier i medfør af Brady-initiativet

Valutafonden har tilpasset sin udlånspraksis på de tre områder, Brady foreslog:

- a) Gældsreduktion
- b) Rentestøtte
- c) Fuld finansiering

ad a)

Ingen af Valutafondens medlemmer er på forhånd afskåret fra at få midler stillet til rådighed til reduktion af gælden til private kreditorer, men adgangskravene vil omfatte, at det pågældende medlemsland – som led i et kortvarigt beredskabslåneprogram eller et længereløbende låneprogram under den såkaldte udvidede lånefacilitet (Extended Fund Facility, EFF) – gennemfører en dybtgående mellemfristet økonomisk tilpasning med vægt på strukturelle reformer, herunder tiltag til fremme af repatriering af flugtkapital. Samtidig vil det indgå i overvejelserne, om sådanne frivillige og markedsbaserede gældsreduktionsoperationer vil være en hjælp til at opnå en holdbar betalingsbalancesituation og dermed adgang til de internationale kapitalmarkeder på længere sigt, ligesom det vil indgå i vurderingen, om gældsreduktion er den mest effektive anvendelse af ressourcerne.

Normalt vil et beløb på omkring 25 pct. af låneprovenuet fra Valutafonden kunne sættes til side til reduktion af medlemslandets gæld til private kreditorer eksempelvis i form af tilbagekøb til underkurs, men den præcise andel vil, i overensstemmelse med et af grundprincipperne for gældsstrategien, blive fastlagt fra sag til sag.

Midlerne til gældsreduktion vil blive frigivet i takt med overholdelsen af betingelserne

for fondprogrammet, men i visse tilfælde, når medlemmets situation gør det nødvendigt, og der er tale om markedsbaseret gældsreduktion til en lav kurs, kan en tidlig udbetaling komme på tale.

For så vidt angår lån afsat til gældsreduktion forøges Valutafondens bidrag ikke. Der er alene tale om at reservere en del af det låneprovenu, som medlemmet ville kunne opnå på grundlag af det foreliggende program, til gældsreduktion.

Den offentlige sektor forøger altså ikke sit engagement, men giver derimod sit blå stempel til gældsreduktion og anerkender således langt om længe udviklingslandenes solvensproblem.

ad b)

Hvis det skulle vise sig afgørende for dels at frembringe flere ressourcer fra andre kreditorer, dels at fremme omkostningseffektive gældssomlægningsoperationer, kan Valutafonden stille supplerende midler op til et maksimalt beløb på 40 pct. af et medlemslands andel af Valutafondens kapitalgrundlag (den såkaldte kvote) til rådighed som sikkerhed for rentebetalinger i medfør af gælds- eller gældsbetjeningsomlægninger. Lånet fra Valutafonden bliver sammen med medlemmets eget og eventuelle bilaterale bidrag indsat på en båndlagt konto i medlemmets navn, og midlerne vil kun blive frigivet, hvis debitorlandet ikke overholder de rentebetalinger, som låneprovenuet er sikkerhed for.

Grænsen på 40 pct. af kvoten skal ikke opfattes som en målsætning. Andelen vil blive fastlagt fra sag til sag, og størrelsen af medlemslandets egne bidrag til den båndlagte konto vil være afgørende for rentestøttens omfang. I forbindelse med behandling af en ansøgning om rentestøtte er det samtidig vigtigt, at medlemslandet giver Valutafondens bestyrelse en oversigt over de gældssomlægningsaftaler, som omfattes af rentestøtte. Der skal med andre ord være et nogenlunde pålideligt billede af finansieringsaftalen med bankerne. Samtidig understreges, at Valutafonden ikke vil involvere sig direkte i forhandlingerne mellem debitorlandet og kreditorerne.

Et meget afgørende punkt er, at rentestøtteelementet er underlagt retningslinierne for Valutafondens såkaldte udvidede låneadgang (Enlarged Access Policy, EAP). Ifølge retningslinierne for EAP udgør det enkelte medlemslands maksimale låneadgang fra Fondens ordinære ressourcer 90 pct. af kvoten pr. år, dog indtil 110 pct. pr. år i tilfælde af særlig kraftige tilpasningsbestræbelser, herunder hurtig betalingsbalancetilpasning, fra medlemmets side (over en 3-års periode er grænserne henholdsvis 270 og 330 pct.). Kun i meget særlige tilfælde kan grænsen på 110 pct. overskrides. Lånet fra Valutafonden inklusive beløbet til rentestøtte skal således normalt holdes inden for disse grænser. Det indebærer, at medlemslande, der ansøger om store lån plus rentestøtte, vil blive underlagt omfattende krav til økonomisk tilpasning.

ad c)

Valutafonden vil efter en vurdering fra sag til sag kunne frigive midler til et medlemsland, selv om finansieringspakken med bankerne endnu ikke er færdigforhandlet. Betingelserne herfor er, at hurtig aktion fra Valutafondens side skønnes nødvendig for succesfuld implementering af tilpasningsprogrammet, samt at forhandlingerne mellem debitorlandet og bankerne er begyndt og kan forventes at blive afsluttet på tilfredsstillende vis i overskuelig fremtid med dækning af finansieringsbehovet til følge.

Valutafonden udfolder store bestræbelser på at bevare normale debitor/kreditor relationer, hvilket indebærer, at finansiering i form af opbygning af restancer ikke accepte-

res. Denne politik er fortsat gældende, men i lyset af debitorlandenes stadig voksende vanskeligheder med at få forhandlet en finansieringspakke med bankerne på plads, vil Valutafonden for at øge presset på bankerne overgangsvis tolerere, at der opstår restancer til de private banker, så længe forhandlingerne pågår, og debitorlandet ikke har andet valg. For så vidt angår offentlige kreditorer vil restancer fortsat være uacceptable for Valutafonden og dermed forhindre frigivelse af midler.

I øjeblikket har fire medlemslande, nemlig Costa Rica, Filippinerne, Mexico og Venezuela, indgået låneaftaler med Valutafonden efter de nye retningslinier.

Costa Rica har indgået et ordinært beredskabslåneprogram i størrelsesordenen 42 mill.SDR, hvoraf 25 pct. anvendes til gældsreduktion. For Filippinerne og Venezuelas vedkommende er der tale om længerelevende låneprogrammer på henholdsvis 660 mill.SDR og 3,7 mia.SDR, der udbetales over en 3-års periode. Filippinerne har samtidig fået tilsagn om, at indtil 290 mill.SDR kan stilles til rådighed under en særlig finansieringsfacilitet, såfremt en række råvarepriser eller renten på den variabelt forrentede udlandsgæld bevæger sig i en ugunstig retning.

Mexico har ligeledes indgået et længerelevende låneprogram på 2,8 mia.SDR, hvoraf 30 pct. anvendes til gældsreduktion. Samtidig har Mexico umiddelbart fået stillet 450 mill.SDR til rådighed under en særlig finansieringsfacilitet som følge af en ugunstig udvikling i olieprisen og kornhøsten i 1988.

For alle fire lande har Valutafonden tilkendegivet at ville overveje en forhøjelse af lånene med op til 40 pct. af kvoten, når forhandlingerne med bankerne om gældsbetjeningsreduktion er afsluttet, og Fondens retningslinier er opfyldt. Desuden er Mexicos situation fundet af så speciel karakter, at de maksimale lånegrænser for EAP kan overskrides.

Valutafonden har dermed været i stand til at få fastlagt såvel de generelle retningslinier for som den praktiske gennemførelse af Brady-initiativet i løbet af ganske kort tid. Således var udlånene til Costa Rica, Filippinerne og Mexico bevilget 3 dage efter vedtagelsen af de generelle retningslinier. Valutafonden tilkendegiver dog, at den mere præcise udformning af den nye politik vil blive udviklet efterhånden, som hver enkelt sag behandles i bestyrelsen, ligesom hele komplekset vil blive genstand for en omfattende gennemgang inden et år.

5. Er gældsstrategien genoplivet?

Udover at Japan har tilkendegivet at ville bidrage med lån på 10 mia.\$ til den reviderede gældsstrategi (heraf 4,5 mia.\$ parallelt med lån fra Valutafonden), er tilpasningerne af Valutafondens og Verdensbankens udlånspraksis de eneste elementer af Brady-initiativet, som er gennemført hidtil.

Gennemgående kan gældsstrategien ses som et eksempel på „del og hersk” princippet. Såvel industrilande som banker har været enige om, at løsningen af debitorlandenes problemer skal vurderes fra sag til sag, og det er stadigvæk et hovedelement i gældsstrategien. Bankernes fælles front bygger på en række kontraktmæssige bestemmelser, som forhindrer debitor i at spille kreditorerne ud mod hinanden. Industrilandene, som danner sammenhold i flere fora, eksempelvis G-7, Valutafonden, Verdensbanken og Parisklubben, har gentagne gange forsøgt at få brudt bankernes sammenhold, men Brady-initiativet har tilsyneladende heller ikke været i stand til det. I den nuværende situation, hvor bankerne har fået gennemført en betydelig konsolidering i forhold til 1982, er pres-

set snarere størst på de industrilande, som har betydelige politiske interesser i de berørte udviklingslande.

Blandt industrilandene indbyrdes er fordelingen af finansieringsbidragene ligeledes genstand for drøftelse. Her tænkes ikke alene på fordelingen mellem private og offentlige kreditorer, men også på fordelingen mellem industrilandene indbyrdes. De gradvise justeringer af Valutafondens (og andre internationale institutioners) udlånspraksis i de seneste år kan således tolkes enten som nødvendige justeringer til de ændrede verdensøkonomiske vilkår eller som erodering af Valutafondens grundliggende struktur med sigte på global skatteyderfinansiering af enkelte industrilandes politiske interesser i de pågældende områder.

Der hersker ikke tvivl om gældsstrategiens centrale punkt, at væsentlige tilpasninger i de gældsramte udviklingslandes økonomiske forhold er af afgørende betydning for deres fremtidige velstand. Med implementeringen af Brady-initiativet har det internationale samfund erkendt, at nogle udviklingslande er insolvente i den forstand, at de ikke kan vokse sig ud af problemerne; gældsreduktion er nødvendig.

Gældsstrategien kørte imidlertid fast på fordelingen af tilpasningsbyrden. Er det udviklingslandene, bankaktionærerne, skatteyderne i kreditorlande med politiske interesser i de pågældende lande eller de multilaterale institutioner (og dermed i sidste instans alle medlemmers skatteydere), som skal betale? Fra starten har der været enighed om, at alle parter skulle bidrage med hver sin andel, men problemet er enigheden om størrelserne af disse andele.

Bankernes deltagelse er selvsagt af fundamental betydning for, om stagnationen i gældsstrategien kan brydes. Rentestøtten er en lille gulerod for bankerne, mens lempelsen af Valutafondens tidligere krav om fuld finansiering samt den overgangsvise accept af restancer er et let slag med stokken i den forstand, at bankerne ikke længere er i stand til at forsinke iværksættelsen af et fondprogram unødigt. Brady-initiativets tanke om at bryde bankernes sammenhold ved at presse dem til at give en generel tidsbegrænset amnesti fra de afgørende klausuler i lånekontrakterne har de amerikanske myndigheder efter al sandsynlighed opgivet. Debitorlandene vil således fortsat stå over for et samlet bankkonsortium i forhandlingerne om gældsomlægningsaftaler.

På denne baggrund er den netop indgåede finansieringsaftale mellem Mexico og de private banker et vigtigt skridt for den reviderede gældsstrategi. Ifølge aftalen, som omfatter godt halvdelen af Mexicos ca. 100 mia.\$ store udlandsgæld, kan bankerne vælge at bidrage til finansieringen efter tre metoder, eventuelt en kombination heraf. For det første kan tilgodehavender konverteres til 30-årige markedsforrentede obligationer til en ombytningsskurs på 65. For det andet kan tilgodehavender ombyttes til parikurs til 30-årige obligationer forrentet med $6\frac{1}{4}$ pct. Endelig kan bankerne vælge at yde nye markedsforrentede 15-årige lån for et beløb svarende til 25 pct. af de eksisterende udeståender. De lån, som Mexico modtager fra den offentlige sektor til gældsreduktion, vil blive anvendt til at købe amerikanske statsobligationer, der skal tjene som sikkerhed for hovedstolen på de 30-årige obligationer. Rentestøttelån skal ligeledes tjene som sikkerhed for rentebetalingerne på de pågældende obligationer. Endelig indeholder aftalen en bestemmelse om, at de banker, som vælger rente- eller gældsreduktion, skal have kompensation i tilfælde af en gunstig udvikling i olieprisen.

På nuværende tidspunkt er det umuligt at beregne aftalens effekt på Mexicos finansieringssituation. Der vil givetvis gå en række måneder, før de over 500 banker med tilgodehavender i Mexico hver især får fastlagt den foretrukne kombination af finansie-

ringsbidraget. På denne baggrund har USA iværksat et arbejde på at få etableret et kort-sigtet lån på op til 2 mia.\$ fra forskellige offentlige kilder til finansiering af likviditetsbehovet i perioden frem til finansieringsaftalens iværksættelse.

Med Mexico-aftalen er den reviderede gældsstrategi startet op, men det er fortsat usikkert, hvilken afsmittende effekt aftalen får for de øvrige gældstyngede lande. For en stor afsmitning taler, at bankerne nu har tilkendegivet at ville deltage på Brady-initiativets præmisser.

På den anden side måtte Mexico på forhånd vurderes til at være det debitorland, som ville have færrest vanskeligheder ved at opnå en finansieringsaftale med bankerne. Costa Rica, Filippinerne og Venezuela har sandsynligvis ikke så stor „goodwill” som Mexico.

Det må endvidere tages med i vurderingen, at Mexico-aftalen krævede et massivt amerikansk pres på bankerne for at komme i hus. Ved en vurdering af det videre forløb er det således afgørende, om dette pres alene var nødvendigt af hensyn til fødselsvanskeligheder for den reviderede gældsstrategi, eller om hver eneste sag vil kræve en tilsvarende stærk indsats. I sidstnævnte tilfælde vil udfaldet af den reviderede gældsstrategi i betydeligt omfang afhænge af den amerikanske vilje til at opretholde presset på bankerne på vegne af en bred front af debitorlande.

Den kommende tid vil således vise, om Mexico-aftalen fører til, at Brady-initiativet i sin nuværende udformning med – i forhold til gældens størrelse – relativt beskedne supplerende offentlige bidrag er i stand til at løfte gældsstrategien ud af dødvandet.

Hvis det skulle vise sig, at bankernes bidrag fortsat er utilstrækkelige, må byrdefordelingen – ud fra det givetvis idealistiske synspunkt, at multilaterale institutioner ikke bør anvendes til at forfølge nationale mål – forskydes til kreditorlande med stærke politiske interesser i de pågældende lande. Det er i denne sammenhæng bemærkelsesværdigt, at flere af de store industrilande, herunder Frankrig, Japan og USA, som er i tæten med hensyn til gældsinitiativer, ikke opfylder FN's målsætning om at anvende 0,7 pct. af bruttonationalindkomsten på udviklingsbistand.

Nationalbankdirektør Erik Hoffmeyers
indlæg på Danmarks Sparekasseforenings årsmøde
torsdag den 15. juni 1989

Vi har nu på tredje år økonomisk stagnation, men med et håb om, at aktiviteten i løbet af i år og måske navnlig til næste år vil kunne trækkes noget i vejret i kraft af den genoprettelse af konkurrenceevnen, som er blevet gennemført.

Dvs. at det bliver eksporten, der kommer til at bidrage til den øgede aktivitet i den kommende tid – i hvert fald som hovedelement.

Der knytter sig derfor særlig stor interesse til at danne sig en vurdering af, hvorledes den internationale konjunktur kommer til at udvikle sig.

De fleste lande inden for OECD-økonomikredsen har nu i 6-7 år været inde i en opgangskonjunktur.

Der er tale om en af de virkelig lange perioder med så at sige ubrudt vækst, selv om den navnlig i Europa i begyndelsen var på et forholdsvis lavt niveau.

Det spørgsmål, man kan stille sig, er, om konjunkturopgangen har været så længe, at der må forventes en snarlig nedgang. Her er det bemærkelsesværdigt, at der på de møder, der afholdes i forskellige grupper om udsigterne, er en ret samstemmende opfattelse af, at væksten synes at kunne fortsætte endnu en rum tid, om end ikke på samme høje niveau som sidste år og begyndelsen af indeværende år.

Den lange konjunkturopgang har ikke været forudset i de modeller, man normalt har anvendt i den økonomiske analyse, og det har heller ikke været forudset, at lønstignings-takten i adskillige af de toneangivende økonomier har været væsentlig mindre end tidligere.

Det betyder, at inflationsudviklingen på trods af højkonjunkturen har været forholdsvis behersket.

Vi kan for vor egen økonomis vedkommende konstatere, at den interne prisstignings-takt – dvs. bortset fra de prisstigninger, der kommer udefra, og prisforhold for særlige varegrupper – igennem nogen tid har været nedadgående fra et niveau på omkring 7 pct. på årsbasis til nu omkring 4 pct. – det må dog ses på baggrund af den økonomiske stagnation.

Denne nedgang er overordentlig tilfredsstillende, men sandelig også nødvendig på baggrund af det uforholdsmæssigt høje niveau, vi var kommet op på, og den af-dæmpede prisstigningstakt, der præger en lang række andre lande.

Alt i alt må man således sige, at der er rimelige udsigter til, at vi skulle kunne opnå en ikke ubetydelig stigning i industrieksporten.

Jeg har ved flere lejligheder gjort opmærksom på, at vi igennem det sidste par år har opnået en meget betydelig indsnævring af forskellen mellem vort renteniveau og det tyske renteniveau, som er blandt de laveste.

Forskellen er både for den korte og den lange rentes vedkommende nedbragt fra 6 pct. til 2½-3 pct.

Det betyder, at vi nu er blevet bedre tilpasset til de internationale renteforhold.

Det internationale finansielle system har gennem de senere år været præget af en stigende grad af frigørelse.

De restriktioner, der i stor udstrækning har sat barrierer op mellem markederne, er blevet afviklet i et stadig hurtigere tempo.

Det er tilfredsstillende, at vi på et tidligt tidspunkt har kunnet være med i denne liberaliseringsproces.

Der er to områder, der især har været genstand for liberalisering.

Det første er kapitalbevægelserne mellem landene, hvor man igennem en årrække havde frigivet kommercielle transaktioner og direkte investeringer og derefter taget hul på de såkaldte porteføljeinvesteringer, herunder også rene pengemarkedstransaktioner.

Vi foretog de sidste afviklinger i efteråret, men det er bemærkelsesværdigt, at andre lande, der principielt har opretholdt restriktioner af betydeligt omfang, nu foretager lignende liberaliseringer.

Jeg behøver blot henvise til de to andre skandinaviske lande, hvor Sverige ved udgangen af denne måned foretager liberaliseringer, der stort set er lige så vidtgående som dem, vi har gennemført.

Det sker i erkendelse af, at de tilbageværende restriktioner har mistet deres betydning som valutaværn.

Erfaringerne herhjemme har således vist, at porteføljeinvesteringerne kun har spillet en ringe rolle under valutauro, hvor det helt overvejende har været forskydninger i betalingsædvanerne – de såkaldte leads and lags – der har ført til valutaudstrømning.

Det fundamentale er, at vilkårene for den økonomiske politik i stigende grad er blevet, at man ved tab af troværdighed må reagere omgående for at genoprette tilliden til den økonomiske politik.

Parallelt med afviklingen af restriktionerne på kapitalbevægelserne er der i en række lande gennemført en afvikling af restriktioner på værdipapiromsætningen – i vidt omfang fremtvunget af den hurtige teknologiske udvikling.

Også på dette område har vi i Danmark været blandt de forreste med oprettelsen af Værdipapircentralen og gennemførelsen af børsreformen.

Afreguleringen af værdipapiromsætningen og den teknologiske udvikling har medført en betydelig skærpelse af konkurrencen og også haft som konsekvens, at pengeinstitutterne nu i stor udstrækning i de ledende finanscentre dominerer den daglige værdipapirhandel.

Der har utvivlsomt, både her i landet og i andre lande, været tale om en overfyldning af institutter, som vil få vanskeligt ved at tjene tilstrækkeligt til at kunne fortsætte i det længere løb.

På en række værdipapirmarkeder ser man da også en ikke uvæsentlig nedgang i aktiviteten.

I Danmark faldt obligationsomsætningen således i 1988 for første gang i flere år, og faldet er forstærket efter årsskiftet.

Der har i den senere tid været en del debat om planer om en væsentlig omlægning af vor skattestruktur.

Det er også et træk, der præger eller har præget en række andre lande og er udtryk for, at man bliver nødt til at indrette skattestrukturen efter den økonomikreds, man er integreret i.

Det gælder ikke blot for landene i det Europæiske Fællesskab, men generelt inden for OECD-området.

Det er således karakteristisk, at også Sverige overvejer en gennemgribende ændring af skattestrukturen.

Jeg skal ikke gå i detaljer med en vurdering af de forskellige forslag, men har enkelte principielle bemærkninger.

Det er en almindelig erfaring, at de høje marginalskatte fører til reaktioner fra borgernes side.

Det sker navnlig ved, at man søger at indrette sig således, at fradrag eller andre foranstaltninger kan bidrage til at undgå eller formindske marginalsatten.

Hertil kommer i nogen grad også, at arbejdsudbuddet og opsparingen bliver mindre.

Det må dog kraftigt understreges, at størrelsesordenen af disse reaktioner unddrager sig en præcis analyse.

Dette gælder i særdeleshed virkningen på opsparingstilbøjeligheden.

Det er velkendt, at opsparingstilbøjeligheden – eller dens modstykke forbrugstilbøjeligheden – har udviklet sig på en meget overraskende måde igennem de sidste 10 år her i landet.

Forbrugstilbøjeligheden var nogenlunde stabil i slutningen af 1970'erne på et niveau mellem 0,85 og 0,90 – dvs. at af hver krone blev der anvendt 85-90 øre til forbrug.

Under konjunkturtilbageslaget i begyndelsen af 1980'erne gik forbrugstilbøjeligheden noget ned, men steg så voldsomt fra 1984 til 1986, op til næsten 1 – dvs. at opsparingen gik helt i bund.

Siden er der sket en vis normalisering af forbrugstilbøjeligheden, men den ligger stadig noget over 0,90 og er altså væsentlig højere end i slutningen af 1970'erne.

Man kan uden overdrivelse sige, at denne udvikling ikke har kunnet forudses, og at det er overordentlig vanskeligt at forklare udviklingen fra år til år, selv om det utvivlsomt er rigtigt, at de formueforskydninger, der er sket, kan yde et væsentligt bidrag til at forklare udviklingen.

Derimod står vi i realiteten uden stærke indikationer for, hvorledes opsparingsadfærden vil blive påvirket af væsentlige ændringer i marginalbeskatningen.

Denne konstatering ønsker jeg ikke at anvende til et argument mod at ændre marginalbeskatningen – det er et politisk spørgsmål.

Derimod mener jeg, at det er meget vigtigt, at en eventuel ændring af marginalbeskatningen foretages på en sådan måde, at man i takt med, at den gennemføres, er overordentlig påpasselig med at følge udviklingen i opsparingstilbøjeligheden.

Hvis man gennemfører betydelige ændringer uden at have et sikkerhedsnet i form af foranstaltninger, der kan modvirke en mindre stigning i opsparingen end ventet, havner vi nemlig i samme situation som i midten af 1970'erne. Dengang gennemførte man fra begyndelsen af 1975 en betydelig sænkning af skatteniveauet, uden at man havde tilstrækkelig dækning for den statsfinansielle virkning.

Resultatet blev, at den samlede opsparing blev væsentlig mindre, end man havde regnet med, og dette forhold var medvirkende til de vanskeligheder, der prægede slutningen af 1970'erne.

Jeg ved meget vel, at historien ikke gentager sig, men jeg mener, at man kan konstatere, at vurderingen af opsparingsudviklingen i midten af 1970'erne var for optimistisk – man kan også udtrykke det ved, at den nytænkning, man ønskede at slå til lyd for, mere havde karakter af en ønsketænkning.

Man bør derfor ikke påtage sig den risiko at foretage betydelige ændringer i skattestrukturen, uden at man hele tiden holder øje med, om opsparingsudviklingen er tilfredsstillende.

I den forbindelse er reglerne for skattefradrag for renteudgifter af stor betydning.

De forløbne tre års økonomiske stagnation har betydet, at vi ikke har haft pengepolitiske spændinger af betydning. Af og til har vi af hensyn til kapitalbevægelserne måttet tilpasse pengepolitikken, men i øvrigt har vi for at støtte den hjemlige aktivitet søgt at holde renten så lavt som muligt.

Der har for sparekassernes vedkommende været to områder, som det er naturligt for mig kort at kommentere.

Det første er den adgang til kapitaltilførsel i form af aktiekapital, der er muliggjort efter et enstemmigt ønske fra Sparekasseforeningen.

Nationalbanken har ikke villet modsætte sig dette ønske, idet vi hæfter os ved, at man vil søge at opretholde den identitet, der har præget sparekasserne på en række områder. Jeg tænker her især på den solidariske holdning, hvis sparekasser har været i vanskeligheder, og den positive indstilling til samfundsmæssige problemer.

Det andet område er konkurrencevilkårene.

De senere års stagnation har vist, at lån til lønmodtagerne – i modsætning til tidligere erfaringer – kan resultere i betydelige tab. Det har været med til at bringe tabene i sparekasserne op over 1 mia. kr. i 1988 eller godt en tredjedel af resultatet før afskrivninger og hensættelser.

Jeg håber, at man vil foretage en nøje vurdering af disse erfaringer og tilpasse udlånspolitikken herefter.

Det er ofte blevet konstateret, at pengeinstitutttætheden er overordentlig stor i Danmark, og dette kan selvsagt føre til en for skarp konkurrence på udlånssiden.

Hertil kommer, at den teknologiske udvikling, der både er dyr og uoverskuelig, uundgåeligt vil føre til betydelige strukturændringer i det kommende årti.

Det er derfor nødvendigt, at hvert enkelt pengeinstitut indretter sig på at være mere omkostningsbevidst end hidtil, og at man er meget nøjeregnende med de enkelte afdelingers indtjening.

Det er bemærkelsesværdigt, at beskæftigelsen i pengeinstitutsektoren for første gang i en lang årrække er for nedadgående.

Det hårdere konkurrenceklima og den manglende udlånseksponering gør det ekstra nødvendigt at være omkostningsbevidst.

Regler for pengeinstitutternes mellemværender med Nationalbanken af 18. juli 1989

Med virkning fra den 1. august 1989 gælder følgende regler for pengeinstitutternes mellemværender med Nationalbanken. Reglerne gælder kun for pengeinstitutter, der har tilsluttet sig de kreditpolitiske aftaler med Nationalbanken.

Inden for et maksimum udtrykt som en procentdel af egenkapitalen mv. kan det enkelte pengeinstitut optage dag-til-dag lån i form af træk på sin foliokonto. Låntagningen er dog begrænset til belåningsværdien af de obligationer, der senest dagen før er blevet pantsat til sikkerhed herfor, respektive pengeinstituttets indestående på genkøbskonto (jf. nedenfor).

Opgørelse af egenkapitalgrundlaget til beregning af maksimum fremgår af Nationalbankens skrivelse af 29. maj 1989 til pengeinstitutternes organisationer.

Den næstsidste dag i hver måned bekendtgøres det forventede maksimum for trækningssadgangen på folio i den følgende måned. Maksimum for samme og følgende dag bekendtgøres tillige med rentevilkårene for træk på folio dagligt i tidsrummet fra kl. 10 til kl. 15 på telefon nr. 33 11 72 14, der er tilsluttet en automatisk telefonsvarer, og på dataskærm over DN-forespørgselsservice. Renten tilskrives månedligt.

Såfremt et pengeinstituts foliokonto kl. 15,45 udviser en debetsaldo, der overstiger maksimum respektive belåningsværdi eller indestående på genkøbskonto, vil Nationalbanken rette henvendelse til pengeinstituttet og anmode om øjeblikkelig inddækning samt beregne sig et administrationsgebyr på $\frac{1}{16}$ pct. af det overskydende beløb, dog minimum 100 kr.

Belåning

Belåningen omfatter kun obligationer, der er noteret på Københavns Fondsbørs. Belåningsværdien udgør 90 pct. af den nominelle værdi for statsgældsbeviser og variabelt forrentede statsobligationer og 75 pct. af den nominelle værdi for andre obligationer med en pålydende rente på 9 pct. eller derover. Bortset fra statsgældsbeviser kan obligationer med en pålydende rente på mindre end 9 pct. ikke belånes.

Obligationsrente, der forfalder under pantsætning, tilfalder ubeskåret pengeinstituttet.

Pantsætning sker ved konto-til-konto overførsel til en særlig VP-konto med Nationalbanken som rettighedshaver og kontoførende institut efter telefonisk aftale med Nationalbankens Fondskontor (tlf.nr. 33141411, lokal 3411 og 3412, mellem kl. 10 og kl. 15). I forbindelse med etablering af depotet skal pengeinstituttet afgive en håndpantsetningserklæring til Nationalbanken.

Anmodning om tilbageførsel sker ligeledes ved telefonisk henvendelse til Nationalbankens Fondskontor. Tilbageførte obligationer udgår af belåningsgrundlaget samme dag, som tilbageførselsordren afgives.

Genkøbsordning

Som alternativ til pantsætning kan det enkelte pengeinstitut indtil videre sælge obligationer til Nationalbanken med samtidig aftalt tilbagekøb. Salget afvikles dagen efter

indgåelsen. Genkøbsforretninger har en løbetid på 1 dag, men den enkelte forretning fornyes automatisk på dag-til-dag basis, medmindre andet aftales eller fastsættes af Nationalbanken.

Genkøbsordningen omfatter de samme obligationstyper, som er omfattet af belåningsordningen. Nationalbankens købs- og tilbagesalgspris er identisk og beregnes efter samme regler som belåningsværdien.

Obligationsrente, der forfalder i genkøbsforretningens løbetid, tilfalder ubeskåret pengeinstituttet.

Der beregnes ikke rente af genkøbsforretningen, idet salgsprovenuet krediteres en uforrentet genkøbskonto. Indeståendet på genkøbskonto forfalder i takt med genkøbsforretningernes endelige forfald, og pengeinstituttet kan kun disponere over kontoen i forbindelse med afviklingen af tilbagekøb.

Forretninger indgås ved telefonisk aftale med Nationalbankens Fondskontor (tlf.nr. 33 14 14 11, lokal 3406 eller 3407, mellem kl. 10 og kl. 15). Samme dag skal obligationerne overføres til en af Nationalbanken anvist VP-konto ved konto-til-konto overførsel.

Såfremt en genkøbsforretning ikke ønskes fornyet, meddeles dette telefonisk Nationalbankens Fondskontor. Genkøbskontoen vil i så fald blive debiteret samme dag og obligationerne tilbageført til pengeinstituttets VP-konto ved konto-til-konto overførsel.

Nationalbanken har fuld modregningsadgang i indeståendet på genkøbskonto. Såfremt det ved dagens afslutning måtte vise sig, at en debitering af genkøbskontoen i forbindelse med en tilbageførsel ville indebære, at pengeinstituttets træk på folio overstiger genkøbskontoens kreditsaldo, vil Nationalbanken gøre sin modregningsadgang gældende. Tilbagesalget vil i så fald ikke blive effektueret.

Forrentning af indskud på folio

Kreditsaldi på pengeinstitutternes foliokonti i Nationalbanken forrentes med en sats, som meddeles dagligt. Renten tilskrives månedligt.

Nationalbankens pressemeddelelse af 19. juni 1989

I forbindelse med optagelsen af den spanske pesetas i det europæiske valutakurssamarbejde (EMS) er der fastsat interventionskurser for pesetas i forhold til de andre deltagerlandes valutaer. I forhold til danske kroner er interventionskurserne

Købskurs 5,526 DKK pr. 100 ESB

Salgskurs 6,231 DKK pr. 100 ESB

Der er samtidig fastsat en ECU-centralkurs på 1 ECU = 133,804 pesetas.

Interventionskurserne mellem de hidtidige EMS-valutaer og ECU-centralkurserne forbliver uændrede.

Nationalbankens pressemeddelelse af 29. juni 1989

Med baggrund i den stigning i den korte rente, der har fundet sted i udlandet, forhøjes renten for pengeinstitutternes låntagning og indskud i Nationalbanken med $\frac{1}{2}$ pct. med virkning fra fredag den 30. juni 1989.

Renten for pengeinstitutternes træk på folio forhøjes fra 9 pct. til $9\frac{1}{2}$ pct. og renten for indestående på folio fra $8\frac{1}{2}$ pct. til 9 pct. Tilsvarende forhøjes basisrenten for genkøbsforretninger fra $9\frac{1}{2}$ pct. til 10 pct.

Tabeller og figurer

Nationalbankens vigtigste aktiver og passiver

1

Ultimo ¹⁾	Aktiver				Passiver			
	Danmarks internationale likviditet ²⁾		Udlån ³⁾	Obligationer og aktier ⁴⁾	Seddel- og møntomløb	Indlån ³⁾	Indlånsbeviser	Staten
	Guld	Nettofordringer på udlandet mv.						
1978	594	15 597	5 236	11 478	12 016	1 588	•	18 454
1979	3 280	16 866	5 204	11 400	13 254	1 568	•	16 418
1980	5 741	19 692	2 589	11 876	14 151	1 273	•	14 024
1981	4 759	18 379	2 836	10 806	15 288	1 642	•	6 744
1982	5 663	18 687	8 255	10 707	15 939	930	•	9 268
1983	6 137	35 133	8 049	14 657	17 045	571	•	22 496
1984	5 661	33 969	11 692	11 521	18 716	2 507	•	16 675
1985	4 772	48 716	26 196	13 760	20 155	2 562	23 816	21 349
1986	4 675	31 189	42 875	23 880	21 339	767	7 907	50 990
1987	4 858	59 511	18 319	24 189	22 809	1 403	—	59 971
1988	4 595	71 644	1 712	26 911	23 870	7 865	—	44 138
1985 Marts	5 661	44 044	7 736	11 540	17 944	2 528	•	19 677
1985 Juni	5 661	50 387	8 695	11 649	19 731	3 089	•	25 900
1985 Sept.	5 661	49 578	16 481	11 189	18 438	2 841	15 465	16 625
1985 Dec.	5 661	51 076	26 203	11 270	20 155	2 562	23 816	18 326
1986 Marts	4 772	38 990	29 252	13 987	19 437	2 255	24 039	13 586
1986 Juni	4 772	33 067	35 970	14 151	20 600	1 975	27 749	7 878
1986 Sept.	4 772	29 589	18 770	25 010	19 504	1 652	5 808	23 151
1986 Dec.	4 772	31 681	42 863	25 709	21 339	750	7 907	49 915
1987 Jan.	4 675	23 321	46 243	23 837	20 049	1 195	4 351	46 124
1987 Feb.	4 675	31 667	43 272	23 872	19 826	1 398	4 278	50 995
1987 Marts	4 675	44 822	32 152	23 892	19 675	1 270	4 554	55 214
1987 April	4 675	43 705	33 131	23 863	21 055	1 572	4 388	52 180
1987 Maj	4 675	55 954	21 330	23 871	21 100	1 598	7 363	50 142
1987 Juni	4 675	60 986	15 311	23 897	21 632	1 248	9 187	49 167
1987 Juli	4 675	60 361	14 615	23 924	21 418	1 237	6 399	47 895
1987 Aug.	4 675	61 273	10 108	23 920	20 791	1 603	3 536	46 922
1987 Sept.	4 675	62 215	8 835	23 913	20 709	1 449	3	50 968
1987 Okt.	4 675	63 069	9 833	23 933	21 052	1 530	3	51 344
1987 Nov.	4 675	62 554	25 106	24 005	21 237	1 271	3	66 689
1987 Dec.	4 675	61 151	18 178	23 879	22 809	1 427	—	56 851
1988 Jan.	4 858	62 036	6 687	23 848	21 543	1 655	—	48 570
1988 Feb.	4 858	64 295	6 618	23 877	21 095	1 831	—	49 451
1988 Marts	4 858	65 796	5 659	23 950	21 999	2 137	—	52 383
1988 April	4 890	65 242	8 129	24 056	21 895	1 821	—	53 786
1988 Maj	4 890	69 183	5 009	24 106	22 280	820	—	54 356
1988 Juni	4 891	75 136	1 839	24 181	23 200	7 748	—	50 274
1988 Juli	4 889	80 498	1 659	24 166	22 573	4 295	—	58 167
1988 Aug.	4 889	75 468	1 594	24 183	22 038	6 290	—	51 286
1988 Sept.	4 890	74 487	1 777	24 165	22 383	15 429	—	41 429
1988 Okt.	4 901	73 663	1 613	24 112	22 204	16 177	—	38 914
1988 Nov.	4 901	66 504	1 618	24 166	22 476	7 203	—	39 906
1988 Dec.	4 903	67 378	1 755	24 173	23 870	7 822	—	39 075
1989 Jan.	4 612	72 332	1 483	26 867	22 450	10 010	—	37 674
1989 Feb.	4 613	69 455	1 573	26 840	22 201	7 727	—	36 366
1989 Marts	4 614	59 387	3 026	27 658	22 697	2 680	—	38 015
1989 April	4 624	59 229	1 729	26 818	23 772	4 965	—	31 784
1989 Maj	4 625	56 886	899	26 873	23 293	10 926	—	22 823
1989 Juni	4 628	57 584	2 106	26 958	24 681	2 926	—	31 439

¹⁾ Årstallene er statustal, mens månedstallene er balancetal.

⁴⁾ Inklusive genkøbsforretninger.

²⁾ Danmarks internationale likviditet er specificeret på side 2.

³⁾ Bankers og sparekassers mellemværender med Nationalbanken er specificeret på side 14.

Danmarks internationale likviditet

Ultimo ¹⁾	Guld- behold- ning	Fordringer på udlandet	Europæiske valuta- enheder (ECU)	Særlige træknings- rettigheder i IMF (SDR)	Reserve- stilling over for IMF ²⁾	Danmarks inter- nationale likviditet (brutto)	Forpligtelser over for udlandet	Danmarks inter- nationale likviditet (netto) ³⁾
Millioner kroner								
1978	594	14 830	•	649	455	16 528	337	16 191
1979	3 280	12 670	3 084	972	543	20 549	403	20 146
1980	5 741	15 981	2 336	1 056	798	25 912	479	25 433
1981	4 759	14 283	2 077	1 471	898	23 488	350	23 138
1982	5 663	14 796	2 035	1 631	923	25 048	698	24 350
1983	6 137	27 569	4 805	1 227	2 120	41 858	588	41 270
1984	5 661	27 190	3 234	1 747	2 368	40 200	570	39 630
1985	4 772	41 328	4 194	1 759	2 040	54 093	605	53 488
1986	4 675	33 562	392	1 862	1 143	41 634	5 770	35 864
1987	4 858	54 078	3 777	1 301	1 065	65 079	710	64 369
1988	4 595	59 063	10 454	1 542	2 167	77 821	1 582	76 239
1988 April...	4 890	58 474	4 587	1 859	1 280	71 090	958	70 132
Maj....	4 890	62 384	4 559	1 613	1 399	74 845	772	74 073
Juni...	4 891	67 258	4 545	1 912	1 868	80 474	447	80 027
Juli...	4 889	70 805	7 136	1 291	1 828	85 949	562	85 387
Aug....	4 889	65 648	7 118	1 586	1 976	81 217	860	80 357
Sept....	4 890	62 135	10 003	1 586	1 976	80 590	1 213	79 377
Okt....	4 901	60 624	10 394	1 586	2 120	79 625	1 061	78 564
Nov....	4 901	54 036	10 394	1 285	2 120	72 736	1 331	71 405
Dec....	4 903	55 057	10 394	1 431	2 070	73 855	1 574	72 281
1989 Jan....	4 612	60 235	9 074	1 542	2 167	77 630	686	76 944
Feb....	4 613	57 709	9 074	1 471	2 167	75 034	966	74 068
Marts...	4 614	47 555	9 074	1 434	2 187	64 864	863	64 001
April...	4 624	48 008	8 499	1 414	2 187	64 732	879	63 853
Maj....	4 625	45 245	8 499	1 439	2 385	62 193	682	61 511
Juni...	4 628	45 477	8 499	1 773	2 327	62 704	492	62 212

¹⁾ Se note 1, side 1.

²⁾ Danmarks kvote minus fondens beholdning af danske kroner, såfremt beløbet er positivt. Fra og med 1983 er kvoten bogført på basis af 711 mill.SDR.

³⁾ Kursreguleringer af Danmarks internationale likviditet medførte i 1978 en forringelse på 1.578 mill.kr., i 1979 en forbedring på 4.315 mill.kr., i 1980 en forbedring på 4.597 mill.kr., i 1981 en

forbedring på 2.556 mill.kr., i 1982 en forbedring på 3.436 mill.kr., i 1983 en forbedring på 4.471 mill.kr., i 1984 en forbedring på 2.214 mill.kr., i 1985 en forringelse på 3.274 mill.kr., i 1986 en forringelse på 807 mill.kr., i 1987 en forringelse på 1.501 mill.kr., i januar 1988 en forringelse på 777 mill.kr. og i december 1988 en forbedring på 3.955 mill.kr.

*Middelkurser i København for visse valutaer
samt indeks for effektiv kronekurs*

3

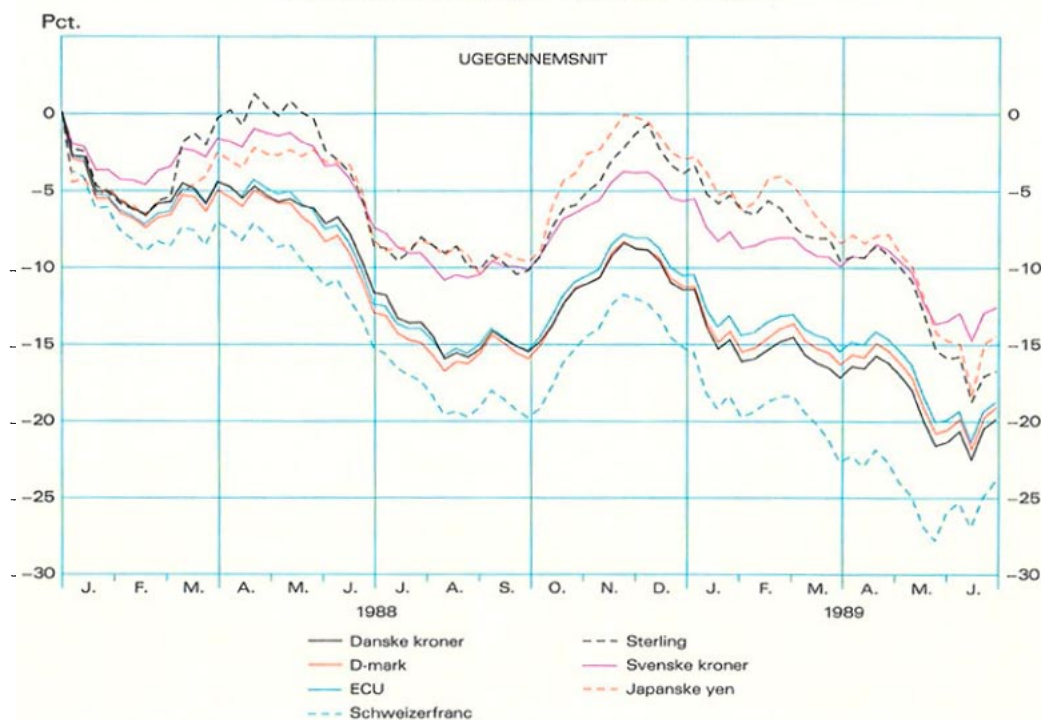
	Gennem- snitlig	Højest	Lavest	Gennem- snitlig	Højest	Lavest	Gennem- snitlig	Højest	Lavest
Kroner pr. 100 enheder									
	<i>ECU</i>			<i>SDR¹⁾</i>			<i>US-dollar</i>		
1986	793 69	804 25	783 30	947 87	992 77	898 78	808 46	908 60	734 25
1987	788 60	804 40	778 05	884 21	914 89	862 98	684 36	731 80	609 65
1988	795 25	804 00	787 30	904 56	940 47	863 19	674 19	732 40	609 40
1988 3. kv.	794 37	799 30	787 30	925 36	940 47	904 37	713 54	732 40	689 30
4. —	800 35	804 00	796 40	920 11	933 37	909 02	684 79	717 70	662 35
1989 1. kv.	809 55	812 90	803 40	945 29	953 60	921 68	718 28	737 95	680 95
2. —	808 68	811 10	804 70	954 17	971 06	940 74	753 53	793 25	719 75
April	809 44	810 35	808 60	945 90	950 91	940 74	727 81	735 25	719 75
Maj	810 27	811 10	808 75	959 26	971 06	947 48	758 74	784 10	733 90
Juni	806 41	808 75	804 70	956 54	964 05	946 85	771 59	793 25	759 30
	<i>Sterling</i>			<i>D-mark</i>			<i>Svenske kroner</i>		
1986	1185 93	1308 25	1062 00	372 99	378 76	363 94	113 50	118 95	108 20
1987	1119 94	1157 30	1037 25	380 68	388 25	375 83	107 89	111 12	105 10
1988	1197 70	1247 00	1135 70	383 34	386 88	379 35	109 84	112 65	105 27
1988 3. kv.	1210 01	1238 95	1170 70	382 25	384 85	379 50	111 13	112 08	109 70
4. —	1225 06	1247 00	1203 90	385 74	386 88	383 78	111 39	112 65	110 43
1989 1. kv.	1256 78	1275 45	1232 15	388 63	390 16	385 94	113 77	114 60	112 00
2. —	1222 35	1243 50	1178 35	389 20	389 57	388 65	115 02	116 10	113 93
April	1237 31	1243 50	1233 60	389 05	389 36	388 65	114 33	114 70	113 93
Maj	1234 65	1242 00	1219 00	389 32	389 57	388 97	115 33	116 10	114 65
Juni	1196 51	1216 50	1178 35	389 21	389 52	388 88	115 35	115 86	114 33
	<i>Norske kroner</i>			<i>Franske franc</i>			<i>Belgiske franc</i>		
1986	109 38	119 67	99 33	116 75	120 50	114 40	18 126	18 29	17 82
1987	101 62	106 05	97 50	113 82	116 00	112 44	18 327	18 67	18 115
1988	103 29	105 45	98 33	113 02	113 93	112 22	18 315	18 480	18 125
1988 3. kv.	104 34	105 32	103 08	112 90	113 39	112 54	18 247	18 360	18 125
4. —	103 59	104 78	101 84	112 98	113 26	112 75	18 408	18 480	18 320
1989 1. kv.	106 86	107 83	104 60	114 26	115 48	113 05	18 554	18 640	18 410
2. —	107 42	108 34	106 38	114 96	115 46	114 63	18 593	18 610	18 570
April	107 14	107 25	106 97	115 09	115 46	114 76	18 587	18 600	18 570
Maj	107 78	108 34	107 21	115 10	115 39	114 88	18 600	18 610	18 585
Juni	107 31	107 84	106 38	114 71	114 87	114 63	18 592	18 610	18 575
	<i>Schweizerfranc</i>			<i>Hollandske gylde</i>			<i>Italienske lire</i>		
1986	451 13	471 35	430 15	330 67	335 74	322 98	0 5431	0 5499	0 5332
1987	459 12	478 15	445 90	337 86	344 90	332 82	0 5277	0 5437	0 5186
1988	460 23	475 25	452 06	340 61	344 05	336 20	0 5173	0 5258	0 5110
1988 3. kv.	456 12	459 75	452 06	338 79	340 97	336 20	0 5150	0 5180	0 5113
4. —	457 88	461 28	452 78	342 02	342 88	340 49	0 5200	0 5258	0 5152
1989 1. kv.	455 30	458 48	444 30	344 35	345 88	341 94	0 5300	0 5337	0 5238
2. —	443 86	454 40	435 14	345 28	345 80	344 58	0 5343	0 5391	0 5298
April	441 90	444 62	439 21	344 89	345 22	344 58	0 5305	0 5315	0 5298
Maj	438 70	448 90	435 14	345 39	345 70	344 85	0 5351	0 5391	0 5317
Juni	450 78	454 40	447 88	345 53	345 80	345 29	0 5369	0 5388	0 5340
	<i>Japanske yen</i>			<i>Irske pund</i>			<i>Effektiv kronekurs²⁾</i>		
1986	4 8179	5 1440	4 4170	1083 47	1130 00	1024 00	91 3	94 4	88 7
1987	4 7353	5 0210	4 4550	1017 17	1034 00	1003 00	94 2	96 3	92 0
1988	5 2567	5 5225	4 9080	1025 41	1035 00	1016 10	92 3	94 6	90 7
1988 3. kv.	5 3346	5 4690	5 1355	1026 20	1031 85	1018 65	91 6	92 9	90 7
4. —	5 4688	5 5225	5 3620	1031 79	1035 00	1028 55	91 2	91 8	90 7
1989 1. kv.	5 5999	5 6915	5 4800	1038 23	1043 10	1032 25	89 5	90 9	88 9
2. —	5 4504	5 5580	5 2550	1039 25	1041 85	1036 10	89 2	89 8	88 5
April	5 5097	5 5580	5 4750	1038 00	1039 55	1036 75	89 4	89 6	89 2
Maj	5 4935	5 5200	5 4270	1040 75	1041 85	1038 95	89 0	89 4	88 5
Juni	5 3538	5 4320	5 2550	1038 87	1041 50	1036 10	89 3	89 8	89 0

¹⁾ Beregnet på basis af de kurser, der indgår i SDR-kurven.

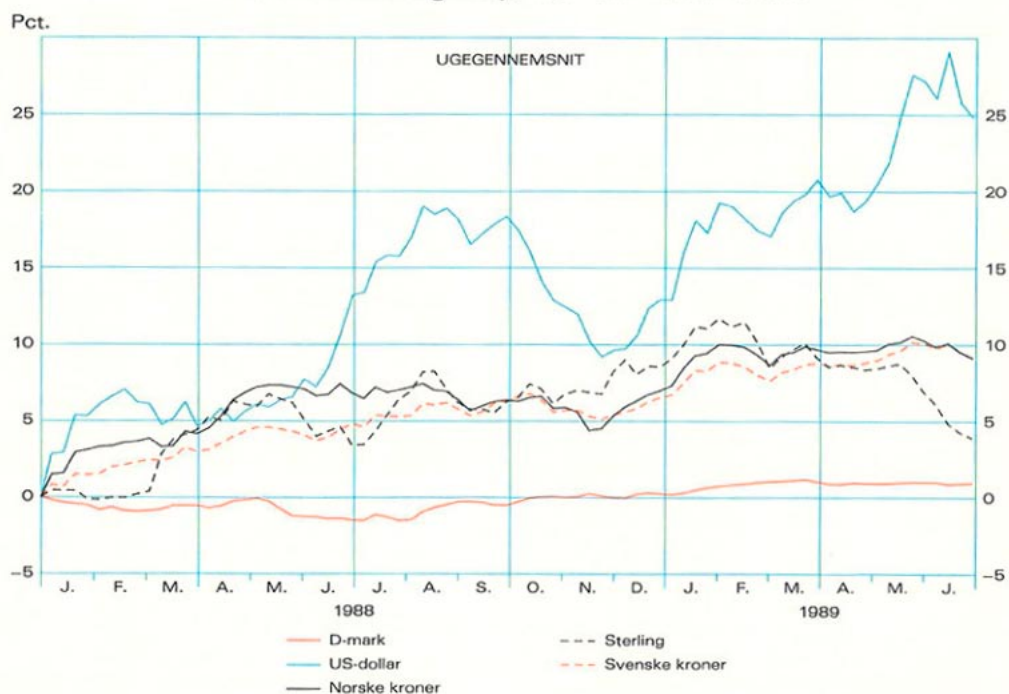
²⁾ Indeks 1980 = 100. Fald i indekset er udtryk for en forringelse af kronens værdi. Indekset er beregnet på basis af handel med indu-

strivarer. 1983 er benyttet som vægrår. Nærmere oplysninger om beregningsmetoden kan fås ved henvendelse til Danmarks Nationalbank, Internationalt Kontor.

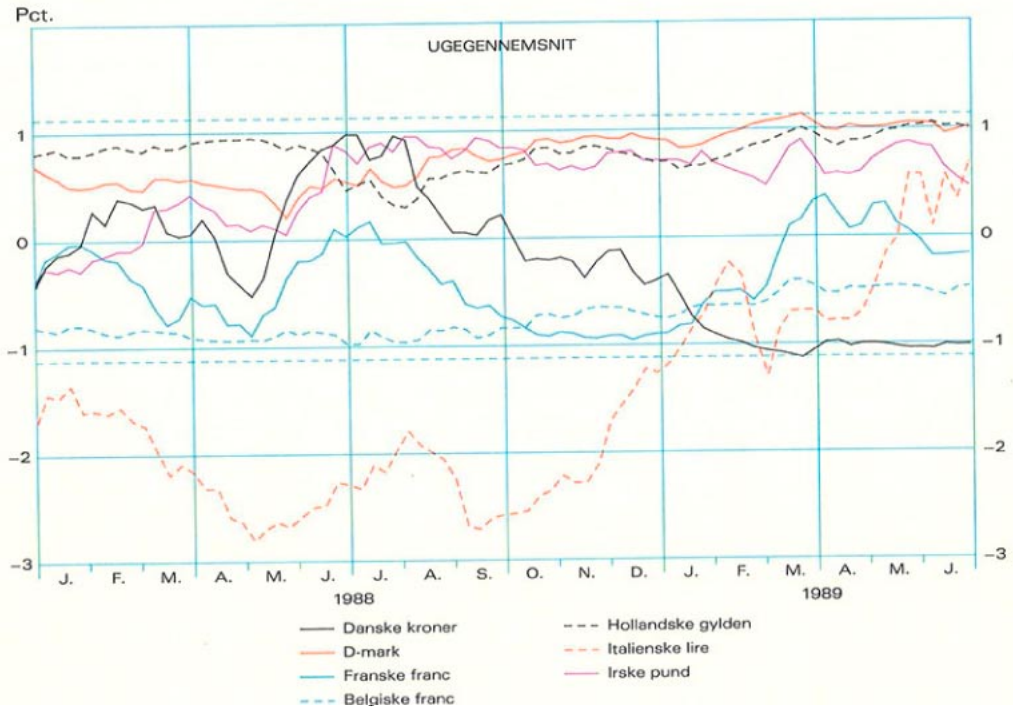
Valutakursudviklingen i forhold til dollar

Valutakursudviklingen i forhold til danske kroner

EMS-valutaernes indbyrdes placering

Anm.: Figuren viser EMS-valutaernes placering i forhold til midten af de EMS-valutaer, som har udsvingsgrænser på 2 ¼ pct. Italienske lire kan bevæge sig med udsving på op til 6 pct. over for de øvrige EMS-valutaer.

Den effektive kronekurs

Anm.: Fald i indekset er udtryk for en forringelse af kronens værdi. Indekset er beregnet på basis af handel med industrivarer. 1983 er benyttet som vægtår. Nærmere oplysninger om beregningsmetoden kan fås ved henvendelse til Danmarks Nationalbank, Internationalt Kontor.

Registrerede kapitalbetalinger fra og til udlandet

	Offent- lig sektor¹)	Privat sektor								Regi- strerede kapital- betalinger i alt
		Direkte investeringer		Porte- følge- investe- ringer²)	Låntagning		Lån- giv- ning	Penge- inst. udlands- stilling³)	I alt	
		Indad- gående	Udad- gående		Virksom- heder	Privat- personer				
Indtægt										
1981	28 114	1 681	542	6 743	47 852	320	3 774	•	60 912	89 026
1982	52 219	2 191	769	8 093	52 925	296	4 042	•	68 316	120 535
1983	50 986	2 140	1 232	15 873	84 832	608	5 200	•	109 885	160 871
1984	66 890	2 504	411	30 104	161 464	453	6 977	•	201 913	268 803
1985	68 342	3 113	854	85 865	193 301	440	8 027	•	291 600	359 942
1986	106 072	4 889	612	110 997	224 866	346	8 951	•	350 661	456 733
1987	61 977	4 544	1 387	160 473	227 766	342	9 721	•	404 233	466 210
1988	44 115	5 762	702	181 749	187 931	1 467	17 422	•	395 033	439 148
1988 1. kv. ...	10 164	2 136	71	43 873	55 268	83	3 145	•	104 576	114 740
2. — ...	12 316	691	162	50 273	45 526	98	4 838	•	101 588	113 904
3. — ...	12 572	1 334	122	46 974	46 020	100	4 438	•	98 988	111 560
4. — ...	9 063	1 601	347	40 629	41 117	1 186	5 001	•	89 881	98 944
1989 1. kv. ...	7 282	2 202	418	32 336	37 459	637	4 995	•	78 047	85 329
2. — ...	7 704	2 634	148	32 738	38 715	838	5 682	•	80 755	88 459
Udgift										
1981	19 233	856	1 547	6 249	47 492	336	5 020	•	61 500	80 733
1982	26 602	978	1 353	9 320	55 599	405	6 099	•	73 754	100 356
1983	33 570	1 203	2 057	13 011	79 444	677	8 362	•	104 754	138 324
1984	72 577	2 393	2 981	22 685	139 678	618	9 721	•	178 076	250 653
1985	64 045	1 798	3 069	71 544	162 590	639	11 383	•	251 023	315 068
1986	69 286	3 584	4 969	128 044	213 455	927	10 016	•	360 995	430 281
1987	40 861	3 942	5 500	135 691	210 858	725	11 868	•	368 584	409 445
1988	49 967	2 371	5 544	174 585	166 221	822	21 378	•	370 921	420 888
1988 1. kv. ...	9 282	675	1 192	40 941	50 715	204	4 879	•	98 606	107 888
2. — ...	11 063	862	1 311	41 518	42 480	160	4 989	•	91 320	102 383
3. — ...	14 583	505	1 113	47 860	39 786	241	4 757	•	94 262	108 845
4. — ...	15 039	329	1 928	44 266	33 240	217	6 753	•	86 733	101 772
1989 1. kv. ...	11 791	984	1 563	42 794	37 304	240	8 819	•	91 704	103 495
2. — ...	8 548	1 301	1 753	31 787	39 367	499	7 519	•	82 226	90 774
Nettoindtægt										
1981	8 881	825	- 1 005	494	360	- 16	- 1 246	1 627	- 1 039	9 920
1982	25 617	1 213	- 584	- 1 227	- 2 674	- 109	- 2 057	231	- 5 207	20 410
1983	17 416	937	- 825	2 862	5 388	- 69	- 3 162	5 031	10 162	27 578
1984	- 5 687	111	- 2 570	7 419	21 786	- 165	- 2 744	1 145	24 982	19 295
1985	4 297	1 315	- 2 215	14 321	30 711	- 199	- 3 356	5 583	46 160	50 457
1986	36 786	1 305	- 4 357	- 17 047	11 411	- 581	- 1 065	- 1 120	- 11 454	25 332
1987	21 116	602	- 4 113	24 782	16 908	- 383	- 2 147	- 5 195	30 454	51 570
1988	- 5 852	3 391	- 4 842	7 164	21 710	645	- 3 956	5 014	29 126	23 274
1988 1. kv. ...	882	1 461	- 1 121	2 932	4 553	- 121	- 1 734	4 324	10 294	11 176
2. — ...	1 253	- 171	- 1 149	8 755	3 046	- 62	- 151	3 000	13 268	14 521
3. — ...	- 2 011	829	- 991	886	6 234	- 141	- 319	- 1 600	3 126	1 115
4. — ...	- 5 976	1 272	- 1 581	- 3 637	7 877	969	- 1 752	- 710	2 438	- 3 538
1989 1. kv. ...	- 4 509	1 218	- 1 145	- 10 458	155	397	- 3 824	3 560	- 10 097	- 14 606
2. — ...	- 844	1 333	- 1 605	951	652	339	- 1 837	6 012	4 541	3 697

Anm.: Som indberettet til Nationalbanken – hovedsagelig af valuta-handlere. Disse kapitalbetalinger udgør kun en del af de i betalingsbalancen anførte kapitalbevægelser, som også omfatter ikke-registrerede lån og kreditter, jf. side 10.

¹⁾ Inklusive Dansk Eksportfinansieringsfonds låntagning i udlandet.

²⁾ Specifikation heraf er anført på side 7.

³⁾ Et positivt tal er udtryk for formindskelse af pengeinstitutternes udlandsstilling svarende til kapitalimport. Udlandsstillingen er specificeret på side 8.

	Danske værdipapirer						Udenlandske værdipapirer		
	Aktier ¹⁾	Kroneobligationer og lign.			Fremmed- møntede obliga- tioner	I alt	Aktier ¹⁾	Obliga- tioner og lign. ³⁾	I alt
		Stat- gælds- beviser	Stats- obliga- tioner	Andre obliga- tioner ²⁾					
Millioner kroner									
Indtægt									
1981	1 254	21	527	2 996	753	5 551	249	943	1 192
1982	637	0	613	3 197	806	5 253	629	2 211	2 840
1983	2 126	111	4 877	5 073	790	12 977	234	2 662	2 896
1984	1 458	63	12 982	7 187	3 804	25 494	2 107	2 503	4 610
1985	1 801	3	39 065	24 304	11 190	76 363	5 487	4 015	9 502
1986	2 999	34	31 609	36 104	6 948	77 694	21 376	11 927	33 303
1987	6 638	116	52 281	48 072	4 070	111 177	32 000	17 296	49 296
1988	3 703	2 538	73 990	69 881	3 232	153 344	16 529	11 876	28 405
1988 1. kv. ...	565	37	17 942	15 940	666	35 150	5 121	3 602	8 723
2. — ..	653	88	23 239	19 101	908	43 989	4 316	1 968	6 284
3. — ..	1 229	442	20 091	16 749	1 012	39 523	4 434	3 017	7 451
4. — ..	1 256	1 971	12 718	18 091	646	34 682	2 658	3 289	5 947
1989 1. kv. ...	1 284	1 585	10 487	12 088	592	26 036	3 247	3 053	6 300
2. — ..	2 357	2 033	11 100	7 511	1 174	24 175	3 592	4 971	8 563
Udgift									
1981	383	25	1 482	2 267	760	4 917	170	1 162	1 332
1982	383	9	1 196	3 343	747	5 678	200	3 442	3 642
1983	1 189	95	2 619	4 726	882	9 511	472	3 028	3 500
1984	1 737	78	5 769	5 051	3 988	16 623	3 349	2 713	6 062
1985	2 308	51	25 899	19 922	11 093	59 273	7 829	4 442	12 271
1986	2 041	79	29 731	37 308	7 557	76 716	32 446	18 882	51 328
1987	4 713	15	37 865	45 208	3 561	91 362	29 961	14 368	44 329
1988	4 760	933	68 789	63 922	3 326	141 730	18 461	14 394	32 855
1988 1. kv. ...	829	4	16 150	14 087	538	31 608	5 753	3 580	9 333
2. — ..	1 009	38	14 888	16 462	348	32 745	4 921	3 852	8 773
3. — ..	1 205	450	22 496	15 009	981	40 141	4 536	3 183	7 719
4. — ..	1 717	441	15 255	18 364	1 459	37 236	3 251	3 779	7 030
1989 1. kv. ...	1 522	1 331	14 528	15 728	1 314	34 423	4 706	3 665	8 371
2. — ..	2 271	1 512	8 949	8 108	1 253	22 093	4 638	5 056	9 694
Nettoindtægt									
1981	871	- 4	- 955	729	- 7	634	79	- 219	- 140
1982	254	- 9	- 583	146	- 59	425	429	- 1 231	- 802
1983	937	- 16	2 258	347	- 92	3 466	- 238	- 366	- 604
1984	- 279	- 15	7 213	2 136	- 184	8 871	- 1 242	- 210	- 1 452
1985	- 507	- 48	13 166	4 382	97	17 090	- 2 342	- 427	- 2 769
1986	958	- 45	1 878	- 1 204	- 609	978	- 11 070	- 6 955	- 18 025
1987	1 925	101	14 416	2 864	509	19 815	2 039	2 928	4 967
1988	- 1 057	1 605	5 201	5 959	- 94	11 614	- 1 932	- 2 518	- 4 450
1988 1. kv. ...	- 264	33	1 792	1 853	128	3 542	- 632	22	- 610
2. — ..	- 356	50	8 351	2 639	560	11 244	- 605	- 1 884	- 2 489
3. — ..	24	- 8	- 2 405	1 740	31	- 618	- 102	- 166	- 268
4. — ..	- 461	1 530	- 2 537	- 273	- 813	- 2 554	- 593	- 490	- 1 083
1989 1. kv. ...	- 238	254	- 4 041	- 3 640	- 722	- 8 387	- 1 459	- 612	- 2 071
2. — ..	86	521	2 151	- 597	- 79	2 082	- 1 046	- 85	- 1 131

¹⁾ Inklusive emissioner.

²⁾ Hovedsagelig realkreditobligationer. Endvidere indgår køb og salg af pantebreve og eurokroneobligationer (eksklusive emission) udstedt af valutaandlendinge.

³⁾ Herunder pengemarkedspapirer, pantebreve og eurokroneobligationer udstedt af valutaandlendinge.

Bankers og sparekassers udlandsstilling

Ultimo ¹⁾	Banker			Sparekasser			I alt
	Aktiver	Passiver	Netto-aktiver	Aktiver	Passiver	Netto-aktiver	
	Millioner kroner						
1980	31 829	33 060	- 1 231	2 303	2 548	- 245	- 1 476
1981	42 381	44 726	- 2 345	4 017	4 199	- 182	- 2 527
1982	53 301	54 659	- 1 358	3 685	4 330	- 645	- 2 003
1983	62 487	67 524	- 5 037	5 404	6 648	- 1 244	- 6 281
1984	85 219	90 247	- 5 028	7 781	9 302	- 1 521	- 6 549
1985	116 326	124 810	- 8 484	14 886	17 622	- 2 736	- 11 220
1986	102 682	109 934	- 7 252	20 928	23 198	- 2 270	- 9 522
1987	123 911	125 654	- 1 743	29 652	30 925	- 1 273	- 3 016
1988	156 753	162 215	- 5 462	50 933	50 033	900	- 4 562
1988 Okt. ...	138 849	143 988	- 5 139	45 910	47 079	- 1 169	- 6 308
Nov.	148 290	152 873	- 4 583	48 022	48 735	- 713	- 5 296
Dec.	154 017	162 215	- 8 198	50 201	50 033	168	- 8 030
1989 Jan.	166 808	173 786	- 6 978	52 625	54 001	- 1 376	- 8 354
Feb.	176 118	185 819	- 9 701	53 701	55 524	- 1 823	- 11 524
Marts ...	167 168	177 228	- 10 060	57 684	55 746	1 938	- 8 122
April ...	171 407	184 096	- 12 689	59 180	58 577	603	- 12 086
Maj.	172 708	190 364	- 17 656	64 306	66 284	- 1 978	- 19 634
Juni ...	167 185	177 242	- 10 057	67 277	71 354	- 4 077	- 14 134

Anm.: Udlandsstillingen er forskellen mellem aktiver og passiver over for valutaudlændinge i den del af pengeinstituttet, som er hjemmehørende i Danmark. Udlandsstillingen omfatter alle udenlandske mellemværender bortset fra garantier. Begrebet

Udlandsstilling indførtes i oktober 1988. Tallene før dette tidspunkt er beregnet ud fra samme definition.

¹⁾ Se note 1, side 1.

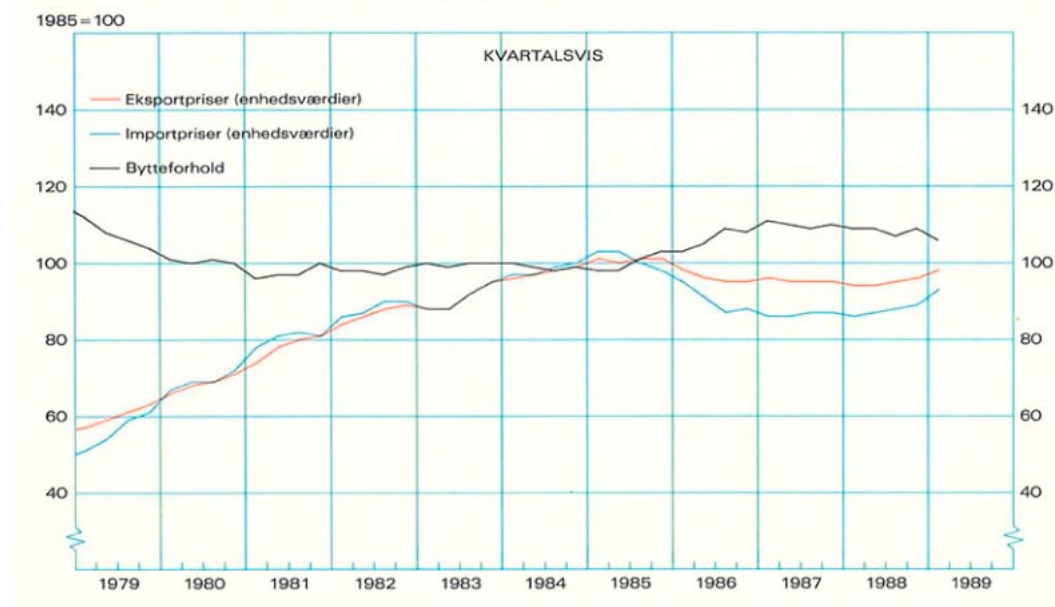
Udenrigshandelen

	Import				Eksport				Handels- balance
	I alt	heraf			I alt	heraf			
		Varer til erhvervene	Brændsels- stoffer mv.	Varer til forbrug samt per- sonbiler		Landbrugs- produkter ¹⁾	Industri- produkter	Brændsels- stoffer mv. ²⁾	
	Millioner kroner								
1979	96 839	55 784	18 494	19 291	77 361	18 958	47 996	2 941	- 19 478
1980	109 388	61 394	24 352	19 852	95 671	22 608	60 913	3 307	- 13 717
1981	124 170	67 320	29 673	21 943	113 796	26 435	71 233	3 525	- 10 373
1982	138 865	77 976	29 992	25 931	128 173	31 166	80 686	3 324	- 10 692
1983	148 896	86 014	28 562	29 509	146 800	31 990	91 532	7 132	- 2 096
1984	171 826	99 915	30 386	36 328	165 346	35 575	106 699	8 365	- 6 479
1985	191 562	109 383	32 212	41 495	179 577	37 555	115 162	9 416	- 11 985
1986	184 733	111 670	15 777	48 281	171 791	35 302	115 842	5 078	- 12 942
1987	174 065	105 255	13 194	46 718	175 303	33 277	118 441	4 907	1 238
1988	174 396	107 752	10 912	45 747	182 338	33 980	124 814	4 513	7 942
1988 1. kvt.	41 543	25 450	2 423	11 290	45 159	7 991	29 853	1 147	3 616
2. —	44 055	27 885	2 360	11 232	44 215	7 874	31 301	1 072	160
3. —	41 158	25 191	3 005	11 148	42 846	8 409	29 853	1 112	1 688
4. —	47 640	29 226	3 124	12 077	50 118	9 706	33 807	1 182	2 478
1989 1. kvt.	45 183	28 342	2 833	11 647	47 225	8 749	32 922	1 252	2 043
2. —	51 215	30 844	3 657	12 298	52 572	9 498	36 261	1 700	1 356

Anm.: Specialhandel, dvs. eksklusive transithandel. Omfatter alene det egentlige Danmarks udenrigshandel, herunder det egentlige Danmarks samhandel med Færøerne og Grønland.

¹⁾ Inklusive kød- og mælkekonserver.

²⁾ Inklusive nordsøolie fra og med 1983 og naturgas fra og med september 1984.

	Kvantumindeks		Indeks for enhedsværdier		Bytteforhold ²⁾
	1985 = 100 ¹⁾		1985 = 100 ¹⁾		
	Eksport	Import	Eksport	Import	1985 = 100 ¹⁾
1979	74	92	60	56	108
1980	79	84 ³⁾	68	68	100
1981	82	80	78	80	97
1982	83	82	86	88	98
1983	90	87	90	90	100
1984	96	93	97	98	99
1985	100	100	100	100	100
1986	102	108	95	90	106
1987	104	106	95	86	110
1988	109	104	94	87	109
1985 1. kvt.	98	98	101	103	98
2. —	97	94	100	103	98
3. —	97	95	101	100	101
4. —	106	110	101	98	103
1986 1. kvt.	98	101	98	95	103
2. —	106	112	96	91	105
3. —	96	103	95	87	109
4. —	106	111	95	88	108
1987 1. kvt.	102	101	96	86	111
2. —	103	102	95	86	110
3. —	98	99	95	87	109
4. —	111	117	95	87	110
1988 1. kvt.	107	101	94	86	109
2. —	108	106	94	87	109
3. —	103	98	95	88	107
4. —	117	110	96	89	109
1989 1. kvt.	110	101	98	93	106
April	115	104	101	95	106
Maj	120	110	100	95	105
Juni	122	110	101	96	105

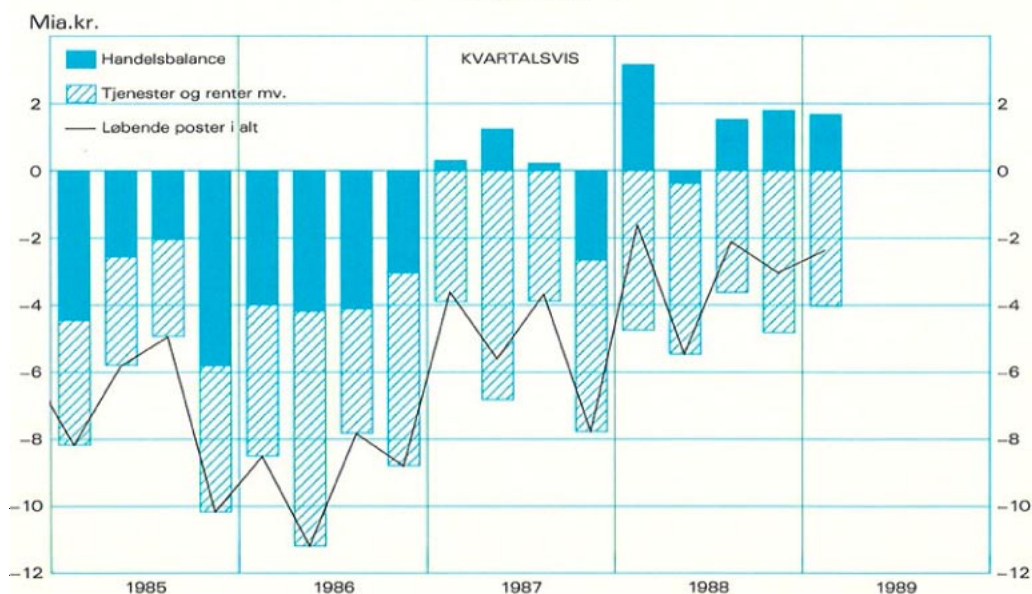
Anm.: Specialhandel, dvs. eksklusive transithandel. Eksklusive skibe og fly.

¹⁾ 1979 omregnet af Nationalbanken fra oprindelig basis 1975 = 100. Derefter til og med 1984 omregnet af Nationalbanken fra oprindelig basis 1980 = 100.

²⁾ Indeks for enhedsværdierne i eksporten i procent af indeks for enhedsværdierne i importen.

³⁾ Påvirket af en administrativ omlægning af importregistreringen.

Betalingsbalancen

	Handels- balance ¹⁾	Søtrans- port ²⁾ (netto)	Rejser (netto)	Renter, udbytter og lign. (netto)	Andre løbende trans- aktioner ³⁾ (netto)	Løbende poster i alt	Registrerede kapital- betalinger ⁴⁾	Uregistre- rede kapital- betalinger ⁵⁾	Ændringer i Danmarks internationale likviditet
							- = forøgelse af passiver eller formindskelse af aktiver		
							Millioner kroner		
1981.....	- 11 635	9 890	- 215	- 13 355	3 045	- 12 270	- 9 920	2 501	- 4 851
1982.....	- 11 585	10 050	- 210	- 18 425	940	- 19 230	- 20 410	3 404	- 2 224
1983.....	- 3 325	10 400	875	- 18 930	- 1 795	- 12 775	- 27 578	2 354	12 449
1984.....	- 8 395	9 250	670	- 24 240	4 935	- 17 780	- 19 295	5 369	- 3 854
1985.....	- 14 900	9 509	- 885	- 27 045	4 488	- 28 833	- 50 457	4 492	17 132
1986.....	- 15 338	7 484	- 2 905	- 27 954	2 398	- 36 315	- 25 332	5 834	- 16 817
1987.....	- 912	7 664	- 4 373	- 28 457	5 427	- 20 651	- 51 570	913	30 006
1988.....	6 083	8 460	- 4 475	- 29 113	6 821	- 12 224	- 23 274	2 361	8 689
1988 2. kv. . .	- 377	2 180	- 1 071	- 8 039	1 836	- 5 471	- 14 521	- 323	9 373
3. — ..	1 519	2 129	- 692	- 6 218	1 151	- 2 111	- 1 115	- 346	- 650
4. — ..	1 794	2 376	- 1 154	- 7 804	1 755	- 3 033	3 538	525	- 7 096
1989 1. kv. . .	1 716	2 157	- 1 716	- 7 587	3 128	- 2 302	14 606	- 4 670	- 12 238
2. — ..	637	2 962	- 881	- 8 994	1 877	- 4 399	- 3 697	1 087	- 1 789

Anm.: Tallene for de seneste kvartaler vil sædvanligvis blive revideret.

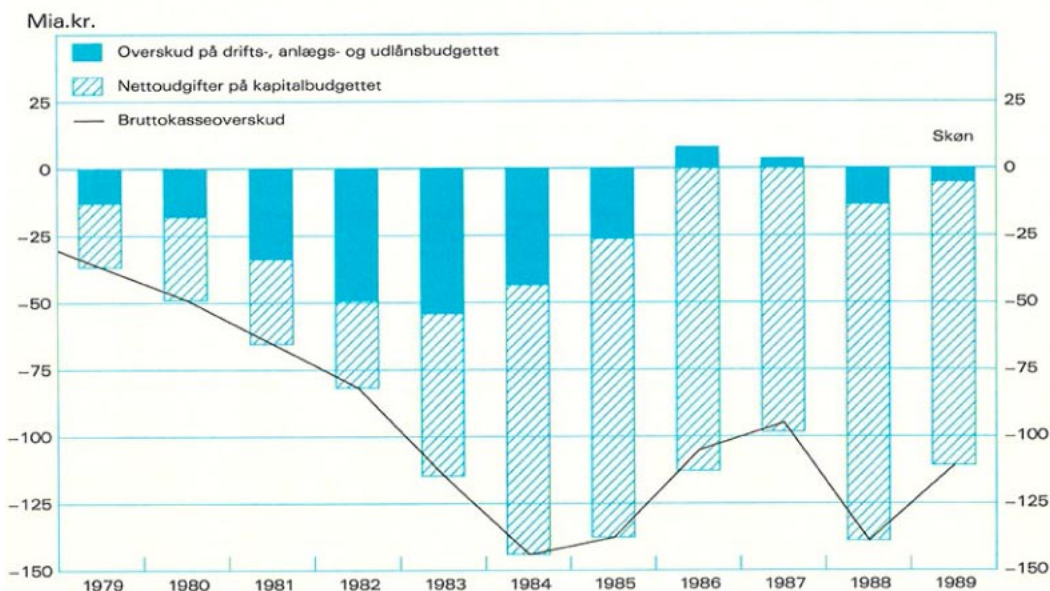
¹⁾ Betalingsbalancen opgøres i modsætning til udenrigshandelsstatistikken som generalhandel, dvs. inklusive transithandel, og for riget under ét, dvs. den også afspejler Færøernes og Grønlands samhandel med udlandet.

²⁾ Inklusive danske skibes fragtindtægter ved fragt af import til Danmark.

³⁾ Inklusive støtte fra EF's landbrugsfond (FEOGA) samt Danmarks bidrag til dækning af fællesskabernes finansieringsbehov.

⁴⁾ Registrerede kapitalbetalinger til og fra udlandet er specificeret på side 6.

⁵⁾ Inklusive fejl og udeladelser.

Finansår ¹⁾	Overskud på drifts-, anlægs- og udlåns-budgetter ²⁾	Netto-udgifter på kapital-budgetter ²⁾³⁾⁴⁾	Brutto-kasse-overskud ⁴⁾	Afviklet ved			
				Indenlandsk låntagning			Udenlandsk låntagning ⁶⁾
				Salg af statspapirer	Træk på National-banken (netto)	Andet ⁵⁾	
Millioner kroner							
1976/77.....	- 6 170	6 242	- 12 412	10 120	- 7 456	521	9 227
1977/78.....	- 6 496	11 175	- 17 671	14 557	- 6 438	2 085	7 467
1978.....	- 11 235	13 109	- 24 344	18 170	1 143	1 104	3 927
1979.....	- 13 060	23 723	- 36 783	28 051	2 063	- 74	6 743
1980.....	- 17 895	31 181	- 49 076	34 918	7 627	- 976	7 507
1981.....	- 33 867	31 576	- 65 443	51 088	7 593	- 233	6 995
1982.....	- 49 419	32 473	- 81 892	66 816	- 8 424	348	23 152
1983.....	- 54 241	60 616	- 114 857	101 092	- 10 756	1 655	22 866
1984.....	- 43 643	100 456	- 144 099	103 867	5 057	1 893	33 282
1985.....	- 26 338	111 363	- 137 701	102 352	- 6 884	7 079	35 154
1986.....	7 842	112 990	- 105 148	58 079	- 30 499	- 196	77 764
1987.....	3 554	98 532	- 94 978	60 436	- 6 449	- 63	41 054
1988.....	- 13 491	125 470	- 138 961	94 675	22 531	- 4 426	26 181
1989 ⁷⁾	- 5 100	105 800	- 110 900	...	...	...	...

¹⁾ Til og med 1977/78 gik finansåret fra 1. april til 31. marts. Finansåret 1978 dækker perioden fra 1. april 1978 til 31. december 1978. Fra og med 1979 er finansår og kalenderår sammenfaldende.

²⁾ Fra og med 1983 er drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet forøget med et beregnet emissionskurstab og nettokapitaludgifterne formindsket med et tilsvarende beløb. I de forudgående år udgjorde emissionskurstabet: 1,9 mia.kr. i 1979, 2,3 mia.kr. i 1980, 3,4 mia.kr. i 1981 og 3,7 mia.kr. i 1982.

³⁾ Kapitaludgifterne omfatter bl.a. afdrag på indenlandsk og uden-

landsk gæld, Den sociale Pensionsfonds obligationskøb, køb af obligationer til amortisation, overførsler til ATP samt restanceforskydninger og kapitalindtægterne bl.a. afdrag på statens udlån.

⁴⁾ Fra og med 1986 inklusive ændringer i Postgiroens mellemværender med andre end staten.

⁵⁾ Til og med 1985 inklusive træk på postgiro, jf. note 4.

⁶⁾ Inklusive udenlandske lån genudlånt til elværker.

⁷⁾ Skøn, juni 1989.

	Statens brutto- finansie- rings- behov ¹⁾	Afdrag på udenlandske statslån	Indfrielser af inden- landske stats- papirer	Statens netto- finansie- rings- behov ¹⁾	Dækket ved			
					Nettosalg af statspapirer til		Nettotræk på	
					Private, virksom- heder og fonde mv. ²⁾	National- banken og banker mv. ³⁾	National- banken ⁴⁾	Uden- landske lån
Millioner kroner								
1979	40 162	2 395	16 918	20 849	5 066	6 067	5 303	4 413
1980	44 744	912	18 039	25 793	9 891	6 987	2 266	6 649
1981	65 806	2 196	22 092	41 518	20 684	8 312	7 491	5 031
1982	87 414	7 198	22 103	58 113	31 088	13 628	- 2 609	16 006
1983	113 398	12 511	48 074	52 813	22 902	30 115	- 10 672	10 468
1984	143 845	45 724	58 276	39 845	36 392	9 199	6 635	- 12 381
1985	134 665	30 207	76 959	27 499	12 474	13 760	- 3 912	5 177
1986	100 606	46 269	68 266	- 13 929	- 2 040	- 8 324	- 35 240	31 675
1987	94 157	27 166	67 706	- 715	7 825	- 15 119	- 7 395	13 974
1988	131 404	36 327	86 773	8 304	- 2 168	10 057	10 498	- 10 083
1986 4. kvrt. ...	11 362	13 861	23 901	- 26 400	- 10 584	- 1 763	- 24 630	10 577
1987 1. kvrt. ...	34 474	9 943	20 036	4 495	7 949	- 9 562	- 9 017	15 125
2. — ..	39 288	6 530	19 783	12 975	5 049	1 257	7 157	- 488
3. — ..	15 075	4 844	7 537	2 694	6 398	- 2 951	- 1 724	971
4. — ..	5 320	5 849	20 350	- 20 879	- 11 571	- 3 863	- 3 811	- 1 634
1988 1. kvrt. ...	25 623	6 043	15 823	3 757	8 531	- 5 271	1 025	- 528
2. — ..	46 403	5 970	17 482	22 951	6 487	6 360	9 653	451
3. — ..	45 746	11 505	34 177	64	- 1 264	1 947	701	- 1 320
4. — ..	13 632	12 809	19 291	- 18 468	- 15 922	7 021	- 881	- 8 686
1989 1. kvrt. ...	27 201	5 099	17 990	4 112	4 397	3 300	1 860	- 5 445
2. — ..	45 366	2 026	18 845	24 495	15 081	4 593	5 495	- 674

¹⁾ Beregnet ud fra Nationalbankens balance. Ved beregningen er der set bort fra ændring af postgiromidler.

²⁾ Inklusive valutaudlændings nettokøb, der fremgår af tabellen side 7. Inklusive bunden opsparing i 2. halvår 1985.

³⁾ Banker, sparekasser, Hypotekbanken og Postgiroen.

⁴⁾ Korrigeret for ændring af postgiromidler.

Statens udlån og gæld

(Udestående beløb)

Ultimo	Udlån i alt	Indenlandsk gæld				Udenlandsk gæld i alt	Gæld i alt
		I alt	Heraf				
			Obligations- gæld ¹⁾	Nettogæld til National- banken ²⁾	Postgiroen ³⁾		
	Millioner kroner						
1976 Marts ..	14 927	— 632	8 306	— 7 746	— 1 192	10 429	9 797
1977 — ..	16 115	2 091	17 946	— 15 003	— 852	18 979	21 070
1978 — ..	17 302	9 932	29 417	— 19 500	15	26 999	36 931
1978 Dec.	18 642	27 435	45 121	— 18 454	768	29 139	56 574
1979 — ...	19 709	49 959	62 342	— 14 617	2 234	35 744	85 703
1980 — ...	21 455	80 640	90 757	— 11 943	1 826	45 346	125 986
1981 — ...	23 719	132 750	135 376	— 4 513	1 887	57 521	190 271
1982 — ...	26 561	198 733	203 968	— 7 560	2 325	79 142	277 875
1983 — ...	29 888	256 569	272 476	— 18 779	2 872	102 514	359 083
1984 — ...	32 630	322 074	331 346	— 13 601	4 329	98 534	420 608
1985 — ...	34 606	348 042	361 226	— 18 326	5 142	92 930	440 972
1986 — ...	35 123	304 149	352 573	— 49 915	1 491	119 913	424 062
1987 — ...	35 710	290 660	346 479	— 56 851	1 032	127 637	418 297
1988 — ...	39 183	309 661	354 982	— 39 075	— 6 246	124 333	433 994

¹⁾ Fra og med 1985 inklusive bunden opsparing.

²⁾ Beregnet ud fra Nationalbankens balance.

³⁾ Eksklusive indeståender på statens og Nationalbankens postgiro-konti.

Ultimo	Likvide beholdninger			Gæld			
	Kasse samt inde- stående i penge- institut- ter og på postgiro	Behold- ning af obliga- tioner	I alt	Indenlandsk		Uden- landsk	I alt
				Kort- fristet	Lang- fristet		
Millioner kroner							

Kommuner

1978		10 456	3 947	14 403	83	18 997	3 259	22 339
1979		9 994	4 318	14 312	67	19 813	3 770	23 650
1980		8 913	4 014	12 927	66	19 833	4 129	24 028
1981		7 528	4 138	11 666	140	19 526	5 397	25 063
1982		6 208	4 598	10 806	159	18 922	6 553	25 634
1983		10 217	5 929	16 146	159	18 500	7 138	25 797
1984		12 319	6 718	19 037	35	17 808	7 431	25 274
1985		12 394	7 379	19 773	79	17 013	8 034	25 126
1986		10 804	6 910	17 714	158	16 506	8 238	24 902
1987		7 995	6 538	14 533	143	15 996	10 072	26 211
1986	1. kv.	11 506	6 962	18 468	- 109	17 661	7 935	25 487
	2. —	9 657	6 828	16 485	- 13	17 071	7 693	24 751
	3. —	11 240	6 779	18 019	78	17 092	7 739	24 909
	4. —	10 742	7 163	17 905	84	16 365	8 003	24 452
1987	1. kv.	10 110	6 962	17 072	218	16 535	8 668	25 421
	2. —	9 100	6 915	16 015	- 61	16 211	8 620	24 770
	3. —	7 864	6 658	14 522	142	15 977	8 520	24 639
	4. —	8 328	6 435	14 763	112	15 985	9 647	25 744
1988	1. kv.	5 944	5 874	11 818	122	16 038	10 129	26 289
	2. —	6 012	5 590	11 602	135	15 557	10 969	26 661
	3. —	5 013	5 447	10 460	102	15 701	11 035	26 838
	4. —	6 166	5 365	11 531	155	15 484	11 458	27 097
1989	1. kv.	5 115	5 105	10 220	138	15 886	11 622	27 646
	2. —	4 478	5 358	9 836	...	16 060	11 165	...

Havne og værker mv.¹⁾

1978	December	•	•	•	69	1 782	5 104	6 955
1979	—	•	•	•	79	1 733	5 900	7 712
1980	—	607	565	1 172	944	2 272	7 417	10 633
1981	—	803	1 393	2 196	1 399	3 972	8 875	14 246
1982	—	1 159	2 076	3 235	1 266	3 919	12 542	17 727
1983	—	1 993	2 708	4 701	1 215	5 723	14 799	21 737
1984	—	2 128	2 757	4 885	1 433	7 686	16 668	25 787
1985	—	3 114	1 868	4 982	1 775	11 342	16 229	29 346
1986	—	1 899	2 171	4 070	2 237	15 901	14 238	32 376
1987	—	2 572	1 401	3 973	2 019	16 309	16 156	34 484
1988	—	3 706	1 768	5 474	2 373	15 517	23 007	40 897
1986	1. kv.	4 290	1 701	5 991	1 547	13 175	15 480	30 202
	2. —	3 438	1 795	5 233	1 409	14 175	14 418	30 002
	3. —	1 837	2 267	4 104	1 411	14 747	14 671	30 829
	4. —	1 899	2 171	4 070	2 237	15 901	14 238	32 376
1987	1. kv.	2 532	2 059	4 591	1 890	16 393	14 060	32 343
	2. —	3 314	2 156	5 470	1 894	16 929	15 942	34 765
	3. —	2 588	1 840	4 428	2 013	16 823	15 407	34 243
	4. —	2 572	1 401	3 973	2 019	16 309	16 156	34 484
1988	1. kv.	4 251	1 812	6 063	1 845	17 116	17 092	36 053
	2. —	4 344	1 641	5 985	1 708	16 740	18 604	37 052
	3. —	4 943	1 900	6 843	1 447	15 771	21 905	39 123
	4. —	3 706	1 768	5 474	2 373	15 517	23 007	40 897

¹⁾ El-, gas- og varmegværker, telefonselskaber og forbrændingsanstalter med en gæld på 10 mill.kr. og derover samt jernbaner, lufthavne og havne med en gæld på 1 mill.kr. og derover. Inklusive den

statslige og kommunale naturgasforsyning. Til og med 1979 el- og gasværker, telefonselskaber, havne og privatbaner.

Ultimo ¹⁾	Tilgodehavender			Gæld			Likvidi- tets- mæssig netto- stilling	Særlige ind- skud ⁶⁾
	Indlåns- beviser ²⁾	Indlån ³⁾	I alt ³⁾	Træk på folio ⁴⁾	Andre lån ⁵⁾	Lån i alt		
Millioner kroner								
Banker								
1979	•	396	396	4 047	71	4 118	- 3 722	•
1980	•	143	143	1 441	6	1 447	- 1 304	•
1981	•	259	259	974	3	977	- 718	•
1982	•	1	1	2 282	2 225	4 507	- 4 506	•
1983	•	50	50	1 923	1 981	3 904	- 3 854	•
1984	•	114	114	6 851	—	6 851	- 6 737	•
1985	21 674	5	21 679	12 717	7 033	19 750	1 929	2 411
1986	6 852	26	6 878	6 205	23 009	29 214	- 22 336	1 624
1987	—	141	141	11 086	700	11 786	- 11 645	584
1988	—	5 570	5 570	394	700	1 094	4 476	•
1988 April ...	—	159	159	5 736	700	6 436	- 6 277	•
Maj	—	185	185	3 236	700	3 936	- 3 751	•
Juni	—	6 868	6 868	601	700	1 301	5 567	•
Juli	—	2 793	2 793	390	700	1 090	1 703	•
Aug.	—	4 345	4 345	392	700	1 092	3 253	•
Sept.	—	11 143	11 143	385	700	1 085	10 058	•
Okt.	—	11 008	11 008	373	700	1 073	9 935	•
Nov.	—	3 698	3 698	392	700	1 092	2 606	•
Dec.	—	5 525	5 525	393	700	1 093	4 432	•
1989 Jan.	—	6 987	6 987	376	700	1 076	5 911	•
Feb.	—	5 194	5 194	413	700	1 113	4 081	•
Marts ...	—	433	433	1 272	700	1 972	- 1 539	•
April ...	—	2 451	2 451	495	700	1 195	1 256	•
Maj	—	7 046	7 046	412	—	412	6 634	•
Juni ...	—	407	407	1 075	40	1 115	- 708	•
Sparekasser								
1979	•	44	44	506	—	506	- 462	•
1980	•	3	3	379	—	379	- 376	•
1981	•	20	20	333	—	333	- 313	•
1982	•	17	17	1 182	585	1 767	- 1 750	•
1983	•	7	7	963	586	1 549	- 1 542	•
1984	•	10	10	2 925	—	2 925	- 2 915	•
1985	2 103	4	2 107	1 804	1 198	3 002	- 895	852
1986	959	7	966	724	12 505	13 229	- 12 263	412
1987	—	19	19	6 030	—	6 030	- 6 011	170
1988	—	314	314	218	—	218	96	•
1988 April ...	—	44	44	1 163	—	1 163	- 1 119	•
Maj	—	22	22	550	—	550	- 528	•
Juni	—	60	60	73	—	73	- 13	•
Juli	—	598	598	40	—	40	558	•
Aug.	—	1 135	1 135	22	—	22	1 113	•
Sept.	—	3 292	3 292	5	—	5	3 287	•
Okt.	—	4 237	4 237	6	—	6	4 231	•
Nov.	—	2 653	2 653	22	—	22	2 631	•
Dec.	—	309	309	231	—	231	78	•
1989 Jan.	—	753	753	20	—	20	733	•
Feb.	—	270	270	30	—	30	240	•
Marts ...	—	37	37	589	810	1 399	- 1 362	•
April ...	—	141	141	62	—	62	79	•
Maj	—	1 707	1 707	10	—	10	1 697	•
Juni ...	—	320	320	459	—	459	- 139	•

¹⁾ Se note 1, side 1.²⁾ Nominel værdi.³⁾ Til og med oktober 1980 inklusive deponeringer som følge af overskridelser af det i henhold til aftalen af 2. november 1973 fastsatte udlånsloft.⁴⁾ Omfatter lån under lånerammerne (til og med juli 1985), lån på indlånsbeviser (i perioden august 1985 - august 1987) og træk på folio (fra og med august 1987).⁵⁾ Herunder lån via pengemarkedet og genkøbsforretninger.⁶⁾ Som følge af overskridelser af den i henhold til aftale med pengeinstitutternes organisationer fastsatte basisstigningstakt for de enkelte pengeinstitutters indenlandske indlån eksklusive særlige indlånsformer, se side 15. Forrentningen af særlige indskud fremgår af tabellen side 32.

Månedsgennemsnit	Udlån ¹⁾	Indlån	Indlån eksklusive særlige indlånsformer	Udlån	Indlån	Indlån eksklusive særlige indlånsformer	Basisstignings-takt ²⁾
	Millioner kroner			Stigning i procent i forhold til året før			Procent
1985 Okt.	190 641	308 208	244 873	7.1	17.9	18.3	10
Nov.	192 712	314 955	251 349	9.2	16.2	16.1	10
Dec.	200 175	326 084	261 636	12.4	17.0	18.8	10
1986 Jan.	205 170	329 793	260 818	13.2	18.8	19.1	10
Feb.	202 545	329 605	260 124	13.3	19.6	20.0	10
Marts	206 069	335 621	266 026	14.3	21.1	22.5	10
April	212 588	342 395	271 454	14.6	22.8	24.6	9
Maj.	214 774	347 366	275 240	15.4	20.1	21.2	9
Juni	220 247	349 595	277 247	18.1	18.7	19.7	9
Juli	234 529	343 412	270 529	23.8	16.4	16.6	9
Aug.	232 850	341 567	268 976	26.4	13.5	13.3	9
Sept.	237 796	345 342	273 128	29.6	12.9	12.9	9
Okt.	248 985	345 488	273 544	30.6	12.1	11.7	9
Nov.	251 941	350 421	278 600	30.7	11.3	10.8	9
Dec.	262 754	361 504	289 846	31.3	10.9	10.8	9
1987 Jan.	272 329	356 057	281 828	32.7	8.0	8.1	9
Feb.	268 574	344 887	271 133	32.6	4.6	4.2	7
Marts	276 227	349 349	276 183	34.0	4.1	3.8	7
April	283 215	352 747	278 874	33.2	3.0	2.7	7
Maj.	277 970	358 548	283 458	29.4	3.2	3.0	7
Juni	278 393	366 573	290 159	26.4	4.9	4.7	7
Juli	280 558	359 480	281 544	19.6	4.7	4.1	7
Aug.	274 829	358 898	281 361	18.0	5.1	4.6	7
Sept.	277 419	360 110	283 255	16.7	4.3	3.7	7
Okt.	286 644	360 581	283 604	15.1	4.4	3.7	7
Nov.	285 324	365 600	288 843	13.3	4.3	3.7	7
Dec.	296 796	371 838	294 981	13.0	2.9	1.8	7
1988 Jan.	294 603	367 799	286 937	8.2	3.3	1.8	7
Feb.	284 968	359 695	279 090	6.1	4.3	2.9	7
Marts	281 705	357 265	276 848	2.0	2.3	0.2	7
April	289 516	360 003	279 356	2.2	2.1	0.2	7
Maj.	286 785	361 034	280 664	3.2	0.7	- 1.0	7
Juni	285 939	369 569	288 213	2.7	0.8	- 0.7	7
Juli	290 685	370 136	286 446	3.6	3.0	1.7	7
Aug.	282 042	371 974	288 469	2.6	3.6	2.5	7
Sept.	283 394	374 528	291 225	2.2	4.0	2.8	7
Okt.	286 209	378 524	295 252	- 0.2	5.0	4.1	7
Nov.	281 327	382 842	299 989	- 1.4	4.7	3.9	7
Dec.	289 405	389 104	305 397	- 2.5	4.6	3.5	7
1989 Jan.	285 935	392 174	302 334	- 2.6	7.0	5.8	7
Feb.	281 438	388 247	298 773	- 0.9	8.3	7.5	7
Marts	284 767	387 538	298 680	1.5	8.9	8.3	7
April	290 640	390 011	302 316	0.8	8.8	8.7	7
Maj.	286 323	391 720	304 220	0.2	8.9	8.8	7
Juni	289 577	389 705	301 516	1.7	5.9	5.1	7

Anm.: Fra og med 1. oktober 1988 indgår indenlandske udlån og indlån i fremmed valuta, jf. anm. til tabel 16, 18 og 19. Fra og med januar 1989 eksklusive sparekasser med en arbejdende kapital på under 100 mill.kr. Stigningstakterne er korrigeret herfor.

¹⁾ Inklusive uopsigelige pantebreve til fast rente.

²⁾ Såfremt stigningen i det enkelte pengeinstituts indlån eksklusive særlige indlånsformer i procent i forhold til året før er større end basisstigningstakten, skal pengeinstituttet foretage særlige indskud i Nationalbanken, se side 14. Særlige indskud i Nationalbanken beregnes som 20 pct. af indlånstigningen ud over basisstigningstakten.

Bankers og sparekassers udlån og beholdning af obligationer og aktier

Ultimo ¹⁾	Udlån ²⁾			Obligationer og aktier					I alt udlån og obligationer og aktier	
	Inden- landske	Uden- landske ³⁾	I alt	Indenlandske			Uden- landske	I alt	Inden- landske	Uden- landske
				Stats- papirer ⁴⁾	Andre obliga- tioner	Aktier				
Millioner kroner										
<i>Banker</i>										
1977	59 761	560	60 321	9 503	17 601	2 009	746	29 859	88 874	1 306
1978	66 591	778	67 369	10 645	16 045	1 967	979	29 636	95 248	1 757
1979	74 020	3 731	77 751	15 741	11 636	2 419	1 419	31 215	103 816	5 150
1980	80 216	5 584	85 800	21 130	11 138	2 711	1 851	36 830	115 195	7 435
1981	87 063	8 672	95 735	29 154	9 447	<u>2 918</u>	1 993	<u>43 512</u>	<u>128 582</u>	10 665
1982	97 026	10 955	107 981	40 585	9 970	3 639	2 281	56 475	151 220	13 236
1983	109 721	16 050	125 771	70 613	20 827	7 577	2 959	101 976	208 738	19 009
1984	125 207	28 256	153 463	76 958	27 521	7 503	4 213	116 195	237 189	32 469
1985	145 151	53 987	199 138	92 940	42 578	11 129	6 149	152 796	291 798	60 136
1986	190 805	55 116	245 921	80 861	43 669	12 580	13 262	150 372	327 915	68 378
1987	210 039	69 779	279 818	74 525	28 194	12 381	12 251	127 351	325 139	82 030
1988 April	195 558	68 148	263 706	71 564	19 884	12 310	11 390	115 148	299 316	79 538
Maj	194 950	68 100	263 050	73 425	21 267	12 369	11 959	119 020	302 011	80 059
Juni	204 285	72 934	277 219	72 201	22 401	12 705	11 612	118 919	311 592	84 546
Juli	193 051	76 044	269 095	74 843	20 900	12 732	12 299	120 774	301 526	88 343
Aug.	193 307	78 412	271 719	71 442	22 347	12 829	12 204	118 822	299 925	90 616
Sept.	197 487	80 621	278 108	72 916	23 552	12 900	13 469	122 837	306 855	94 090
Okt.	192 537	79 318	271 855	73 467	22 355	12 892	13 320	122 034	301 251	92 638
Nov.	193 686	80 255	273 941	73 351	23 695	13 136	13 997	124 179	303 868	94 252
Dec.	206 420	88 417	294 837	78 315	31 296	13 344	15 480	138 435	329 375	103 897
1989 Jan.	192 087	88 694	280 781	79 124	28 445	15 009	18 144	140 722	314 665	106 838
Feb.	194 317	87 268	281 585	76 925	28 909	15 000	18 308	139 142	315 151	105 576
Marts	203 816	89 689	293 505	80 112	33 624	15 222	19 125	148 083	332 774	108 814
April	199 900	90 124	290 024	83 317	29 881	15 365	21 036	149 599	328 463	111 160
Maj	198 452	92 868	291 320	79 974	30 922	15 448	21 725	148 069	324 796	114 593
Juni	211 289	92 711	304 000	84 463	33 401	15 875	22 100	155 839	345 028	114 811
<i>Sparekasser⁵⁾</i>										
1977	29 477	96	29 573	1 868	7 938	668	17	10 491	39 951	113
1978	32 071	120	32 191	3 157	9 073	664	41	12 935	44 965	161
1979	34 516	232	34 748	5 087	9 038	949	64	15 138	49 590	296
1980	37 581	743	38 324	8 990	8 143	1 052	71	18 256	55 766	814
1981	<u>41 402</u>	<u>1 272</u>	<u>42 674</u>	<u>11 825</u>	<u>6 071</u>	<u>1 191</u>	<u>107</u>	<u>19 194</u>	<u>60 489</u>	<u>1 379</u>
1982	45 076	1 169	46 245	14 620	6 733	1 454	343	23 150	67 883	1 512
1983	50 274	3 037	53 311	23 786	12 097	2 232	341	38 456	88 389	3 378
1984	56 857	4 743	61 600	23 579	15 182	2 911	611	42 283	98 529	5 354
1985	67 311	9 192	76 503	28 643	19 395	3 612	1 237	52 887	118 961	10 429
1986	90 944	14 123	105 067	25 658	17 447	3 422	2 981	49 508	137 471	17 104
1987	100 664	18 623	119 287	21 373	9 537	3 332	2 160	36 402	134 906	20 783
1988 April	92 267	21 710	113 977	22 241	7 798	3 452	2 980	36 471	125 758	24 690
Maj	91 815	21 481	113 296	21 257	8 340	3 484	2 775	35 856	124 896	24 256
Juni	96 733	22 174	118 907	23 646	8 877	3 496	2 919	38 938	132 752	25 093
Juli	91 393	22 741	114 134	22 926	8 575	3 499	3 201	38 201	126 393	25 942
Aug.	91 356	23 226	114 582	22 886	9 977	3 605	3 517	39 985	127 824	26 743
Sept.	93 098	24 503	117 601	25 553	9 400	3 567	3 740	42 260	131 618	28 243
Okt.	90 138	25 010	115 148	26 684	8 415	3 658	4 140	42 897	128 895	29 150
Nov.	90 792	25 637	116 429	25 087	9 319	3 638	4 236	42 280	128 836	29 873
Dec.	<u>100 250</u>	<u>28 598</u>	<u>128 848</u>	<u>27 424</u>	<u>12 680</u>	<u>3 915</u>	<u>4 556</u>	<u>48 575</u>	<u>144 269</u>	<u>33 154</u>
1989 Jan.	88 739	30 423	119 162	29 385	11 332	4 750	5 846	51 313	134 206	36 269
Feb.	88 733	30 393	119 126	30 738	10 568	4 642	6 753	52 701	134 681	37 146
Marts	90 666	30 117	120 783	29 610	12 383	4 546	5 793	52 332	137 205	35 910
April	88 020	31 489	119 509	30 653	10 990	4 808	5 816	52 267	134 471	37 305
Maj	88 312	32 263	120 575	29 017	11 342	4 948	6 787	52 094	133 619	39 050
Juni	95 887	35 325	131 212	28 783	12 961	4 923	7 496	54 163	142 554	42 821

Anm.: Fra og med 1. oktober 1988 er restriktioner vedrørende indenlandske kunders lån i fremmed valuta ophævet. Sådanne lån i indenlandske banker og sparekasser indgår under indenlandske udlån.

¹⁾ Se note 1, side 1.

²⁾ Inklusive uopsigelige pantebreve til fast rente.

³⁾ Omfatter danske bankers og sparekassers udlån til valutaudlendinge samt danske bankers og sparekassers udenlandske filialers samlede udlån til valuta-indlendinge og -udlendinge.

⁴⁾ Statsgældsbeviser og statsobligationer, bortset fra præmieobligationer, udstedt fra og med 1975. Til og med 1979 er tallene ultimo året balancetal, derefter statustal.

⁵⁾ Til og med 1981 sparekasser med en arbejdende kapital på 10 mill.kr. og derover. Derefter sparekasser med en arbejdende kapital på 25 mill.kr. og derover. Fra og med januar 1989 sparekasser med en arbejdende kapital på 100 mill.kr. og derover.

Ultimo	Erhvervsmæssige udlån							Ikke-erhvervsmæssige udlån		I alt indenlandske udlån	
	Landbrug mv.	Fremstillingsvirksomhed mv. ¹⁾	Bygge- og anlægsvirksomhed	Handel, transport mv.	Finansieringsvirksomhed, ejendoms-handel mv.	Offentlig forvaltning og andre tjenesteydelser	Øvrige erhverv	I alt	Studielån		Andet
Millioner kroner											

Banker

1980	5 574	9 705	5 009	16 444	8 392	3 337	2 393	50 854	4 328	24 401	79 583
1981	5 841	10 176	4 494	16 581	10 322	3 873	2 963	54 250	4 672	27 593	86 515
1982	6 597	12 257	4 470	17 985	12 860	3 869	3 682	61 720	4 966	29 304	95 990
1983	7 175	12 919	4 315	18 731	14 007	3 982	5 411	66 540	4 954	36 412	107 906
1984	7 919	14 050	5 469	21 689	16 091	4 159	5 478	74 855	4 912	43 277	123 044
1985	8 448	16 124	4 900	23 787	21 310	4 650	4 410	83 629	4 839	54 089	142 557
1986	9 446	21 338	6 649	30 801	31 360	5 560	8 299	113 453	4 688	68 649	186 790
1987	10 780	22 803	7 723	36 916	37 255	6 823	11 977	134 277	4 665	66 762	205 704
1988	10 032	19 867	8 256	30 878	39 766	7 048	13 383	129 230	4 459	67 618	201 307
1985 Sept.	8 148	14 133	4 925	21 991	14 854	5 064	4 297	73 412	4 857	48 667	126 936
Dec.	8 448	16 124	4 900	23 787	21 310	4 650	4 410	83 629	4 839	54 089	142 557
1986 Marts	8 077	16 123	5 147	23 624	16 720	4 789	4 386	78 866	4 785	56 027	139 678
Juni	9 379	16 143	5 543	25 071	21 186	5 331	4 995	87 648	4 755	59 869	152 272
Sept.	9 680	16 471	6 264	26 499	20 729	5 307	5 211	90 161	4 714	65 200	160 075
Dec.	9 446	21 338	6 649	30 801	31 360	5 560	8 299	113 453	4 688	68 649	186 790
1987 Marts	9 362	21 822	7 408	31 512	29 876	5 649	10 617	116 246	4 684	68 013	188 943
Juni	10 014	21 371	7 700	31 726	32 832	6 542	10 164	120 349	4 676	69 475	194 500
Sept.	10 542	19 975	7 309	31 303	26 863	6 730	11 635	114 357	4 620	70 052	189 029
Dec.	10 780	22 803	7 723	36 916	37 255	6 823	11 977	134 277	4 665	66 762	205 704
1988 Marts	10 195	20 647	7 812	31 551	31 508	6 980	12 516	121 209	4 619	65 950	191 778
Juni	11 185	21 487	8 421	33 944	37 148	7 188	9 822	129 195	4 618	65 129	198 942
Sept.	10 938	18 925	8 210	33 710	32 334	7 806	9 578	121 501	4 543	66 348	192 392
Dec.	10 032	19 867	8 256	30 878	39 766	7 048	13 383	129 230	4 459	67 618	201 307
1989 Marts	9 561	21 810	8 699	31 981	36 100	7 727	9 495	125 373	4 374	68 418	198 165

Sparekasser

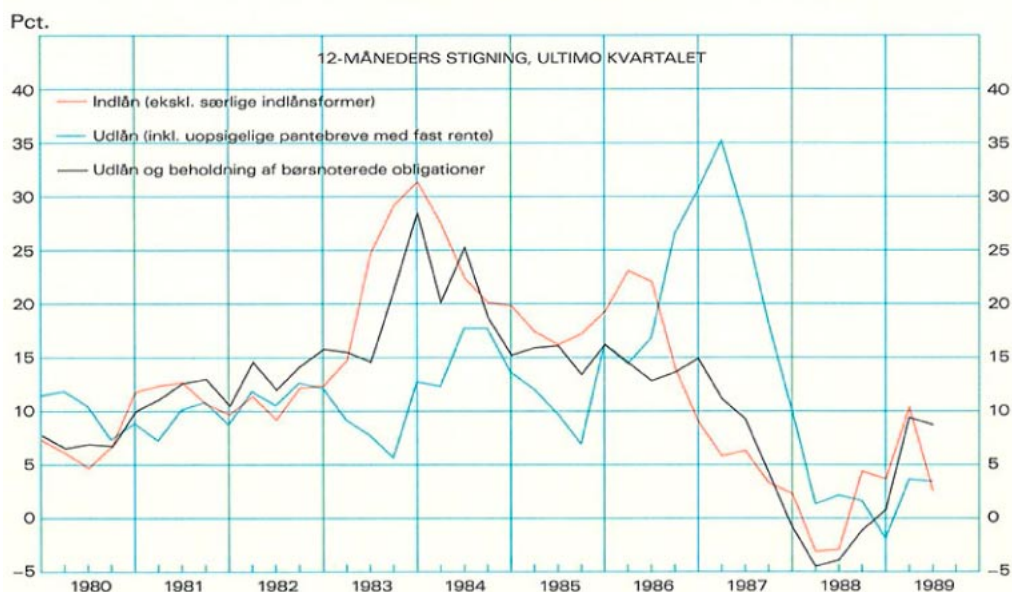
1980	4 436	1 692	1 816	3 915	2 004	1 737	875	16 475	2 372	18 142 ²⁾	36 989 ²⁾
1981	4 976	2 105	1 914	4 603	2 683	1 747	496	18 524	2 682	19 515	40 721
1982	5 275	2 191	1 723	5 284	3 050	1 825	1 239	20 587	2 929	21 136	44 652
1983	5 562	2 036	1 888	5 234	3 541	1 912	2 480	22 653	3 118	24 313	50 084
1984	5 739	2 429	1 942	5 192	2 861	1 992	5 169	25 324	3 310	27 237	55 871
1985	6 694	2 932	1 945	6 319	6 453	2 392	804	27 539	3 526	34 734	65 799
1986	7 240	3 943	2 566	8 093	8 630	2 922	6 601	39 995	3 534	43 585	87 114
1987	8 236	5 151	3 128	12 447	11 755	3 306	4 966	48 989	2 685	46 166	97 840
1988	7 539	4 501	2 760	10 004	14 712	3 610	7 856	50 982	2 511	43 112	96 605
1985 Sept.	5 960	1 910	1 642	4 751	2 372	1 821	6 215	24 671	3 418	30 134	58 223
Dec.	6 694	2 932	1 945	6 319	6 453	2 392	804	27 539	3 526	34 734	65 799
1986 Marts	6 522	2 808	2 087	6 448	4 267	2 330	2 323	26 785	3 560	35 507	65 852
Juni	7 377	2 926	2 334	6 922	6 771	2 559	1 911	30 800	3 537	39 173	73 510
Sept.	7 415	3 081	2 398	7 178	5 511	2 524	1 729	29 836	3 600	42 410	75 846
Dec.	7 240	3 943	2 566	8 093	8 630	2 922	6 601	39 995	3 534	43 585	87 114
1987 Marts	7 115	3 696	2 615	8 209	7 261	2 874	6 544	38 314	3 566	45 035	86 915
Juni	7 555	3 935	2 769	8 022	7 922	2 713	6 542	39 458	3 464	45 806	88 728
Sept.	7 846	3 710	2 769	8 224	7 844	2 607	5 975	38 975	2 866	45 921	87 762
Dec.	8 236	5 151	3 128	12 447	11 755	3 306	4 966	48 989	2 686	46 165	97 840
1988 Marts	7 357	4 796	2 940	9 973	9 600	2 766	3 689	41 121	2 664	46 718	90 503
Juni	8 297	4 511	3 105	9 975	11 406	2 989	6 656	46 939	2 623	43 674	93 236
Sept.	8 155	3 878	2 901	10 029	9 145	2 833	6 180	43 121	2 570	43 849	89 540
Dec.	7 539	4 501	2 760	10 004	14 712	3 610	7 856	50 982	2 511	43 112	96 605
1989 Marts	7 147	4 051	2 910	9 478	10 401	2 844	6 842	43 673	2 426	41 501	87 600

Anm.: Se anm. side 16. Til og med december 1981 inklusive pantebrevslån til fast rente, men eksklusive erhvervede pantebreve. Tallene ultimo året er månedstal.

¹⁾ Herunder el-, gas-, vand- og varmforsyning samt råstofudvinding.

²⁾ Tallet er påvirket af en statistisk ændring i opgørelsen, som har medført en nedgang i udlånene på ca. 300 mill. kr.

Stigning i bankers indenlandske indlån, udlån og beholdning af obligationer

Bankers indlån

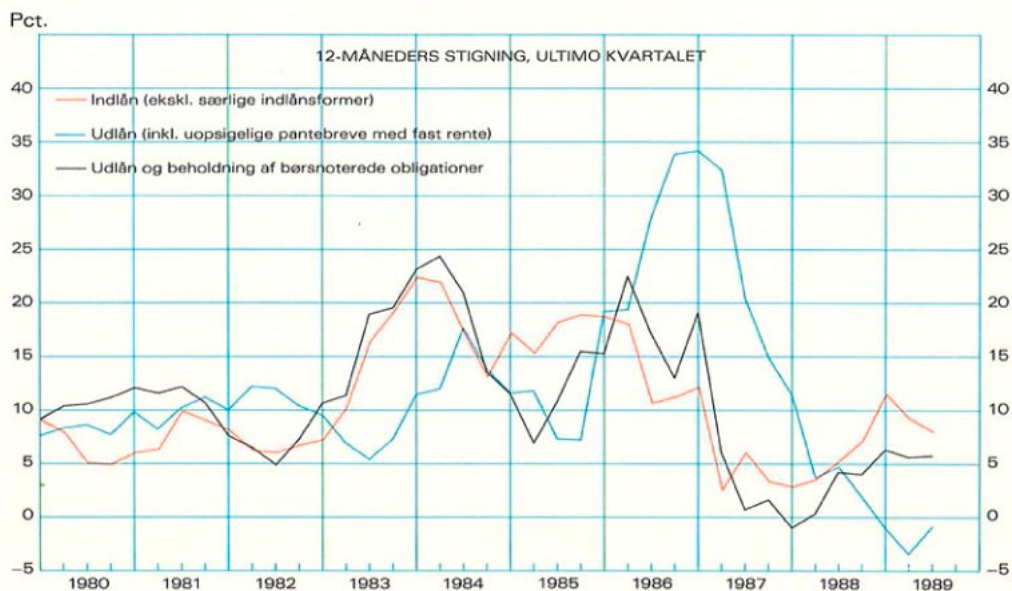
Ultimo ¹⁾	Indenlandske indlån					Uden- landske indlån	Indlån i alt
	Anfordring	Opsigelse eksklusive særlige indlåns- former	Særlige indlåns- former	I alt	Heraf aftale- indlån		
1977	37 121	33 559	11 362	82 042	•	2 245	84 287
1978	43 604	28 663	13 634	85 901	•	2 605	88 506
1979	47 238	30 282	16 270	93 790	•	2 997	96 787
1980	53 229	33 274	19 798	106 301	•	4 908	111 209
1981	59 786	35 075	23 502	118 363	•	7 460	125 823
1982	69 786	36 792	27 663	134 241	34 125	8 660	142 901
1983	89 364	50 564	36 718	176 646	50 632	10 348	186 994
1984	103 832	63 445	40 119	207 396	72 284	13 422	220 818
1985	133 379	66 267	47 255	246 901	83 077	21 488	268 389
1986	146 784	70 647	49 929	267 360	93 800	25 933	293 293
1987	154 972	67 917	53 405	276 294	103 187	29 337	305 631
1988 April	145 915	49 755	52 057	247 727	72 707	36 396	284 123
Maj	149 086	50 475	51 905	251 466	73 125	37 807	289 273
Juni	163 522	50 925	53 665	268 112	81 685	36 696	304 808
Juli	150 257	54 701	53 791	258 749	69 477	39 963	298 712
Aug.	148 796	53 846	53 767	256 409	64 897	40 285	296 694
Sept.	160 593	52 199	53 586	266 378	69 534	41 403	307 781
Okt.	156 875	52 967	53 450	263 292	63 878	42 001	305 293
Nov.	152 662	52 436	53 557	258 655	63 267	42 330	300 985
Dec.	177 245	53 533	58 630	289 408	77 219	46 377	335 785
1989 Jan.	158 374	53 100	58 559	270 033	68 768	48 477	318 510
Feb.	151 829	54 516	58 226	264 571	64 015	48 615	313 186
Marts	163 712	55 880	57 955	277 547	71 526	51 022	328 569
April	155 791	54 579	57 682	268 052	67 120	51 122	319 174
Maj	153 699	55 741	57 604	267 044	63 404	53 368	320 412
Juni	163 883	55 622	59 354	278 859	69 683	48 653	327 512

Anm.: Fra og med 1. oktober 1988 er restriktioner vedrørende inden-
landske kunders indlån i fremmed valuta ophævet. Sådanne
indlån i indenlandske banker indgår under indenlandske indlån.

¹⁾ Se note 1, side 1.

Stigning i sparekassers indenlandske indlån, udlån og beholdning af obligationer

19

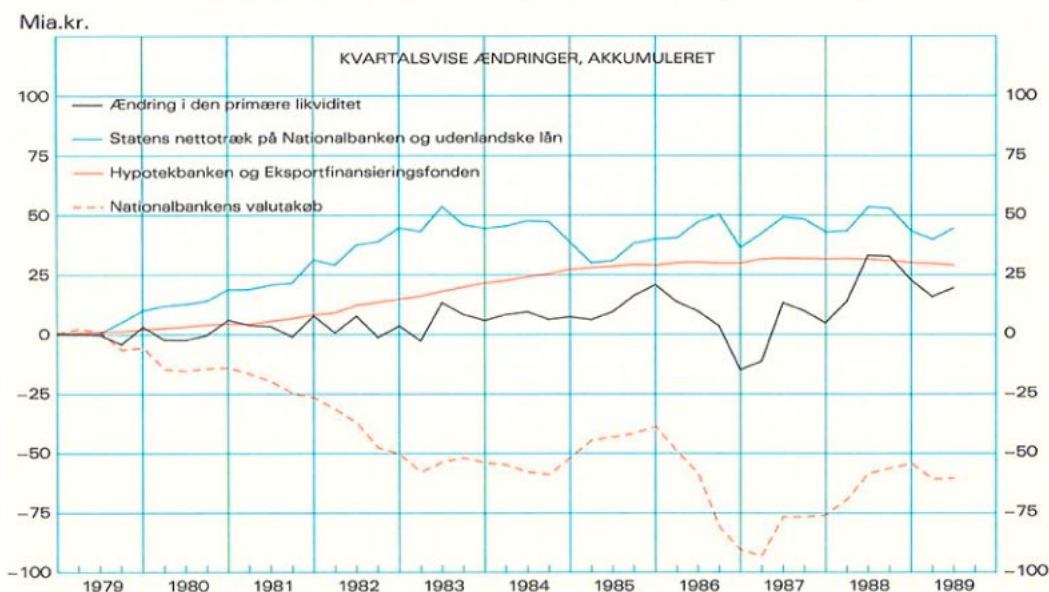

Sparekassers indlån

Ultimo ¹⁾	Indenlandske indlån					Uden-landske indlån	Indlån i alt
	Anfordring	Opsigelse eksklusive særlige indlåns-former	Særlige indlåns-former	I alt	Heraf aftale-indlån		
1977	13 177	19 243	5 215	37 635	•	232	37 867
1978	14 888	19 601	6 280	40 769	•	283	41 052
1979	16 166	21 410	7 384	44 960	•	338	45 298
1980	16 982	22 823	8 894	48 699	•	402	49 101
1981	18 842	24 152	10 469	53 463	•	458	53 921
1982	20 947	25 050	12 030	58 027	5 030	901	58 928
1983	26 472	29 853	16 206	72 531	8 368	1 220	73 751
1984	31 743	34 116	18 626	84 485	14 805	1 328	85 813
1985	41 115	37 010	21 979	100 104	17 085	1 644	101 748
1986	45 617	41 992	24 230	111 839	22 126	2 224	114 063
1987	54 904	35 153	26 184	116 241	24 674	3 214	119 455
1988 April	55 143	32 222	26 875	114 240	17 462	5 597	119 837
Maj	55 383	32 710	26 916	115 009	15 754	4 849	119 858
Juni	56 285	32 818	27 372	116 475	15 341	5 576	122 051
Juli	55 309	31 970	27 451	114 730	13 557	7 353	122 083
Aug.	57 350	31 496	27 427	116 273	12 835	7 512	123 785
Sept.	59 741	30 587	27 454	117 782	13 245	7 834	125 616
Okt.	61 878	30 291	27 480	119 649	13 882	8 573	128 222
Nov.	60 148	30 913	27 534	118 595	12 820	8 729	127 324
Dec.	70 043	30 310	28 568	128 921	18 985	8 973	137 894
1989 Jan.	61 085	27 802	29 290	118 177	18 425	11 162	129 339
Feb.	60 886	28 327	29 104	118 317	17 528	11 340	129 657
Marts	63 688	28 152	29 853	121 693	17 834	10 900	132 593
April	65 487	28 267	29 787	123 541	18 591	12 062	135 603
Maj	63 525	29 171	29 829	122 525	18 508	13 142	135 667
Juni	66 519	29 343	30 233	126 095	23 482	14 508	140 603

Anm.: Se note 5, side 16. Fra og med 1. oktober 1988 er restriktioner vedrørende indenlandske kunders indlån i fremmed valuta ophævet. Sådanne indlån i indenlandske sparekasser indgår under indenlandske indlån.

¹⁾ Se note 1, side 1.

Ultimo ¹⁾	Primær likviditet			Forskellige faktors påvirkning af den primære likviditet				
	Sedler, mønt og postgiroindskud	Bankers og sparekassers likviditetsmæssige nettostilling over for Nationalbanken ²⁾	I alt	Statens nettotræk på Nationalbanken og udenlandske lån ³⁾	Hypotekbanken og Eksportfinansieringsfonden ⁴⁾	Nationalbankens valutakøb ⁵⁾	Andre faktorer ⁶⁾	I alt
Millioner kroner								
1978	16 744	- 4 604	12 140	2 430	1 467	814	- 3 186	1 525
1979	19 336	- 4 184	15 152	9 716	1 832	- 5 907	- 2 629	3 012
1980	19 703	- 1 680	18 023	8 915	2 367	- 8 350	- 61	2 871
1981	20 776	- 1 031	19 745	12 522	3 881	- 12 634	- 2 047	1 722
1982	21 738	- 6 256	15 482	13 397	6 562	- 23 777	- 445	- 4 263
1983	23 211	- 5 396	17 815	- 204	6 880	- 3 448	- 895	2 333
1984	28 962	- 9 652	19 310	- 5 746	5 652	2 090	- 501	1 495
1985	31 764	1 034	32 798	1 265	1 758	13 175	- 2 710	13 488
1986	31 622	- 34 599	- 2 977	- 3 565	943	- 51 820	18 667	- 35 775
1987	34 418	- 17 656	16 762	6 579	1 753	14 720	- 3 313	19 739
1988	30 352	4 572	34 924	415	- 1 575	22 422	- 3 100	18 162
1988 April	33 630	- 7 396	26 234	308	210	1 113	- 1 162	469
Maj	33 612	- 4 279	29 333	- 268	47	3 757	- 437	3 099
Juni	39 698	5 554	45 252	10 064	- 489	5 951	393	15 919
Juli	35 738	2 261	37 999	- 8 171	- 107	2 303	- 1 278	- 7 253
Aug.	32 782	4 366	37 148	- 751	17	464	- 581	- 851
Sept.	31 422	13 345	44 767	8 303	- 596	- 595	507	7 619
Okt.	30 913	14 166	45 079	1 271	- 482	- 138	- 339	312
Nov.	30 914	5 237	36 151	- 8 910	- 79	539	- 478	- 8 928
Dec.	30 352	4 510	34 862	- 1 928	- 258	1 737	- 778	- 1 227
1989 Jan.	29 363	6 644	36 007	1 024	- 307	806	- 440	1 083
Feb.	28 539	4 321	32 860	- 1 250	206	- 920	- 1 183	- 3 147
Marts	30 686	- 2 901	27 785	- 3 359	- 236	- 6 495	5 015	- 5 075
April	31 304	1 335	32 639	4 878	- 266	991	- 749	4 854
Maj	29 680	8 331	38 011	5 979	- 181	309	- 735	5 372
Juni	32 392	- 847	31 545	- 6 036	- 308	- 942	820	- 6 466

1) Se note 1, side 1.

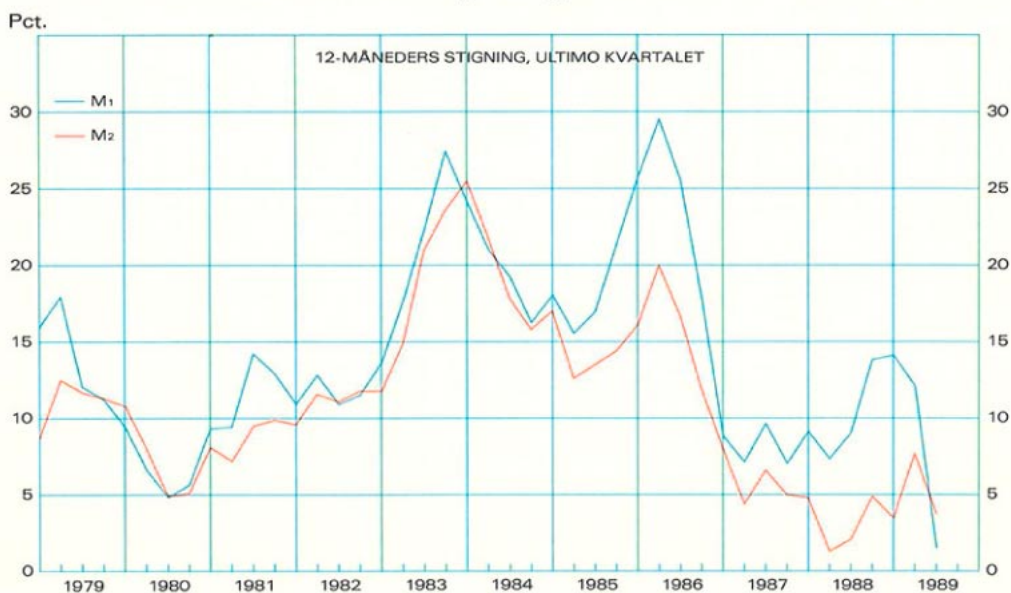
2) Se side 14.

3) Se side 12 øverst.

4) Udlånsstigning og obligationskøb.

5) Stigning i Danmarks internationale likviditet, korrigeret for statens, Hypotekbankens og Eksportfinansieringsfondens nettolåntagning i udlandet.

6) Inklusive ændring i særlige indskud i Nationalbanken, se side 14.

Ultimo	Primær likviditet hos erhverv og husholdninger mv.	Anfordringsindskud i banker og sparekasser ¹⁾		I alt (M ₁)	Indskud på opsigelse i banker og sparekasser ekskl. indskud på særlige indlånsformer ¹⁾	Ikke-banksektorens beholdning af statsgældsbeviser ²⁾	I alt (M ₂)	Procentvis stigning i forhold til samme tidspunkt året før	
		Konti med checks	Konti uden checks					M ₁	M ₂
Millioner kroner								Procent	
1977	13 088	22 965	27 333	63 386	52 802	2 555	118 743	9.0	9.9
1978	14 954	26 895	31 597	73 446	48 264	7 315	129 025	15.9	8.7
1979	16 910	29 090	34 314	80 314	51 692	11 008	143 014	9.4	10.8
1980	17 540	29 917	40 294	87 751	56 097	10 722	154 570	9.3	8.1
1981	18 687	34 329	44 299	97 315	59 227	12 888	169 430	10.9	9.6
1982	19 685	31 697	59 036	110 418	61 842	16 613	188 873	13.6	11.8
1983	21 167	40 261	75 575	137 003	80 417	19 641	237 061	24.1	25.5
1984	26 086	44 229	91 346	161 661	97 561	18 112	277 334	18.0	17.0
1985	28 649	54 319	120 175	203 143	103 277	15 465	321 885	25.7	16.1
1986	28 711	53 148	139 253	221 112	112 639	14 028	347 779	8.8	8.0
1987	31 430	56 781	153 095	241 306	102 529	20 610	364 445	9.1	4.8
1988 April ...	31 445	52 889	148 169	232 503	81 417	22 496	336 416	10.0	2.7
Maj.	30 717	53 495	150 974	235 186	82 600	18 841	336 627	12.1	2.1
Juni.	37 068	69 713	150 094	256 875	83 158	19 382	359 415	9.0	2.1
Juli.	33 399	56 871	148 695	238 965	85 643	20 500	345 108	13.7	4.3
Aug.	30 215	60 703	145 443	236 361	84 509	18 850	339 720	11.5	2.1
Sept.	29 253	74 023	146 311	249 587	81 948	20 481	352 016	13.8	4.9
Okt.	28 316	71 991	146 762	247 069	82 505	22 860	352 434	13.9	3.1
Nov.	28 349	67 476	145 334	241 159	82 546	18 112	341 817	14.0	1.7
Dec.	27 869	60 668	166 620	275 157	83 089	17 912	376 158	14.1	3.5
1989 Jan.	26 807	65 310	154 149	246 266	80 902	20 276	347 444	12.3	5.1
Feb.	26 128	60 457	152 258	238 843	82 843	16 645	338 331	8.6	4.2
Marts ...	28 513	74 602	152 798	255 913	84 032	18 685	358 630	12.1	7.7
April	28 880	65 861	155 417	250 158	82 846	22 825	355 829	7.8	6.1
Maj.	26 987	65 374	151 850	244 211	84 912	23 287	352 410	4.1	5.0
Juni.	29 741	76 890	153 512	260 143	84 965	26 887	371 995	1.5	3.8

¹⁾ Indenlandske. Se note 5, side 16. Fra og med 1. oktober 1988 indgår indenlandske kunders indlån i fremmed valuta, jf. anm. til tabel 18 og 19.

²⁾ Fra oktober 1988 kan valutaudlendinge erhverve statsgældsbeviser.

	Statens netto-træk på Nationalbanken og udenlandske lån ¹⁾	Ændring i ikke-bank-sektorens beholdning af statsgældsbeviser ²⁾	Udlånsstigning i banker og sparekasser	Obligationenkøb ³⁾	Stigning (-) i indskud på særlige indlånsformer	Andre indenlandske faktorer ⁴⁾	Indenlandske faktorer i alt	Udenlandske faktorer ⁵⁾	Samlet ændring af pengemængden
Millioner kroner									
1980.....	8 915	- 286	10 133	6 973	- 5 038	1 415	22 112	- 10 556	11 556
1981.....	12 522	2 166	11 722	5 055	- 5 279	2 208	28 394	- 13 534	14 860
1982.....	13 397	3 725	16 024	15 809	- 5 771	- 222	42 962	- 23 136	19 826
1983.....	- 204	3 028	19 718	42 865	- 13 231	3 785	55 961	- 7 773	48 188
1984.....	- 5 746	- 1 529	22 806	20 397	- 5 821	8 269	38 376	1 897	40 273
1985.....	1 265	- 2 647	32 010	20 978	- 10 489	- 4 144	36 973	7 578	44 551
1986.....	- 3 565	- 1 437	69 651	8 328	- 4 925	10 910	78 962	- 53 068	25 894
1987.....	6 579	6 582	30 004	- 30 138	- 5 663	- 9 506	- 2 142	18 808	16 666
1988.....	415	- 2 463*	- 4 033	17 521	- 7 822*	- 12 310*	- 8 692*	20 405	11 713*
1987 4. kv.	- 5 445	323	25 948	- 1 070	- 4 352	4 957	20 361	8 492	28 853
1988 1. kv.	497	410	- 19 945	- 12 935	776	- 1 955	- 33 152	2 736	- 30 416
2. —	10 104	- 1 638	10 260	7 829	- 2 268	- 6 649	17 638	7 748	25 386
3. —	- 619	1 099	- 10 433	4 419	- 256	- 5 212	- 11 002	3 603	- 7 399
4. —	- 9 567	- 2 334*	16 085	18 208	- 6 074*	1 506*	17 824*	6 318	24 142*
1989 1. kv.	- 3 585	538*	- 12 188*	2 123*	144*	5 609*	- 7 359*	- 10 169	- 17 528*
2. —	4 821	8 202	12 694	4 121	- 1 779	- 9 040	19 019	- 5 654	13 365

¹⁾ Se side 12 øverst.

²⁾ Tallet for 4. kvartal 1988 kan være påvirket af valutaudlændinges adgang til at erhverve statsgældsbeviser fra 1. oktober 1988.

³⁾ Nationalbanken, banker, sparekasser, Hypotekbanken og Postgiroen. Inklusive køb af statspapirer.

⁴⁾ Residual, omfatter bl.a. stigning i Hypotekbankens og Dansk Eksportfinansieringsfonds udlån, stigning i bankers og sparekassers beholdning af uclearede checks og forøgelse af Nationalbankens og pengeinstitutternes egenkapital.

⁵⁾ Ændring i Nationalbankens og pengeinstitutternes udlånsstilling korrigeret for kursreguleringer mv. samt statens, Hypotekbankens og Dansk Eksportfinansieringsfonds nettolåntagning i udlandet. Før den 1. oktober 1988 er i stedet for pengeinstitutternes udlånsstilling anvendt pengeinstitutternes nettovalutastilling korrigeret for deres optagelse af ansvarlig indskudskapital i udlandet.

Statens nettofinansieringsbehov samt kreditudvidelse til den private sektor og kommuner mv. gennem en række vigtige finansieringskilder

	Statens netto-finansierings-behov ¹⁾	Nettoudlån til private; virksomheder og kommuner mv. fra					
		Banker og sparekasser	Realkredit-institutter mv. ²⁾	Forsikrings-selskaber og pen-sionskasser ³⁾	De nævnte indenlandske finansierings-kilder i alt	Udlandet ⁴⁾	Samtlige de nævnte finansierings-kilder
		Millioner kroner					
1980.....	25 793	10 133	19 054	3 569	32 756	4 085	36 841
1981.....	41 518	11 722	16 611	1 808	30 141	19	30 160
1982.....	58 113	16 024	17 290	1 013	34 327	- 1 599	32 728
1983.....	52 813	19 718	35 303	1 200	56 221	4 866	61 087
1984.....	39 845	22 806	40 662	366	63 834	17 048	80 882
1985.....	27 499	32 010	63 937	934	96 881	27 623	124 504
1986.....	- 13 929	69 651	63 991	2 179	135 821	2 552	138 373
1987.....	- 715	30 004	53 315	1 052	84 371	17 781	102 152
1988.....	8 304	- 4 033	52 138	2 904	51 009	24 738	75 747
1987 4. kvt.	- 20 879	25 948	17 307	1 237	44 492	10 954	55 446
1988 1. kvt.	3 757	- 19 945	13 079	557	- 6 309	576	- 5 733
2. —	22 951	10 260	11 551	391	22 202	5 461	27 663
3. —	64	- 10 433	11 586	1 120	2 273	6 964	9 237
4. —	- 18 468	16 085	15 922	836	32 843	11 737	44 580
1989 1. kvt.	4 112	- 12 188*	8 134	561*	- 3 493*	5 743	2 250*
2. —	24 495	12 694	-1 160	354*	11 888*	- 493	11 395*

¹⁾ Se side 12 øverst.

²⁾ Nettonudlån fra realkreditinstitutter og erhvervsfinansieringsinstitutter samt nettotilgang af obligationer udstedt af kommuner og virksomheder.

³⁾ Stigning i udlån. Inklusive Lønmodtagernes Dyrtridsfond.

⁴⁾ Virksomheders og privates samt kommuners og koncessionerede selskabers låntagning i udlandet inklusive leverandørkreditter og fejl og udeladelser.

	Pantebreve tinglyst til (långiver)									Ting- lys- ninger i alt
	Real- kredit- institutter	Spare- kasser	Banker	Forsik- ringssæl- skaber og pensions- kasser	Stat og kom- muner	Ejer- pante- breve	Sæl- ger- pante- breve	Bolig- selska- bernes Lands- bygge- fond mv. ¹⁾	Andre	
Millioner kroner										
1979	33 049	523	820	3 492	2 179	26 126	20 583	4 459		91 231
1980	30 478	373	495	3 994	1 690	21 173	14 985	2 837		76 025
1981	25 788	554	359	1 564	1 674	18 497	9 923	979	729	60 067
1982	28 785	506	239	486	1 940	17 685	5 325	1 338	335	56 639
1983	50 591	429	279	293	2 269	19 958	4 101	1 318	194	79 432
1984	60 675	412	410	276	1 855	26 190	3 746	1 024	278	94 866
1985	86 728	1 256	1 393	848	1 837	34 475	5 196	997	700	133 430
1986	105 763	2 720	2 137	2 143	1 841	44 534	6 767	761	1 196	167 862
1987	86 908	1 603	2 249	193	1 828	33 396	3 650	1 259	303	131 389
1988	81 446	3 150	4 328	575	2 055	30 674	2 747	1 029	2 534	128 538
1987 3. kv. ...	24 036	390	557	36	453	9 063	954	261	70	35 820
4. — ...	23 745	523	836	37	461	8 626	888	379	56	35 551
1988 1. kv. ...	20 487	671	773	117	567	8 300	852	325	427	32 519
2. — ...	17 741	787	941	85	513	7 107	587	199	328	28 288
3. — ...	18 452	623	1 065	194	479	6 897	654	260	1 306	29 930
4. — ...	24 766	1 069	1 549	179	496	8 370	654	245	473	37 801
1989 1. kv. ...	25 522	808	1 689	173	503	6 280	562	263	753	36 553

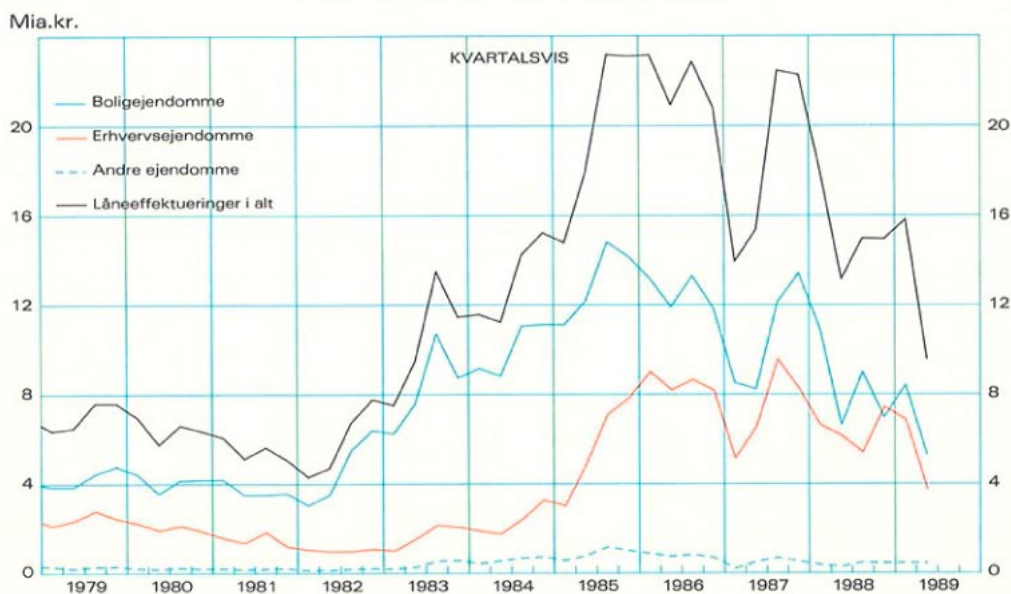
¹⁾ Inklusive Grundejernes Investeringsfond og Finansieringsinstitut-
tet for Hoteller.

Cirkulerende børsnoterede kroneobligationer

(Nominal værdi)

Ultimo	Indenlandske statspapirer			Realkredit- obligationer	Andre krone- obligationer	I alt
	Krone- obligationer	Statsgælds- beviser	I alt			
1978	32 071	13 050	45 121	264 413	21 597	331 131
1979	45 392	16 950	62 342	301 505	22 480	386 327
1980	69 408	21 350	90 758	335 574	22 332	448 664
1981	102 126	33 250	135 376	356 874	24 316	516 566
1982	167 818	36 150	203 968	379 005	27 852	610 825
1983	231 776	40 700	272 476	417 556	34 367	724 399
1984	293 546	37 800	331 346	468 261	37 962	837 569
1985	331 062	28 760	359 822	540 425	40 939	941 186
1986	323 576	27 500	351 076	608 706	43 693	1 003 475
1987	301 340	43 675	345 015	668 819	44 786	1 058 620
1988	299 472	54 085	353 557	723 973	46 026	1 123 556
1988 April	306 243	52 725	358 968	682 745	46 506	1 088 219
Maj	305 715	51 075	356 790	686 828	46 790	1 090 408
Juni	308 650	52 825	361 475	693 697	46 975	1 102 147
Juli	314 110	57 725	371 835	694 363	46 862	1 113 060
Aug.	313 183	52 225	365 408	699 264	47 141	1 111 813
Sept.	302 723	59 725	362 448	705 641	47 442	1 115 531
Okt.	306 662	61 725	368 387	707 110	47 291	1 122 788
Nov.	306 660	52 485	359 145	713 134	47 780	1 120 059
Dec.	299 472	54 085	353 557	723 973	46 026	1 123 556
1989 Jan.	299 796	57 085	356 881	719 970	46 092	1 122 943
Feb.	302 668	51 350	354 018	725 568	46 302	1 125 888
Marts	308 567	52 850	361 417	732 550	47 064	1 141 031
April	313 190	58 000	371 190	721 355	47 868	1 140 413
Maj	310 527	53 950	364 477	725 845	47 762	1 138 084
Juni	323 622	58 550	382 172	731 767	48 204	1 162 143

Realkreditinstitutternes låneaktivitet

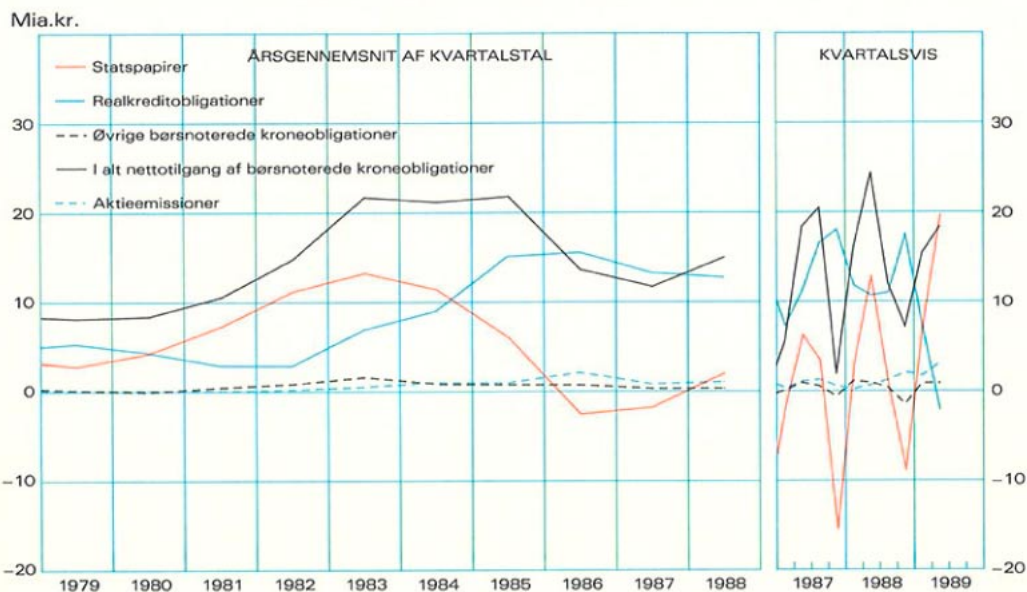
	Låne-tilbud ¹⁾	Låneeffektueringer ²⁾									
		Boligejendomme						Erhvervs-ejendomme		Andre ejendomme	I alt
		Ejerboliger				Udlejnings-ejendomme	I alt	Land-brugs-ejendomme	Industri-ejendomme mv.		
		Nybyg-geri	Om- og tilbyg-ninger	Ejer-skifter	Andre formål						
Millioner kroner											
1978	25 614	7 071	3 372	1 659	335	1 868	14 305	6 523	2 715	980	24 523
1979	29 244	8 054	4 691	2 051	265	1 831	16 892	6 930	2 813	1 094	27 729
1980	26 205	6 936	5 353	1 801	252	1 955	16 297	5 105	3 097	853	25 352
1981	20 907	4 542	4 708	2 625	318	2 571	14 764	2 710	3 316	804	21 594
1982	25 681	2 339	3 298	7 444	446	4 919	18 446	2 014	2 123	687	23 270
1983	49 305	4 160	5 516	15 575	639	7 446	33 336	2 934	3 890	1 600	41 760
1984	62 882	5 462	8 842	17 648	477	7 776	40 205	3 641	5 794	2 420	52 060
1985	116 632	9 566	12 664	19 561	1 560	8 962	52 313	7 444	15 492	3 557	78 806
1986	112 842	12 108	7 892	19 291	781	10 167	50 239	12 668	21 491	3 157	87 555
1987	85 873	15 540	3 397	14 997	15	10 760	42 285	8 077	21 521	1 961	73 844
1988	55 861	8 579	2 476	13 094	133	12 101	33 526	6 199	19 508	1 617	60 850
1986 3. kv.	26 476	3 277	1 890	5 128	97	2 906	13 298	3 759	4 929	830	22 816
4. —	26 573	3 167	1 771	4 525	111	2 262	11 836	3 418	4 787	701	20 742
1987 1. kv.	16 377	2 210	845	3 263	15	2 919	8 511	1 706	3 452	210	13 879
2. —	24 656	2 458	703	3 859	14	1 745	8 228	1 874	4 686	518	15 306
3. —	23 085	3 760	904	4 316	— 10	3 697	12 122	2 475	7 133	697	22 427
4. —	21 755	7 112	945	3 559	— 4	2 399	13 424	2 022	6 250	536	22 232
1988 1. kv.	8 867	3 646	658	2 925	14	4 212	10 935	1 543	5 101	381	17 960
2. —	13 326	1 574	604	3 296	21	1 695	6 620	1 606	4 557	301	13 084
3. —	14 018	1 644	575	3 504	15	4 067	9 006	1 310	4 118	484	14 918
4. —	19 650	1 715	639	3 369	83	2 127	6 965	1 740	5 732	451	14 888
1989 1. kv.	19 712	1 595	449	2 816	171	4 686	8 429	1 905	4 987	463	15 784
2. —	18 750	1 348	376	3 062	66	1 681	5 299	1 090	2 682	459	9 530

¹⁾ Kontantværdi. Nye afgivne bindende lånetilbud minus overførsler, dvs. de restgældsbeløb til instituttet, der forudsættes at blive indfriet i forbindelse med optagelsen af det nye lån. Der er endvidere foretaget fradrag for afslæde, bortfaldne og reducerede lånetilbud.

²⁾ Kursværdi på effektueringsdatoen. Bruttolån minus overførsler. Fra og med januar 1987 også minus ekstraordinære indfrielsler. Sidstnævnte gælder dog ikke fordelingen af ejerboliger på formål. Boligejendomme i alt afviger derfor fra summen af tallene for ejerboliger og udlejningsejendomme.

Nettotilgang af børsnoterede kroneobligationer til kursværdi samt aktieemissioner

25

	Nettotilgang af børsnoterede kroneobligationer til kursværdi				Placeret hos							Aktie- emis- sioner
	Inden- landske stats- papirer	Real- kredit- obliga- tioner	Øvrige børs- noterede krone- obliga- tioner	I alt	National- banken ²⁾	Banker ²⁾	Spare- kasser ²⁾	Sociale fonde ¹⁾ , Post- giroen og Hypotek- banken	For- sikrings- selskaber og pensions- kasser	Erhvervs- virksom- heder, private mv. ³⁾		
											Millioner kroner	
1979	11 133	21 097	384	32 614	24	563	1 581	9 293	8 300	13 979	236	
1980	16 878	17 113	- 393	33 598	985	3 488	2 415	9 277	9 566	7 867	250	
1981	28 996	11 470	1 673	42 139	388	4 631	283	9 304	12 681	14 852	55	
1982	44 716	11 333	3 186	59 235	1 665	9 002	2 404	12 525	16 592	17 047	592	
1983	53 017	27 541	6 302	86 860	1 351	29 034	9 930	13 560	18 604	14 381	1 922	
1984	45 591	35 945	3 205	84 741	- 1 543	13 832	3 453	15 053	18 324	35 622	3 914	
1985	23 985	60 386	2 815	87 186	- 316	17 037	3 632	12 360	19 870	34 603	3 710	
1986	-10 364	62 150	2 657	54 443	12 071	- 5 298	- 2 107	16 701	16 353	16 723	8 331	
1987	- 7 294	52 979	1 035	46 720	- 88	-21 782	-11 856	12 678	13 185	54 583	3 024	
1988	7 889	50 933	1 087	59 909	- 54	6 481	9 214	12 347	14 060	17 861	4 033	
1986 3. kv.	- 2 992	17 400	412	14 820	10 880	- 7 309	- 4 762	3 841	3 405	8 765	919	
4. —	-12 347	12 975	- 523	105	745	3 986	821	656	- 3 372	- 2 731	1 190	
1987 1. kv.	- 1 613	7 200	85	5 672	14	-18 833	- 9 110	8 219	8 432	16 950	238	
2. —	6 306	11 201	963	18 470	- 5	5 416	- 1 822	1 606	3 269	10 006	1 055	
3. —	3 447	16 556	574	20 577	- 53	- 8 269	107	5 256	5 014	18 522	1 238	
4. —	-15 434	18 022	- 587	2 001	- 44	- 96	- 1 031	-2 403	- 3 530	9 105	493	
1988 1. kv.	3 260	11 750	1 168	16 178	- 244	-12 905	- 360	5 645	10 252	13 790	152	
2. —	12 847	10 650	969	24 466	198	4 844	2 010	3 493	3 895	10 026	628	
3. —	683	10 973	414	12 070	- 15	1 878	2 469	3 592	4 881	- 735	1 195	
4. —	- 8 901	17 560	-1 464	7 195	7	12 664	5 095	- 383	- 4 968	- 5 220	2 058	
1989 1. kv.	7 697	6 954	912	15 563	- 107	287*	1 357*	5 041	8 985*		1 722	
2. —	19 674	- 2 155	927	18 446	48	4 141	- 794	4 260	10 791		3 143	

¹⁾ Den sociale Pensionsfond, Arbejdsmarkedets Tillægspension (til og med 1980 ændringer i bogførte værdier) og Lønmodtagernes Dyrtdsfond.

²⁾ Korrigeret for genkøbsforretninger indgået med Nationalbanken.

³⁾ Beregnet residualt. Inklusive nettosalg til udlandet, se side 7.

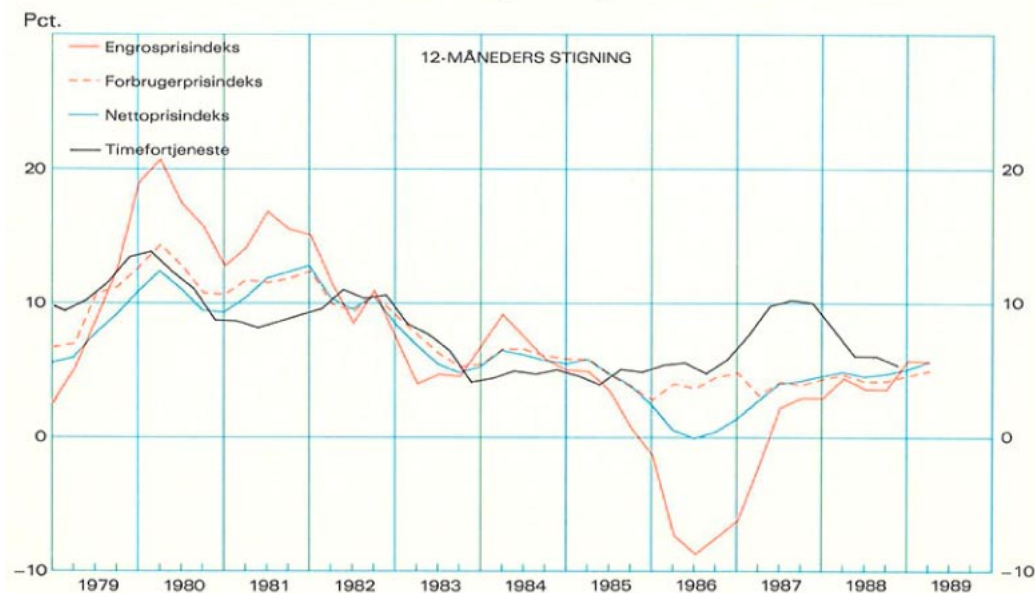
Ultimo	Aktiver							
	Kasse- behold- ning	Fonds- behold- ning	Udlån		Garanti- debitorer	Faste ejendomme, maskiner og inventar mv. ²⁾	Andet	I alt
			Erhvervs- mæssige	Ikke- erhvervs- mæssige ¹⁾				
1984	707	409	2 006	1 080	88	1 013	230	5 533
1985	1 727	112	2 791	1 934	91	1 396	341	8 392
1986	2 305	251	4 461	3 858	124	1 787	645	13 431
1987	935	175	5 555	5 067	278	2 083	1 123	15 216
1988	1 260	22	5 288	4 823	1 951	1 763	1 732	16 839
1986 Marts	1 598	532	3 172	2 184	82	1 660	300	9 528
Juni	1 335	467	3 337	2 963	86	1 743	523	10 454
Sept.	1 272	347	4 359	3 391	82	1 821	559	11 831
Dec.	2 305	251	4 461	3 858	124	1 787	645	13 431
1987 Marts	1 103	268	5 245	4 260	161	1 850	919	13 806
Juni	1 400	171	5 555	4 659	78	1 928	895	14 686
Sept.	211	168	5 393	4 377	103	2 287	929	13 468
Dec.	935	175	5 555	5 067	278	2 083	1 123	15 216
1988 Marts	925	172	5 710	5 032	388	2 042	1 441	15 710
Juni	1 141	44	5 468	4 467	112	1 792	1 112	14 136
Sept.	285	104	5 248	4 642	89	1 802	1 062	13 232
Dec.	1 260	22	5 288	4 823	1 951	1 763	1 732	16 839
1989 Marts	1 172	68	5 013	4 616	2 374	1 680	1 567	16 490
Juni	195	63	5 216	4 720	2 368	1 899	1 679	16 140

Ultimo	Passiver						
	Gæld til pengeinstitutter		Afgivne garantier	Andet		Egen- kapital og ansvarlig indskuds- kapital	I alt
	Inden- landske	Uden- landske		Inden- landske	Uden- landske		
1984	1 882	750	88	1 399	659	755	5 533
1985	2 694	2 198	91	1 671	624	1 114	8 392
1986	6 939	2 620	126	1 161	1 216	1 369	13 431
1987	7 212	2 063	278	1 800	1 965	1 898	15 216
1988	7 164	2 234	1 951	2 586	1 007	1 897	16 839
1986 Marts	2 169	3 649	82	1 135	1 277	1 216	9 528
Juni	2 833	3 113	86	1 803	1 178	1 441	10 454
Sept.	4 038	3 235	82	1 667	1 094	1 715	11 831
Dec.	6 939	2 620	126	1 161	1 216	1 369	13 431
1987 Marts	6 731	2 531	161	1 416	1 077	1 890	13 806
Juni	6 903	2 910	78	1 506	1 124	2 165	14 686
Sept.	6 047	2 605	103	1 348	1 037	2 328	13 468
Dec.	7 212	2 063	278	1 800	1 965	1 898	15 216
1988 Marts	7 180	2 258	388	1 986	1 777	2 121	15 710
Juni	6 807	2 411	112	2 028	986	1 792	14 136
Sept.	6 141	2 368	89	1 905	982	1 747	13 232
Dec.	7 164	2 234	1 951	2 586	1 007	1 897	16 839
1989 Marts	6 761	2 252	2 374	2 081	1 005	2 017	16 490
Juni	6 859	1 753	2 368	1 714	1 006	2 440	16 140

Anm.: Nogle af de indberettende selskaber er etableret i løbet af perioden. Fra og med ultimo juni 1988 eksklusive Global Finans, der er omdannet til en bank, og inklusive Topdanmark Leasing.

¹⁾ Herunder udlån til erhvervsdrivende til køb af personbiler og varige forbrugsgoder.

²⁾ Altovervejende leasingaktiver. Leasingaktiver i pengeinstitutejede finansieringsselskaber er i et vist omfang placeret under erhvervs-mæssige udlån.

	Engros- prisindeks ¹⁾	Forbruger- prisindeks ²⁾	Netto- prisindeks ³⁾	Time- fortjeneste ⁴⁾	Engros- prisindeks ¹⁾	Forbruger- prisindeks ²⁾	Time- fortjeneste ⁴⁾	
	År-til-år stigning i procent				1980 = 100	1980 = 100	Indeks 1980 = 100	Kroner
1979	9.0	9.6	7.6	11.3	85	89.0	90	53.28
1980	17.6	12.3	10.7	11.3	100	100.0	100	59.28
1981	15.0	11.7	11.3	8.8	115	111.7	109	64.52
1982	10.4	10.1	10.4	10.4	127	123.0	120	71.26
1983	5.5	6.9	6.2	6.6	134	131.5	128	75.98
1984	7.5	6.3	6.0	4.8	144	139.8	134	79.66
1985	2.8	4.7	4.6	4.7	148	146.4	141	83.42
1986	- 6.8	3.6	0.7	5.4	138	151.7	148	87.89
1987	0.0	4.0	3.1	9.5	138	157.8	162	96.25
1988	3.6	4.6	5.0	6.3	143	165.0	173	102.34
1986 Jan.	- 1.4	2.8	2.4	5.4	145	147.5	144	85.34
April	- 7.3	4.0	0.5	5.6	139	151.8	148	87.65
Juli	- 8.7	3.6	- 0.1	4.8	136	151.7	149	88.18
Okt.	- 7.5	4.5	0.4	5.8	136	154.0	152	90.24
1987 Jan.	- 6.2	4.8	1.4	7.7	136	154.6	155	91.88
April	- 2.2	3.1	2.7	9.8	136	156.5	162	96.28
Juli	2.2	4.1	4.0	10.3	139	157.9	164	97.24
Okt.	2.9	3.9	4.2	10.1	140	160.0	168	99.34
1988 Jan.	2.9	4.3	4.6	8.1	140	161.3	168	99.33
April	4.4	4.7	4.9	6.1	142	163.8	172	102.15
Juli	3.6	4.1	4.6	6.1	144	164.4	174	103.16
Okt.	3.6	4.2	4.7	5.4	145	166.7	177	104.71
1989 Jan.	5.7	4.6	5.1	...	148	168.7	...	...
April	5.6	4.9	5.6	...	150	171.9	...	...
Maj	6.3	4.8	5.3	...	152	173.1	...	...
Juni	5.6	4.5	5.0	...	152	172.6	...	...

Anm.: Årstallene for de anførte prisindeks er gennemsnit af månedsindeksene.

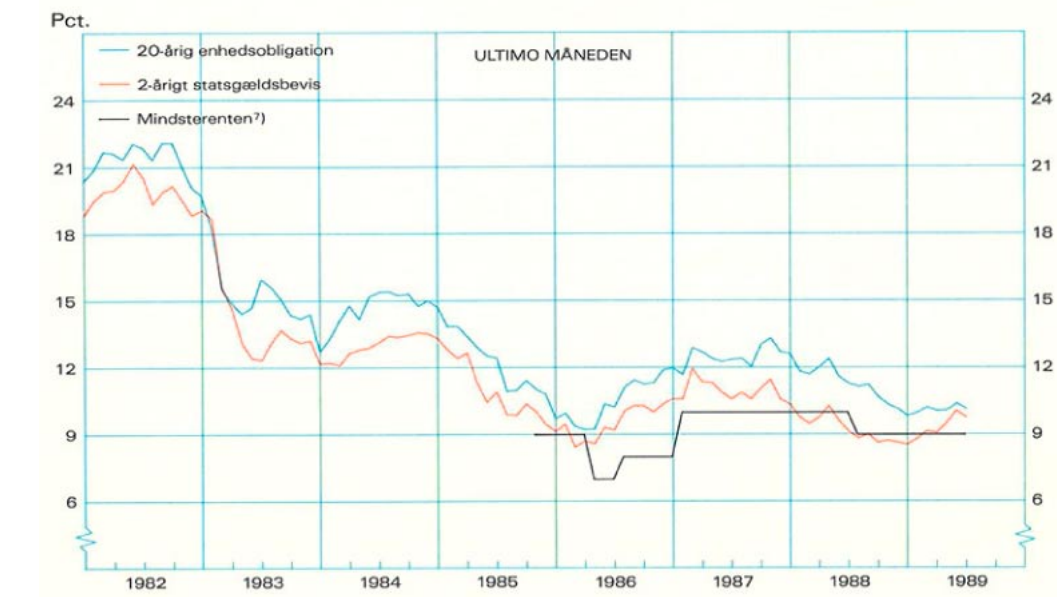
¹⁾ Eksklusive alle indirekte skatter bortset fra told og importafgifter. Vægtene er baseret på engrosomsætningen i 1980. 1979 omregnet af Nationalbanken fra oprindelig basis 1975 = 100.

²⁾ Vægtene bliver løbende reguleret og er nu baseret på sammensætningen af det samlede forbrug i 1981 ført frem med prisudviklingen til april 1984. Inklusive udgifter til bolig. 1979 omregnet af Nationalbanken fra oprindelig basis.

³⁾ Eksklusive direkte og indirekte skatter samt offentlige pristilskud. Inklusive udgifter til bolig. Vægtene bliver løbende reguleret og er nu baseret på forbrugssammensætningen i lønmodtagerhusholdninger i 1981, hvor vægtene er ajourført for prisudviklingen frem til april 1984. Til og med 1980 benævnt månedsprisindeks, der indgik i beregningen af reguleringspristallet, som blev anvendt ved regulering af lønninger.

⁴⁾ Gennemsnitlig timefortjeneste for samtlige arbejdere i industri, håndværk samt bygge- og anlægsvirksomhed.

Effektiv rente af et udvalg af børsnoterede obligationer samt mindsterenten

Ultimo ¹⁾	Stats- gælds- beviser ²⁾ (2-årige)	Statsobligationer			Realkreditobligationer				Gennem- snit af effektiv obligations- rente ⁶⁾	Mindste- renten ⁷⁾
		10 pct.	9 pct. ³⁾	5 pct.	9 pct. ⁴⁾	9 pct. ⁴⁾	9 pct. ⁴⁾	9 pct. ⁵⁾		
		Færdigmortiseret senest			Færdigmortiseret antal år efter seriens lukning					
		2004	1994	2007	30	20	10	5		
		Procent p.a.								
1978	17.10	•	18.12	16.42	<u>18.49</u>	<u>18.94</u>	18.39	17.02	18.15	•
1979	<u>17.82</u>	•	19.12	18.33	<u>18.26</u>	<u>18.68</u>	19.04	18.14	18.11	•
1980	18.17	19.98	19.62	19.72	<u>18.93</u>	<u>19.52</u>	<u>19.79</u>	<u>17.61</u>	18.60	•
1981	18.87	20.91	19.63	20.02	19.93	<u>20.38</u>	19.96	18.55	19.45	•
1982	<u>19.05</u>	<u>20.14</u>	20.63	18.40	<u>19.10</u>	<u>19.69</u>	<u>19.65</u>	<u>18.78</u>	19.38	•
1983	<u>12.16</u>	12.96	12.73	11.87	12.83	12.61	12.65	12.65	12.64	•
1984	<u>13.30</u>	14.60	14.16	11.92	14.75	14.77	14.18	13.94	14.02	•
1985	<u>9.13</u>	9.67	<u>9.47</u>	8.76	<u>10.31</u>	<u>10.32</u>	<u>9.65</u>	<u>9.29</u>	9.86	9
1986	<u>10.59</u>	11.70	<u>10.82</u>	11.49	<u>12.48</u>	<u>11.96</u>	<u>11.60</u>	10.85	11.61	8
1987	<u>10.34</u>	12.05	10.61	10.14	<u>12.79</u>	<u>12.61</u>	<u>11.67</u>	9.61	11.73	10
1988	8.53	9.39	8.71	7.88	<u>9.92</u>	<u>9.82</u>	<u>9.32</u>	8.94	9.78	9
1988 Okt.	8.71	9.82	8.88	8.40	10.55	10.32	9.84	8.63	10.03	9
Nov.	8.62	9.69	8.72	8.07	10.32	10.14	9.46	8.95	9.98	9
Dec.	8.53	9.39	<u>8.71</u>	7.88	9.92	9.82	9.32	8.94	9.78	9
1989 Jan.	8.79	9.57	9.15	7.44	9.98	9.96	9.62	8.89	9.85	9
Feb.	9.14	9.93	9.64	7.65	10.27	10.20	9.72	8.72	10.12	9
Marts	9.07	9.74	9.56	7.95	10.12	10.04	9.74	8.69	10.01	9
April	9.49	9.73	9.63	8.20	10.06	10.06	9.65	8.64	10.02	9
Maj	10.05	10.12	10.20	8.04	10.32	10.37	10.20	8.63	10.30	9
Juni	9.76	9.76	9.68	8.08	10.08	10.13	9.96	8.59	10.12	9

¹⁾ Den effektive rente på helårsbasis som beregnet af Københavns Fondsbørs. Til og med 1979 omregnet af Nationalbanken fra to gange den effektive halvårsrente.

²⁾ Til og med 1979 8 pct. Til og med 1982 12 pct. Til og med 1984 10 pct. Til og med marts 1986 9 pct. Til og med december 1986 8 pct. Til og med juni 1988 10 pct. Derefter 9 pct.

³⁾ Til og med marts 1986 10 pct. Til og med december 1986 8 pct. Til og med december 1988 10 pct.

⁴⁾ Til og med 1980 10 pct. Til og med 1982 12 pct. Til og med marts

1986 10 pct. Fra og med april 1986 4 kreditorterminer. Til og med december 1986 9 pct. Til og med september 1988 10 pct.

⁵⁾ Rentetilpasningslån. Til og med 1980 9 pct. Til og med 1982 12 pct. Til og med marts 1986 10 pct.

⁶⁾ Vejet gennemsnit af samtlige serier/afdelinger på kurslistens sektion I og II. Til og med 1981 dog vejet gennemsnit af samtlige statspapirer samt alle åbne serier af almindelig og særlig realkredit.

⁷⁾ I henhold til kursgevinstloven.

	Udlån			Indlån					
	Gennem- snit af samtlige udlån	Heraf		Gennem- snit af samtlige indlån	Heraf				
		Udlån med ad- gang til variabel udnyttelse	Andre udlån ¹⁾		Indlån på an- fordring uden check	Indlån på 12 måneder og der- over	Særlige indlåns- former	Aftale- indlån	
Procent p.a.									
<i>Banker</i>									
1984	1. kvrt.	15.1	14.8	15.6	8.9	7.3	10.1	10.4	11.4
	2. —	15.2	14.8	15.8	8.7	7.4	9.8	9.4	11.1
	3. —	15.2	14.8	15.9	9.2	7.6	9.9	12.0	10.8
	4. —	15.6	15.2	16.1	9.7	7.6	9.8	11.9	12.0
1985	1. kvrt.	15.5	15.3	16.0	9.1	7.6	9.6	11.7	11.8
	2. —	15.7	15.5	16.1	9.2	7.8	9.9	11.7	11.0
	3. —	14.4	14.0	14.8	8.0	7.3	8.8	10.4	10.1
	4. —	13.7	13.3	14.3	7.7	6.9	7.8	9.7	10.0
1986	1. kvrt.	13.2	12.9	13.6	7.2	6.8	7.3	8.6	9.3
	2. —	12.5	12.2	13.1	6.7	6.4	6.8	7.9	8.7
	3. —	12.5	12.1	13.1	6.7	6.5	6.5	7.8	9.0
	4. —	12.5	12.2	13.0	7.2	6.4	6.4	7.8	9.4
1987	1. kvrt.	13.0	13.0	13.2	7.7	6.6	6.9	7.8	10.5
	2. —	13.6	13.5	13.8	7.7	6.6	7.1	8.0	10.1
	3. —	13.5	13.3	13.8	7.6	6.7	7.1	8.0	9.8
	4. —	13.4	13.3	13.7	7.7	6.6	7.1	8.0	10.0
1988	1. kvrt.	13.2	13.2	13.5	7.3	6.7	6.8	7.9	9.3
	2. —	13.4	13.4	13.5	7.2	6.7	7.2	7.9	9.0
	3. —	13.2	13.1	13.6	6.9	6.4	7.6	7.6	8.6
	4. —	13.0	12.7	13.5	6.9	6.3	7.7	7.6	8.4
1989	1. kvrt.	12.3	11.9	12.7	6.5	6.0	7.4	6.6	8.3
<i>Sparekasser</i>									
1984	1. kvrt.	15.5	15.3	15.8	8.3	5.1	9.5	11.2	11.7
	2. —	15.6	15.5	16.0	8.3	5.1	9.6	10.8	11.2
	3. —	15.9	15.6	16.2	8.5	5.4	9.7	11.6	11.4
	4. —	16.3	16.3	16.6	9.0	5.8	9.7	12.6	12.0
1985	1. kvrt.	16.2	16.0	16.5	8.3	5.7	9.4	11.7	11.8
	2. —	16.6	16.3	17.2	8.8	5.9	9.4	12.0	11.1
	3. —	15.4	15.3	15.8	7.7	5.3	9.0	11.2	11.1
	4. —	14.5	14.2	15.0	7.0	4.9	8.3	10.0	10.0
1986	1. kvrt.	13.5	13.7	13.6	6.6	5.2	8.0	9.1	9.4
	2. —	13.0	13.3	12.9	6.2	5.0	7.4	8.0	9.1
	3. —	13.1	13.4	13.0	6.0	5.0	6.9	7.8	8.8
	4. —	12.8	13.3	12.6	6.7	5.1	6.9	8.0	9.8
1987	1. kvrt.	13.3	13.7	13.2	6.8	5.4	7.0	7.8	10.0
	2. —	13.6	14.3	13.3	7.1	5.8	7.1	8.5	10.0
	3. —	13.5	13.9	13.3	6.9	5.7	7.3	7.8	9.6
	4. —	13.5	14.2	13.1	7.0	5.6	7.4	7.8	9.9
1988	1. kvrt.	13.4	14.1	13.1	7.0	5.8	7.3	8.1	9.1
	2. —	13.4	14.6	12.7	7.0	5.7	7.3	8.3	8.9
	3. —	13.2	14.3	12.4	6.7	5.7	6.8	8.0	8.3
	4. —	13.0	14.4	12.3	6.6	5.8	6.8	7.5	8.1
1989	1. kvrt.	12.7	13.5	12.4	6.3	5.4	6.6	7.1	7.9

Anm.: Periodens renteindtægter respektive renteudgifter er sat i forhold til periodens gennemsnitlige saldo for de pågældende udlåns- respektive indlånsformer, omregnet til effektiv rente på helårsbasis. Renteindtægter omfatter rente, løbende provi-

sion og stiftelsesprovision. Stiftelsesprovision og underkurs indregnes i det omfang, bekendtgørelsen om bankers og sparekassers regnskabsaflæggelse foreskriver.

¹⁾ Omfatter ikke vekslers, byggelån og prioritetslån.

Ultimo	Rente for 3-måneders interbankindskud					
	Danmark ¹⁾	England ¹⁾	Japan ²⁾	Sverige ³⁾	Tyskland ²⁾	USA ²⁾
	Procent p.a.					
1987 Juli	10.0	9.2	3.9	8.7	3.8	6.8
August	9.9	10.4	3.9	9.1	3.9	7.2
September ..	9.8	10.2	4.9	9.0	4.4	8.2
Oktober	10.2	9.2	4.4	9.4	4.1	7.5
November ..	9.9	8.9	4.4	9.1	3.8	7.9
December ..	9.5	8.9	4.2	9.0	3.4	7.2
1988 Januar	8.9	8.7	4.1	9.2	3.2	6.8
Februar	8.7	9.3	4.2	9.2	3.3	6.8
Marts	8.9	8.6	4.1	9.6	3.3	6.8
April	9.5	8.2	4.0	10.0	3.4	7.1
Maj	9.0	7.6	4.1	10.2	3.5	7.6
Juni	8.3	9.9	4.4	10.3	4.4	7.8
Juli	8.2	10.8	4.7	10.4	5.1	8.3
August	8.2	12.2	4.9	10.5	5.1	8.6
September ..	7.9	11.9	4.8	10.5	5.1	8.6
Oktober	8.1	12.0	4.4	10.6	4.8	8.5
November ..	8.1	13.1	4.4	10.6	5.1	9.2
December ..	7.9	13.1	4.6	10.4	5.3	9.2
1989 Januar	8.1	13.0	4.4	10.4	5.9	9.2
Februar	8.5	13.3	4.7	11.4	6.9	10.2
Marts	8.6	13.0	4.5	11.6	6.3	10.2
April	9.0	12.9	4.6	11.6	6.4	9.8
Maj	9.4	14.2	5.0	11.6	7.1	9.4
Juni	9.6	14.1	5.4	11.7	7.0	9.2
Ultimo	Effektiv rente af 10-årige statsobligationer ⁴⁾					
	Danmark	England	Japan	Sverige	Tyskland	USA
	Procent p.a.					
1987 Juli	11.3	10.1	5.2	11.9	6.2	8.8
August	10.9	10.6	5.4	12.1	6.5	9.2
September ..	11.6	10.5	6.1	12.0	6.8	9.8
Oktober	11.9	9.6	5.4	11.6	6.4	9.1
November ..	11.1	9.6	5.2	11.8	6.3	9.2
December ..	10.8	9.8	4.9	11.6	6.4	9.0
1988 Januar	10.1	9.6	4.7	11.4	6.4	8.4
Februar	9.8	9.5	4.6	11.1	6.2	8.3
Marts	10.0	9.3	4.8	11.3	6.2	8.8
April	10.7	9.5	4.8	11.4	6.5	9.1
Maj	9.9	9.6	5.0	11.4	6.6	9.4
Juni	9.6	10.1	5.4	11.2	6.7	9.0
Juli	9.4	10.0	5.4	11.5	6.9	9.3
August	9.5	10.4	5.7	11.5	6.8	9.4
September ..	9.2	10.1	5.4	11.5	6.6	9.1
Oktober	9.1	9.8	4.9	11.1	6.2	8.8
November ..	9.0	10.5	4.7	11.1	6.4	9.3
December ..	8.9	10.4	4.7	10.7	6.6	9.4
1989 Januar	9.5	9.8	4.7	10.3	6.7	9.2
Februar	9.9	10.1	4.9	10.8	7.0	9.5
Marts	9.6	10.2	4.9	11.0	7.0	9.5
April	9.7	10.2	5.0	11.1	6.8	9.3
Maj	10.2	10.6	5.5	11.0	7.0	8.8
Juni	9.8	10.5	5.6	11.3	6.7	8.2

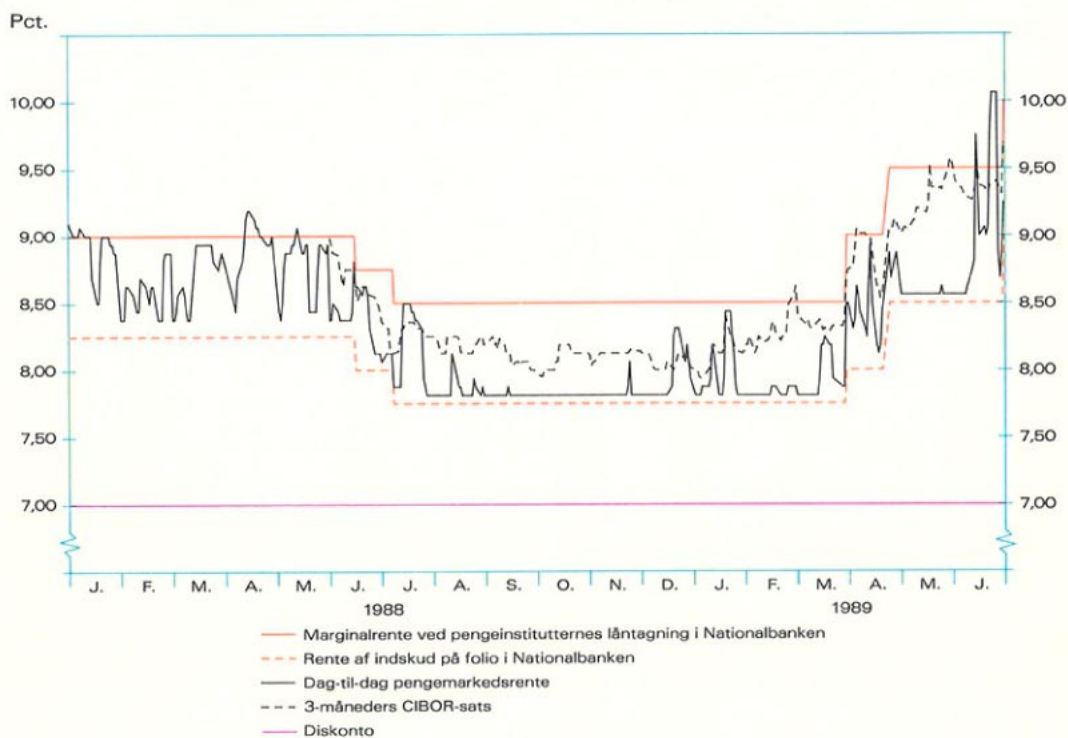
1) 3-måneders pengemarkedsrente.

2) 3-måneders eurorente.

3) 3-måneders skatkammerbeviser.

4) Danmark: Serielån. Øvrige lande: Stående lån.

Gældende fra	Diskonto og redis-konto	Almindelig udlåns-rente	Rente ved belåning af indlåns-beviser	Rente ved træk på folio	Rente ved dag-til-dag udlån i penge-markedet	Basisrente under genkøbs-ordningen	Rente ved salg af indlåns-beviser	Rente af inde-stående på folio
1986 2. jan.	7.00	8.00	8.50	•	9.250	•	8.50	•
15. —	7.00	8.00	8.50	•	—	•	8.50	•
22. —	7.00	8.00	8.50	•	9.250	•	8.50	•
27. —	7.00	8.00	8.50	•	—	•	8.50	•
28. —	7.00	8.00	8.50	•	—	•	8.45	•
3. feb.	7.00	8.00	8.50	•	—	•	8.50	•
13. —	7.00	8.00	8.50	•	9.250	•	8.50	•
17. —	7.00	8.00	8.50	•	—	•	8.50	•
26. —	7.00	8.00	8.50	•	—	•	8.45	•
3. marts	7.00	8.00	8.50	•	—	•	8.50	•
12. —	7.00	8.00	8.50	•	9.250	•	8.50	•
21. —	7.00	8.00	8.50	•	9.250	•	8.45	•
1. april	7.00	8.00	8.50	•	9.250	•	8.50	•
14. —	7.00	8.00	8.50	•	9.250	•	8.45	•
23. —	7.00	8.00	8.50	•	—	•	8.45	•
24. —	7.00	8.00	8.50	•	9.250	•	8.45	•
1. maj	7.00	8.00	8.50	•	—	•	8.50	•
5. —	7.00	8.00	8.50	•	9.250	•	8.50	•
15. —	7.00	8.00	8.50	•	—	•	8.50	•
23. —	7.00	8.00	8.50	•	9.250	•	8.50	•
2. juni	7.00	8.00	8.50	•	—	•	8.50	•
12. —	7.00	8.00	8.50	•	9.250	•	8.50	•
1. aug.	7.00	8.00	8.50	•	—	•	8.50	•
5. —	7.00	8.00	8.50	•	9.250	•	8.50	•
20. —	7.00	8.00	8.50	•	—	•	8.50	•
22. —	7.00	8.00	8.50	•	9.250	•	8.50	•
1. sept.	7.00	8.00	8.50	•	—	•	8.50	•
4. —	7.00	8.00	8.50	•	9.250	•	8.50	•
1987 6. jan.	7.00	8.00	9.75	•	10.250	•	9.75	•
8. —	7.00	8.00	9.75	•	12.000	•	9.75	•
9. —	7.00	8.00	9.75	•	14.000	•	9.75	•
12. —	7.00	8.00	9.75	•	11.000	•	9.75	•
2. feb.	7.00	8.00	10.50	•	11.000	•	10.50	•
17. marts	7.00	8.00	10.00	•	10.500	•	10.00	•
26. —	7.00	8.00	9.50	•	10.000	•	9.50	•
9. juni	7.00	8.00	9.00	•	9.500	•	9.00	•
1. juli	7.00	8.00	9.00	•	9.500	•	8.95	•
3. aug.	7.00	8.00	9.00	9.50	—	•	9.25	8.75
15. sept.	7.00	8.00	•	9.50	—	•	9.25	8.75
9. dec.	7.00	8.00	•	9.00	—	•	8.75	8.25
1988 4. jan.	7.00	8.00	•	9.00	—	•	•	8.25
1. marts	7.00	8.00	•	9.00	—	—	•	8.25
13. april	7.00	8.00	•	9.00	—	9.00	•	8.25
15. —	7.00	8.00	•	9.00	—	—	•	8.25
16. juni	7.00	8.00	•	8.75	—	—	•	8.00
8. juli	7.00	8.00	•	8.50	—	—	•	7.75
1989 30. marts	7.00	8.00	•	8.50	—	9.00	•	8.00
24. april	7.00	8.00	•	9.00	—	9.50	•	8.50
30. juni	7.00	8.00	•	9.50	—	10.00	•	9.00

Dag-til-dag pengemarkedsrente

	Gennem-snit	Højest	Lavest	Rente af særlige indskud ¹⁾		Gennem-snit	Højest	Lavest	Rente af særlige indskud ¹⁾
	Procent p.a.					Procent p.a.			
1987 Juli	9.49	9 1/2	9 3/8	9.49	1988 Juli	8.15	8 1/2	7 13/16	•
Aug.	9.34	9 1/2	9	9.34	Aug.	7.86	8 1/8	7 13/16	•
Sept.	9.37	9 1/2	9	9.37	Sept.	7.81	7 7/8	7 13/16	•
Okt.	9.46	9 7/8	9 1/16	9.46	Okt.	7.81	7 13/16	7 13/16	•
Nov.	9.34	9 7/8	8 15/16	9.34	Nov.	7.82	8 1/16	7 13/16	•
Dec.	9.25	9 11/16	8 15/16	9.25	Dec.	7.96	8 5/16	7 13/16	•
1988 Jan.	8.93	9 1/8	8 1/2	•	1989 Jan. . . .	7.98	8 7/16	7 13/16	•
Feb.	8.59	8 7/8	8 3/8	•	Feb.	7.83	7 7/8	7 13/16	•
Marts	8.71	8 15/16	8 3/8	•	Marts	7.98	8 1/2	7 13/16	•
April	8.92	9 3/16	8 7/16	•	April	8.53	8 15/16	8 1/8	•
Maj.	8.80	9 1/16	8 3/8	•	Maj.	8.56	8 7/8	8 9/16	•
Juni	8.43	8 13/16	8 1/8	•	Juni	9.03	10 1/16	8 9/16	•

Anm.: Daglige omsætningsgennemsnit.

1) Særlige indskud i Nationalbanken, se side 14, forrentes med periodens gennemsnitlige dag-til-dag pengemarkedsrente eller med et

variabelt spænd herunder. Rentespændet fastsættes af Nationalbanken.

	1 måned			2 måneder			3 måneder		
	Gennem-snit	Højest	Lavest	Gennem-snit	Højest	Lavest	Gennem-snit	Højest	Lavest
	Procent p.a.								
1988 Juni	8.6115	8.8750	8.2813	8.6264	8.9063	8.3750	8.6712	8.9844	8.4375
Juli	8.1577	8.2500	8.0156	8.2009	8.2969	8.0781	8.2783	8.3594	8.1250
Aug.	7.9830	8.0625	7.9375	8.1175	8.2031	8.0000	8.1936	8.2500	8.1250
Sept.	7.8821	7.9375	7.7656	7.9929	8.1406	7.8281	8.1073	8.2500	7.9844
Okt.	7.8333	7.8750	7.7500	7.9628	8.0625	7.8125	8.0878	8.1875	7.9531
Nov.	7.9006	8.0000	7.8750	8.0362	8.0625	7.9688	8.1186	8.1563	8.0313
Dec.	7.9970	8.1250	7.9375	8.0290	8.1250	8.0000	8.0528	8.1250	8.0000
1989 Jan.	8.0490	8.3906	7.8750	8.0732	8.3906	7.9375	8.1129	8.4063	7.9375
Feb.	8.0734	8.4375	7.9844	8.1992	8.5000	8.0625	8.2852	8.6250	8.1250
Marts	8.1953	8.6406	8.0469	8.2805	8.7031	8.1563	8.3805	8.7500	8.2813
April	8.8388	9.0469	8.4375	8.8734	9.0469	8.5000	8.9161	9.1250	8.5313
Maj.	8.9598	9.2500	8.8438	9.1816	9.4844	8.9531	9.2738	9.5781	9.0156
Juni	9.2202	9.6406	8.8750	9.3098	9.5781	9.1875	9.3735	9.6875	9.2656
	4 måneder			5 måneder			6 måneder		
	Gennem-snit	Højest	Lavest	Gennem-snit	Højest	Lavest	Gennem-snit	Højest	Lavest
	Procent p.a.								
1988 Juni	8.7038	9.0000	8.5000	8.7173	9.0000	8.5000	8.7514	9.0625	8.5156
Juli	8.3304	8.4063	8.1563	8.3936	8.4688	8.2813	8.4725	8.5000	8.3750
Aug.	8.3118	8.5000	8.1250	8.4198	8.6250	8.1875	8.5149	8.7500	8.3281
Sept.	8.2756	8.4844	8.0938	8.4127	8.6094	8.1875	8.5085	8.7031	8.2500
Okt.	8.1771	8.3125	8.0000	8.2530	8.3750	8.1250	8.3214	8.4375	8.1875
Nov.	8.1719	8.1875	8.1406	8.2379	8.2500	8.1875	8.2983	8.3125	8.2500
Dec.	8.0707	8.1719	8.0000	8.1243	8.2500	8.0625	8.1503	8.3125	8.0625
1989 Jan.	8.1442	8.4688	7.9688	8.1747	8.5000	8.0000	8.2038	8.5000	8.0156
Feb.	8.3563	8.7188	8.1875	8.4219	8.7656	8.2656	8.5047	8.9688	8.3125
Marts	8.4898	8.7500	8.3594	8.5688	8.8125	8.4375	8.6711	8.8750	8.5938
April	8.9572	9.1250	8.6250	8.9844	9.1875	8.7344	9.0354	9.2500	8.7500
Maj.	9.3333	9.6875	9.0781	9.3869	9.7500	9.1250	9.4472	9.8125	9.1250
Juni	9.4405	9.7188	9.3750	9.5231	9.7344	9.3750	9.5573	9.7500	9.4375